

13. julij
1920 90
13. julij
2010

9

77124

666007

Primorski dnevnik

TOREK, 13. JULIJA 2010

št. 163 (19.870) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zatrz nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasušnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300; fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382; fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

PREDSEDNIKI ITALIJE, SLOVENIJE IN HRVAŠKE DANES NA KONCERTU PRIJATELJSTVA

Dobrodošli v Trstu

Skupna izjava Napolitana, Türkja in Josipovića ob današnjem srečanju

Noi Capi di Stato di Italia, Slovenia e Croazia abbiamo accolto con piacere e interesse l'invito del Maestro Muti a presenziare al Concerto dell'Amicizia che avrà luogo a Trieste il 13 luglio nella piazza dell'Unità d'Italia, consapevoli dell'alto messaggio di pace e fratellanza di cui è portatrice l'iniziativa.

In tale occasione il Maestro Muti dirigerà l'Orchestra Giovanile Luigi Cherubini e l'Orchestra Giovanile Italiana arricchite dalla presenza di numerosi giovani musicisti provenienti dalle Accademie Musicali Universitarie di Lubiana e di Zagabria, oltre a coristi italiani, sloveni e croati.

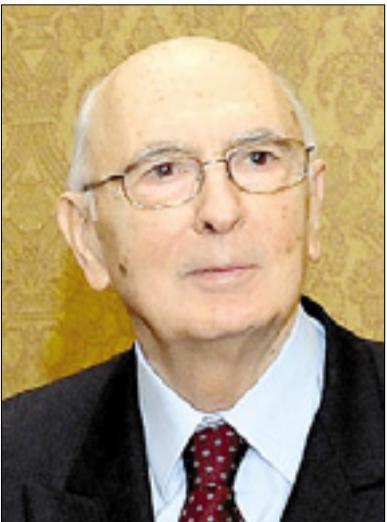
Prima del concerto, deporremo una corona di alloro alla Nazionale Dom, orribilmente incendiata il 13 luglio 1920, e al monumento all'esodo dalle terre natali degli Istriani, Fiumani e Dalmati, nel doveroso ricordo delle tragedie del passato e nel comune impegno a costruire insieme un futuro di libera e feconda cooperazione tra i nostri paesi e i nostri popoli nell'Europa unita.

Con la nostra presenza intendiamo testimoniare la ferma volontà di far prevalere quel che oggi ci unisce su quel che ci ha dolorosamente diviso in un tormentato periodo storico, segnato da guerre tra Stati ed etnie.

Ormai, Italia, Slovenia e Croazia si incontrano nel contesto dell'Unione Europea, per sua natura portatrice di rispetto delle diversità e di spirito di convivenza tra popolazioni, culture e lingue che hanno già operosamente e lungamente convissuto per secoli.

Di qui il nostro impegno a coltivare sempre il rispetto dei diritti di tutte le minoranze.

In ciascuno dei nostri paesi, coltiviamo com'è giusto la memoria delle sofferenze vissute e delle vittime di cieche violenze, e siamo vicini al dolore dei sopravvissuti a quelle sanguinose vicende del passato. Il nostro sguardo è volto all'avvenire che con il decisivo apporto delle generazioni più giovani vogliamo e possiamo edificare in un'Europa sempre più rappresentativa delle sue molteplici tradizioni e sempre più saldamente integrata dinanzi alle nuove sfide della globalizzazione.

Predsedniki držav Hrvaške, Italije in Slovenije smo z veseljem sprejeli povabilo maestra Riccarda Mutija, da se udeležimo Koncerta prijateljstva, ki bo potekal na Trgu edinstva Italije v Trstu 13. julija. Zavedamo se, da nosi ta prireditev pomembno sporočilo o miru in sožitju.

Na koncertu bo maestro Muti dirigiral Mladinskeemu orkestru Luigi Cherubini in Italijanskemu mladinskemu orkestru. Koncert bodo popestrili številni mladi glasbeniki z Glasbenih akademij v Ljubljani in Zagrebu ter italijanski, slovenski in hrvaški zbori.

Pred koncertom bomo položili lotorov venec v Narodnem domu, ki je bil grozljivo požgan 13. julija 1920 in pred spomenikom eksodusu Istranov, Rečanov in Dalmatincev iz rodnih krajev, ter se oddolžili spominu na tragedije iz preteklosti, z našo zavezo, da skupaj gradimo prihodnost svobodnega in plodnega sodelovanja med našimi državami in med našimi narodi v združenju Evropi.

Naša prisotnost naj priča o trdni zavezi, da tisto, kar nas danes združuje, prevlada nad tistim, kar nas je boleče delilo v burnem zgodovinskem obdobju, ki so ga zaznamovale vojne med državami in narodi.

Danes se Hrvaška, Italija in Slovenija srečujejo v duhu Evropske unije, ki je v svojem bistvu glasnica spoštovanja raznolikosti in sožitja med narodi, kulturnimi in jeziki, ki sobavajo že stoletja. Obvezujemo se, da bomo v takšnem ozračju vedno negovali spoštovanje pravic vseh manjšin.

V vsaki od naših držav upravičeno gojimo spomin na preživeto trpljenje in na žrtve slepega nasilja ter sočustvujemo z bolečino tistih, ki so preživeli te krvave dogodke iz preteklosti. Naš pogled je uprt v prihodnost, ki jo z odločilnim prispevkom mlajših generacij želimo in zmoremo graditi in jo lahko zgradimo v Evropi, ki jo vedno bolj predstavljajo njene raznolike tradicije in je vse bolj združena pred novimi izzivi globalizacije.

Mi, Predsednici Hrvatske, Italije i Slovenije, odazvali smo se sa zadovoljstvom i zanimanjem pozivu Maestra Mutija na Koncert prijateljstva, koji će se održati 13. srpnja u Trstu na trgu Piazza Unità d'Italia, svjesni važnosti poruke mira i bratstva koju šalje ova inicijativa.

Tom prigodom Maestro Muti dirigirat će Omladinskim orkestrom Luigi Cherubini i Talijanskim omladinskim orkestrom, kojima će se pridružiti brojni mladi glazbenici sa sveučilišnih glazbenih akademija u Ljubljani i Zagrebu te zbor s talijanskim, slovenskim i hrvatskim pjevačima.

Prije koncerta položit ćemo lotorov vijenac na Narodni dom, spaljen do temelja 13. srpnja 1920, te na spomenik masovnom iseljenju Istrana, Riječana i Dalmatinaca iz rodnih krajeva. Tim činom želimo odati dužno poštovanje tragedijama iz prošlosti, a u duhu zajedničkih naporâ na izgradnji budućnosti prožete slobodom i plodnom suradnjom između naših zemalja i naših naroda u ujedinjenoj Europi.

Našom naznacu želimo potvrditi čvrstu želju, da prevlada ono što nas danas ujedinjuje nad onim što nas je bolno dijelilo u teškom povjesnom razdoblju, obilježenom ratovima između država i naroda.

Danas se Hrvatska, Italija i Slovenija nalaze u kontekstu Evropske unije, prirodne promicateljice poštovanja raznolikosti i duha suživota naroda, kultura, jezika, koji su uspješno živjeli zajedno stoljećima.

Upravo iz ove poznavanje proizlazi naše stalno zalaganje za poštovanje prava svih manjina.

U svakoj od naših zemalja, sasvim opravданo, gajimo sjećanje na proživljene patnje i patnje žrtava slijepog nasilja te suojećamo s boli onih koji su preživjeli te krvave dogadaje iz prošlosti.

Naš pogled usmjeren je prema budućnosti, koju uz pre-sudni doprinos mladih pokoljenja, želimo i možemo izgraditi u jednoj Europi, koja sve više utjelovljuje brojne tradicije, a sve je povezanija u suočavanju s novim izazovima globalizacije.

Terme Zreče | Rogla

PODARIMO 50,00 €

pri rezervaciji in plačilu kateregakoli programa iz cenika Poletje, jesen 2010.

Kupon velja za 2 osebi in le ob koriščenju najmanj 3 polpenzionov. Kupon lahko izkoristite do vključno 27. 11. 2010. Ostali popusti se izključujejo.

Ne spreglejte ugodnih ponudb na www.terme-zrece.eu.

PODARIMO 50,00 €

**Info: +386 1 232 15 34 (Simona),
terme@unitur.eu, www.unitur.eu**

START sport

POPUSTI NADALIUJEJO SE SEZONSKI POPUSTI

Dunajska cesta 31, OPĆINE 040 213193

**PREDSEDNIKI
Počastitev
v Narodnem
domu ob 18.35**

TRST- Predsedniki Hrvatske, Italije in Slovenije bodo danes kot znano na obisku v Trstu. Italijanski predsednik Napolitano bo ob 11.30 uradno odprt nov sedež znanstvenega inštituta SISSA na Trsteniku.

Ivo Josipović, Giorgio Napolitano in Danilo Türk bodo ob 18.35 položili venec na pročelje Narodnega doma ter se srečali s predsednikoma SKGZ in SSO. Ob 18.45 bodo položili venec pred spomenik ezulom na Trgu Libertà, ob 21.30 pa prisostvovali koncertu Poti prijateljstva na Velikem trgu.

Na 2. in 3. strani

Tržaški pokrajinski svet: vsi členi novega pravilnika pod streho

Na 6. strani

Na Goriškem vlagajo v varnost divjadi in voznikov

Na 14. strani

MIP: tri kazenske ovadbe zaradi stečaja

Na 15. strani

Roža Legiša - zadnja pot v Rijarino

Na 7. strani

PREDSEDNIKI V TRSTU - Dobrodošlica predsednikov SKGZ in SSO Pavšiča in Pahorja

»Ob dobri volji za vse nas prostor miru in blagostanja«

Narodni dom za našo skupnost s simbolnega vidika kraj izjemnega zgodovinskega spomina

TRST - Ob obisku predsednikov italijanske, slovenske in hrvaške države v Narodnem domu v Trstu, sta predsednika krovnih organizacij, SKGZ in SSO, Rudi Pavšič in Drago Štoka namenila visokim državnikom dobrodošlico z naslednjo vsebino:

»Spoštovani predsedniki Republike Italije, Republike Slovenije in Republike Hrvaške, štejeva si v čast, da Vas lahko pozdraviva med Vašim obiskom v Trstu v Narodnem domu, kulturnem in univerzitetnem hramu, ki je za slovensko narodno skupnost v Italiji s simboličnega vidika kraj izjemnega zgodovinskega spomina. Tu smo leta 1904 dogradili Narodni dom. Po načrtu arhitekta Maksa Fabianijsa smo sredi Trsta postavili večnamensko poslopje, ki je bilo po konceptu med najsdobnejšimi v Evropi, središče kulturnega, prosvetnega in ekonomskega življenja Slovencev na Tržaškem.

Pred natanko 90 leti se je nadnjim v svojem nepopisnem sovraštu

Rudi Pavšič KROMA

Drago Štoka KROMA

znesla zločinska roka, ki je poslopje v celoti sezgala. Za Slovence se je pričelo najtemnejše poglavje naše zgodovine: s pregni, z obsodbami na smrt in končno z vojno. Kot da so zUBLJI Narodnega doma po dveh desetletjih zaregeli širom po Evropi. Demoni fašizma in nacionalizma so razdejali naš

kontinent in povlekli v peklenki vrtine tudi del ostalega sveta.

Tudi zato, da bi se najtemnejša plati Evrope ne prikazala nikoli več, se je po vojni pričelo evropsko združevanje. Na našem prostoru so obveljale težke meje. Zmaga ni prinesla vsem enake sreče. Vendar se je ideja združene

Europe zlasti po letu 1990 začela hitreje udejanjati. Danes je tudi Slovenija nje na polnopravna članica. Želimo si, da bi to čimprej postala tudi Hrvaška.

Gospodje predsedniki,
hvaležni smo Vam, da ste se ob Vašem srečanju v Trstu pripravljeni skupaj z nami vsemi spominjati dogodka, ki je Slovencem vzel to, kar nam je bilo najbolj pri srcu. Spomin ostaja, a naše oči so uprte v prihodnost.

Za vse nas se ob dobri volji odpira nov in skupen prostor miru in blagostanja. Prijateljstvo med tremi državami je sestavni del tega prostora in naše skupne volje. V tem evropskem domu želimo živeti skupaj v prijateljstvu, sožitju, miru in brez sovraštva iz preteklosti, ki naj ga naznamuje spoštovanje človekovih pravic za vsakega posameznika, ne glede na narodno, politično ali versko pripadnost.

Prav tukaj, za vogalom Narodnega doma, se odpira morje in nad morjem sije sonce: naj sije enako za vse, ki smo danes zbrani na tej slovesnosti.

DIPIAZZA

»Vsem iskrena hvala«

Roberto Dipiazza

Pisati in govoriti o zgodovinski dogajanjih je vedno tveganano, vendar sem prepričan, da bo današnji dan postal zapisan v zgodovini Trsta kot eden najlepših dnevov. Ne samo za Trst in vse njegove narodne, jezikovne in verske komponente, temveč tudi za Slovenijo in Hrvaško, za Slovence in Hrvate.

Dogajanja, ki jih bomo doživeljili danes, niso prišla sama od sebe, temveč so sad dolgoletnih prizadevanj, naporov in truda vseh, ki verjamemo, da je prihodnost Trsta v prijateljstvu in sožitju. Začeli smo z majhnimi, a pomembnimi koraki, ki so morali na videz nepOMEMBNI, če jih ocenjujemo kot celoto pa tvorijo mozaik, ki je v bistvu zrcalo Trsta.

Kar zadeva mene kot župana, sem ponosen na svoje dvojezične besede v Riziarni in na prizadevanja, ki sem jih vložil v izvajanje zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Tudi na tem področju nas čaka še veliko dela, pot, ki smo jo opravili skupaj, je bila včasih tudi strma, dosegli pa smo veliko. To, kar je bilo do včeraj nemogoče, je danes mogoče.

Izkoristim priložnost, ki mi jo nudi Primorski dnevnik, da v imenu Trsta in vseh Tržačanov prijateljsko pozdravim predsednike Italije, Slovenije in Hrvaške. Voščim jim dobro počutje v našem mestu in se jim že vnaprej iskreno zahvaljujem za to, kar so in bodo še naredili za našo skupno prihodnost.

Roberto Dipiazza, župan Trsta

LJUBLJANA - Okrogle miza zgodovinarjev o požigu Narodnega doma

Obisk predsednikov v Narodnem domu velikega pomena, a še ne razrešuje vseh odprtih italijansko-slovenskih vprašanj

LJUBLJANA - Požig Narodnega doma v Trstu je bil gesta zanikanja obstoja slovenskega naroda. V pripravah na obeležitev torkove 90-letnice tega dogodka je na obeh straneh moč opaziti določeno nelagodnost, odprta razprava o pomenu dogodka pa je zelo dobrodošla, so ugotavljali sogovorniki na včerajšnji okrogli mizi v Ljubljani, posvečeni obletnici požiga. Slovenci od leta 1945 zahtevamo od Italijanov povrnitev Narodnega doma, ki so ga uničili fašisti. Italijani so to obljudili z Londonskim memorandumom, pa tudi z Osimskimi sporazumi, a ga še vedno nimamo, je na okrogli mizi, ki jo je pripravila Liberalna akademija, poudaril zgodovinar Jože Pirjevec.

V torek, prav na dan obletnice požiga, bodo Narodni dom obiskali predsedniki Italije, Slovenije in Hrvaške, Giorgio Napolitano, Danilo Türk in Ivo Josipović. Dejstvo, da bo italijanski predsednik stopil v Narodni dom, je velikega pomena, a še ne razrešuje vseh odprtih italijansko-slovenskih vprašanj, je poudaril Pirjevec.

Trije predsedniki bodo namreč obiskali tudi obeležje italijanskim pregnancem iz Istre, Reke in Dalmacije, je opozoril Pirjevec, ki sicer ne zanika trpljenja in tragične usoode beguncev, opozarja pa, da je sedilo na obeležju rezultat enostranske italijanske razlage zgodovine, tako glede številna izgnancev kot tudi razloga za njihov odhod. Po Pirjevevih besedah namreč niso bili izgnani, ampak so odšli na podlagi sklenjene mednarodne pogodbe.

Strokovni svetnik Inštituta za narodnostna vprašanja Janez Stergar je opozoril, da požig Narodnega doma ni bil posamičen pojaven, saj se je isti dan zgodil še požig številnih drugih objektov, kot so kavarne, tiskarne in pisarne. Dejanje so zaregili pripadniki italijanske fašistične stranke, a so takratne italijanske oblasti pri dejaniu pasivno in aktivno sodeloval, je dodal in izpostavil, da je požig Narodnega doma terjal tudi najmanj eno človeško žrtev.

Zgodovinarka Viljenka Škorjanec je kot eno od stalnic v italijansko-slovenskih odnosih navedla dejstvo, da mora Slovenija svojo sosedno stalno opozarjati na nespoštovanje pogodbenih obveznosti glede zaščite slovenske manjšine na itali-

Udeleženci včerajšnjega ljubljanskega srečanja o tržaškem Narodnem domu BOBO

janskih tleh. Po njenih besedah je problematično neenotno tolmačenje mednarodnopravnih pogodb s strani slovenskih pravnikov, ki gre v škodo slovenskega nacionalnega interesa, kar se je pokazalo tudi pred referendumom o uveljavitvi arbitražnega sporazuma o meji med Slovenijo in Hrvaško. Izpostavila pa je še težnje k političnemu vplivanju na učni program pri predmetu zgodovina na vseh programih.

V razpravo se je vključil tudi poslanec stranke Zares Franco Juri, ki je izrazil zadovoljstvo, da se o teh dogodkih vse bolj odprt razpravlja pri nas, pa tudi v Italiji. Izpostavil je velik pomen obiska italijanskega predsednika v Narodnem domu, obenem pa je opozoril, da so krizni časi vedno nevarni za izbruh raznih nestrpnosti. Pri tem je spomnil na nedavne napade na ljubljanski lokal Cafe Open.

S požigom Narodnega doma so bili tržaški Slovenci izločeni iz mesta in so to še danes, saj jih Trst ne sprejema kot enakopravne meščane, je ob zaključku poudaril Pirjevec. Vendar pa so Slovenci za Trst velikega pomena. Mesto bo moral sprejeti svojo slovensko komponento, sicer ne bo moglo zaživeti kot kozmopolitsko mesto, kar je bilo nekoč, je še menil.

TRST - Drevišnji koncert na Velikem trgu se bo začel ob 21.30, dostop na prizorišče pa bo za poslušalce možen med 19.15 in 21.00. Občina obvešča, da bo dostop na trg možen le za poslušalce z vabilom, pred vhodom pa bodo morali vsi pokazati osebni dokument. Redarji ne bodo dovolili prenos večjih torb, nahrabnikov, pločevin in steklenic. Kdor nima vabil, bo lahko koncert v živo spremljal po radiu RAI.

Ob priložnosti koncerta in obiska predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške bodo danes popolnoma zaprli za promet nabrežje med Trgom Tommaseo in Ul. Mercato Vecchio. Prepoved bo stopila v veljavo ob 14. uri in bo veljala do srede zgodaj zjutraj. Občina svetuje udeležencem večernega koncerta, naj avtomobile parkirajo v Silosu ob železniški postaji, na četrtem pristaniškem pomolu ter na podzemnem parkirišču pred sodiščem.

Nabrežje bo zaprto za promet

Na voljo bodo tudi običajna parkirišča na nabrežju.

Okrog Prefekture in osrednjega mestnega trga bodo v torek ves dan veljali zelo strogi varnostni ukrepi. Uvedli bodo neke vrste »rdečo cono«, v kateri bo gibanje zelo omejeno. Javno prevozno pod-

jetje bo spremenilo proge avtobusov številka 8, 9, 24 in 30.

Po znanih podatkih bo tri predsednike varovalo okoli 300 italijanskih policistov, katerim se bodo pridružili varnostniki slovenskega in hrvaškega predsednika. Za red in za varnost v prometu bo skrbelo tudi okoli 150 tržaških mestnih redarjev. Predstavniki italijanske policije in varnostne službe Kviranala so si včeraj popoldne ogledali prizorišče Narodnega doma in območje okrog glavne železniške postaje, ki so ju že sinoči diskratno zastražili.

V Trstu pričakujejo veliko število novinarjev, fotografov in televizijskih snemalcev. Iz Rima bodo prišli časnikarji, ki navadno spremljajo vse Napolitanove obiske v državi in v tujini, precej novinarjev pričakujejo tudi iz Ljubljane in Zagreba. Pridružili se jim bodo seveda novinarji iz Trsta, Furlanije-Julijske krajine, Istre in Primorske.

TRST - Pred večernim koncertom na Velikem trgu tudi vrsta institucionalnih dogodkov

Poti prijateljstva sosedov se bodo danes srečale v Trstu

Predsedniki Hrvaške, Italije in Slovenije bodo pod večer počastili Narodni dom in spomenik ezulom

TRST - Po diplomatskih naporih, usklajevanju in polemikah, so Poti prijateljstva naposled zmagale. Na Velikem trgu bodo nočjo, ob 21.30, zadonele hrvaška, italijanska in slovenska himna. Prisluhnili jim bodo številni Tržačani, z njimi pa tudi hrvaški in slovenski sosedji. V prvi vrsti bodo sedeli osrednji protagonisti današnjega, po mnenju marsikoga, zgodovinskega dne: Ivo Josipović, Giorgio Napolitano in Danilo Türk, predsedniki Hrvaške, Italije in Slovenije.

Koncert Poti prijateljstva, v sklopu katerega bodo izvedli skladbe hrvaških, italijanskih in slovenskih avtorjev, bo dirigiral maestro Riccardo Mutti, izvajali pa mladi glasbeniki vseh treh držav. Med njimi bodo tudi štirje mladi Slovenci iz Furlanije-Julijskih krajine (pogovore z njimi objavljamo v sosednjem članku).

Če bo glasba osrednja protagonista večernega sporea (koncert bo 29. julija predvajala tudi prva televizijska mreža RAI), bo popoldansko dojanje v znamenu zgodovinskega spomina (predsednik Napolitano pa bo v jutranjih urah prisostvoval tudi odprtju novega sedeža visoke šole SISSA na Trsteniku - direktni prenos ob 11.30 na spletni strani www.sissa.it).

Predsedniki se bodo okrog 18. ure zbrali na prefekturi na Velikem trgu, od koder bodo krenili do Narodnega doma. Ravno danes mineva namreč natanko devetdeset let od požiga te nekdaj osrednje palače tržaških Slovencev.

Prihod treh predsednikov je predviden ob 18.35: predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk bo položil venc k spominski tabli na pročelju Narodnega doma, v veži se bodo nato srečali s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudjem Pavšičem in predsednikom Sveta slovenskih organizacij Dragom Štoko. Vpisali se bodo tudi v Knjigo gostov.

Okrug 18.45 se bodo trije predsedniki pripeljali pred spominsko ploščo na Piazza della Libertà (Trg svobode), ki spominja na odhod beguncov iz Istre, Reke in Dalmacije; venec bo položil italijanski predsednik Giorgio Napolitano.

Predsedniška karavana se bo natovrnila na Veliki trg, kjer bodo Josipović, Napolitano in Türk imeli uradne pogovore in delovno večerjo, ob 21.30 pa se bodo kot rečeno udeležili Mutijevega koncerta Poti prijateljstva.

»Celovita preteklost naj bo opomin za današnji čas«

Današnji koncert, predvsem pa počastitev devetdesetletnice požiga Narodnega doma, je kot znano sprožila tudi nekaj polemik, veliko pa je tudi takih, ki pozdravlja skupno spravno gesto treh predsednikov. Pokrajinska predsednica Vsdružavnega združenja partizanov VZPI-ANPI Stanka Hrovatin na primer ocenjuje, da je današnje srečanje »sad trezne in odgovorne drže predsednikov treh sosednjih držav, ki v združeni Evropi lahko le v miru in prijateljstvu gradijo svoj jutri. (...)

Celovita preteklost naj bo opomin za današnji čas.

ANPI-VZPI prisrčno pozdravlja prihod visokih predstavnikov, ki ga je omogočila tudi glasba, ki ne pozna meja. Odpira se nova stran tržaške zgodovine, bodimo ji kos.«

Da se danes v Trstu piše nova stran zgodovine, je prepričan tudi škof Giampaolo Crepaldi: stran, ki je bila polna konfliktov in grozot, naj zamenjajo strani sodelovanja, prijateljstva in razumevanja med tu živečimi narodi.

Družbeno politično društvo Edinstvo pa napoveduje, da bo na vogalu med ulicama Filzi in Galati razgrnilo svoj transparent, s katerim želi opozoriti javnost, da Italija krši ustavo glede varstva slovenske manjšine. (pd)

KONCERT - Mira Fabjan, Mirko Ferlan, Patrick Quaggiato in Nikolaj Pintar o prvih vtisih

V mogočnem zboru mojstra Mutija sodelujejo tudi štirje mladi slovenski pevci

TRST - Tri državne himne in skladbe italijanskih, slovenskih in hrvaških avtorjev (Luigi Cherubini, Andrej Misson, Jakov Gotovac) bodo zazvenele kot sporočilo miru in sožitju v obmejnem prostoru na slovenskem koncertu, ki je v zadnjih mesecih zbudil toliko pozornosti, in to ne iz zgolj umetniškega vidika. Poti prijateljstva, ki jih promovira Ravenna Festival, bodo povezale tri sosedne narode danes pred Velikim trgom v Trstu, kjer bo združeni orkester in zbor mladih iz treh držav zaigral in zapel pod vodstvom Riccarda Mutija.

Med predstavniki (skupaj okrog 350 nastopajočih) glasbenih akademij iz Ljubljane in Zagreba, tržaškega konservatorija Tartini, skupine La Stagione Armonica, Akademškega zabora France Prešeren iz Kranja in medpokrajinskega zabora Furlanije so tudi štirje mladi slovenski pevci (in zborovodje) iz Trsta in Gorice, ki v tem okviru nastopajo kot sedanji in nekdanji gojenci tržaškega konservatorija. Mira Fabjan, Mirko Ferlan, Patrick Quaggiato in Nikolaj Pintar so v prejšnjih dneh vadili in včeraj tudi nastopili pod Mutijevim vodstvom v Ravenni, zato smo pred nočojšnjim nastopom v Trstu lahko že zbrali njihove prve vtise o nevsakdanji izkušnji.

MIRA FABJAN
zborovodkinja
in pevka

Kakšno vlogo si imela pri projektu kot predstavnica konservatorija Tartini?

V Akademskem zboru sem najprej pevka, v sklopu zborovodske šole v razredu profesorja Adriana Martinollija pa mi je bila poverjenia naloga, da pripravim Requiem Luigijs Cherubinija, ki je bil natudu del mojega izpitnega programa. Pod mentorstvom profesorja Walterja Lo Nigra in Adriana Martinollija je Akademski zbor konservatorija Tartini naštudiral program koncerta.

Katere so bile največje težave pri pripravljalnem delu?

Večjih težav ni bilo. Mogoče je bilo samo časovno nekoliko naporno, kajti zadnjih meseci pomenijo za študente izpitno obdobje.

Zborovodska kariera ne ponuja pogosto tovrstnih izkušenj. Česa ne bo šla zlahka pozabila?

Misljam, da ne bom nikoli pozabila vaj, ki smo jih imeli, in skupnega entuziazma. Osebno pa Zdravljice, ki smo jo vsi skupaj izvajali na vajah. In ne vem, kaj bo še na nastopih.

Kaj pričakuješ od nastopa v Trstu, kaj pa moramo pričakovati kot poslušalci?

Poleg Cherubinijevega Requiema, Missonove Libertas animi in Himne Slobodi Gotovaca, mislim, da bodo mogočno zazvenele in zadonele vse tri himne. Poleg zgodovinskega dogodka bo tudi glasbeni užitek.

Se je na vajah govorilo o namenu tega koncerta? Kako doživljate njegovo sporočilo mirnega sožitja med sosednjimi narodi?

Glasbeniki so po naravi taki, da iščejo nove izkušnje in so željni novih spoznanj. O namenu koncerta se je govorilo, o problemih, o katerih so pisali razni časopisi, se je tudi debatiralo, bolj pogovorno med sopevcii,

Mojster Riccardo Mutti med enim svojih številnih koncertov

ARHIV

ampak brez vsakega trenja. V Akademskem zboru konservatorija Tartini pojejo namreč pevci od vseporoči: iz Čileja, Nemčije, Švice, iz vse Italije, Hrvaške ... in tudi iz našega zamejstva. Multikulturalnost bo lahko pripeljala do večje objektivnosti in do večje povezanosti, vsak v svoji originalnosti. Naj povem še to, da je na današnji (včerajšnji op. ur.) generalki v Ravenni, na kateri je bilo občinstvo, ki je bila mogoče pretežno italijansko, mojster Mutti povedal, naj poslušalci stojijo med izvajanjem vseh treh himen.

MIRKO FERLAN
zborovodja
in pevec

Misliš, da si kot zborovodja v neposrednem stiku z delom dirigenta Riccarda Mutija odnesel kaj koristnih naukov?

Od vsake izkušnje skušam odnesti nekaj, saj menim, da so koristne tako pozitivne kot negativne plati tovrstnih projektov. Tokrat sem bil na dirigenta še posebno pozoren, zanimala me je predvsem njegova strategija oziroma kako mu bo uspelo v enodnevni skupni vaji doseči zaželenne rezultate. Maestro je, glede na to, koga je imel pred seboj, izbral najboljšo variantno nasmeha in dobre volje. Tako je delo potekalo tekoče, sproščeno in brez večjih težav.

Masovne izvedbe v heterogenih skupinah pretežno neprofesionalnih izvajalcev različnega izvora navadno zmanjšajo umetniško vrednost celote. Kako ste na skupni vajah kljubovali tej nevarnosti?

Pogostokrat se dogaja, da z amaterskimi glasbeniki dosežeš marsikaj, kar s profesionalci ne bi zmogel. Tako v zboru kot v orkestru, katerega sestavljajo pretežno mladi, je bilo čutiti veliko navdušenja in motivacije. Orkestra (v glavnem študentje) so zelo pozorno sledili dirigentu in vsaki njegovi najmanjši niansi. Zbor je prišel na vajo dobro pripravljen, tako da ni bilo tipičnih težav, ki se porajajo v teh primerih (intonacija, tempo ...). Glede na volkalno zmogljivost zabora pa so organizatorji dobro premislili in rešili problem s številom pevcev: več kot dvesto nas je!

PATRICK QUAGGIATO
skladatelj
in pevec

Kot skladatelj si verjetno bolj pozoren tudi na detajle partitur. Kako bi nam opisal in morda ocenil program?

Izbira skladb ni naključna. Glavni delež koncerta zavzema Cherubinijev rekvijem v C-molu; ostale skladbe so bile - poleg himne treh držav - izbrane po besedni vsebini, in sicer po besedi »svoboda«. Takih skladb ni na pretek, zato je izbirala padla na skladbi *Libertas animi* slovenskega skladatelja Andreja Missona in *Himna slobodi* hrvaškega skladatelja Jakova Gotovaca. Vsi avtorji spadajo v okolje, ki ga obdaja Jadranško morje. Skladbe so si zelo različne, od klasičnega rekvijema, v katerem najdemo rigorozne oblike, kot je fuga, do Missonove improvizacije na Gallusov madrigal, ki črpa elemente iz renesančne glasbe s sodobnimi prijemi, v katerih izstopava solistične točke trobil. Hrvaška skladba pa je bolj koralna - akordalno napisana, četudi orkestralna spreminja na vedno taka.

Kaj te je najbolj zanimalo in fasciniralo v skupni fazi te izkušnje?

Dirigent Mutti je imel idealne pogoje za delo: v orkestru igrajo izbrani, mladi izvajalci, zbor pa je že delal s posameznimi zborovodji, nato pa je maestro Balestracci skušal poenotiti vokalnost in interpretacijo vseh zborov. Tako je potem, ko je maestro Mutti na skupni vaji dal vstop, že imel pred seboj dobro in pripravljeno ekipo, ki je bila potrebna le manjših dopolnil. Sinergija je za take, velike projekte zelo pomembna. Bilo je nekaj odgovornih oseb, ki so imeli svoje naloge, eden je npr. skrbel za zbor, drugi za orkester, tretji za splošen vtip, za prihode in odhode pevcev, oblike itn.

Kaj bi želel sporočiti s svojim nastopom in s sodelovanjem pri projektu Poti prijateljstva?

Na tem projektu sem spoznal nekaj zanimivih ljudi, ki jih veže ista ljubezen - glasba. Glasbeniki tega projekta izhajajo iz različnih držav

oziora kultur in izmenjujejo različne glasbene ideje in izkušnje. Tako lahko primerja svoje razmišljajne z drugimi in lahko marsikaj odnesete.

NIKOLAJ PINTAR
solopec

Za solopecva je nastopanje v dvestočlanski skupini izkušnja, ki ponuja drugačne spodbude. Kako si pristopil k projektu in kako ga doživilja?

Ko sem pobudo sprejel, si nisem predstavljal, da bo tako zanimivo, ker sem imel misli in moči osredotočene predvsem na moj diplomski izpit. Danes, po prvi vaji z dirigentom in orkestrom, pa sem vesel, da sem se udeležil. Mislim, da je izkušnja enkratna, poučna in bom od nje veliko odnesel.

O tem koncertu se je veliko govorilo in pisalo predvsem zaradi njegove močne politične vrednosti. Katere pa so glasbene vsebine in etična sporočila, ki jih boste posredovali?

Neverjetno je, kako glasba združuje ljudi. Svoboda je to, kar hočemo posredovati, večjo človeško solidarnost in pravičnost. Da pride do tega, pa mora prav vsak od nas sprejeti svoj del odgovornosti. Sicer je glasba jezik, ki te vrednote nosi v sebi, in tisti ki se z njo ukvarjam, se preredko zavzemamo njenih vsebin.

Rossana Paliaga

PROVINCIA TRIESTE POKRAJINA TRST
obvešča
da je bil objavljen na spletni strani www.provincia.trieste.it javni razpis za dodelitev ne povratnih sredstev v namenjenih pospeševanju uporabe alternativnih virov energije preko namestitve fotovoltaičnih celic.
Več informacij na telefonski številki 040 3798 498/463

ISTRSKI ZORNI KOT

Za prijateljske poti so tudi v Istri

MIRO KOČJAN

Tik pred nami so dogodki, ki bodo dolgo ostali v spominu. Tako za voljo dogodkov kot zaradi političnih in naravno človeških napotil. Mediji v Istri in na Kvarneru zvezne poudarjajo kar je te dni naglašeno v Furlaniji Julijski krajini in v Italiji. Velekoncert, ki bo na glavnem tržaškem trgu z ene strani opozarja na žalostna zgodovinska obdobja, z druge pa na to, da bo treba živeti korenito drugače, v znamenu, kakor je domala uradno podprtano, »prijateljskih poti«. Skratka to bo »koncert prijateljstva«. Časniki poročajo, da sta se italijanski in hrvaški predsednik dogovorila, da je napočil čas, ko je treba na nekdanje dogodek, ki so zadevali Slovenijo, Hrvaško in Italijo, gledati drugače. Žrtve teh tragedij so bile nedolžne osebe. Predsednika sta soglašala, da bo treba izhajati iz vidika bodočnosti združene Evrope.

Mediji namenjajo pozornost tudi srečanju med slovenskim ministrom Boštjanom Žekšem in italijanskim podtajnikom za zunanje zadeve Alfredom Mantico, da so med drugim nedavne volitve Italijanske unije izpričale moč in demokracijo organizacija. Italijanska unija je tudi ob tej priložnosti pokazala, da jo odlikuje močna demokratična sila. Del pogovora ni bil za javnost, izvedelo pa se je, da bo morala skupnost le spoštovati, da je organizacija v Sloveniji urejena kot na Hrvaškem ter da bo treba v odnosih z oblastjo, pa tudi med seboj to spoštovati. Dejstvo je sicer, da so si vprašanja, ki zadevajo obe organizacijami podobna, kar mora seveda krepiti vzajemne odnose.

Predstavnika Slovenije in Italije sta tudi pozdravila koncert, ki bo v sredo v Trstu. Slovenski minister je hkrati predlagal, naj bi italijanski vladni predsednik Berlusconi le sprejel na pogovor predstavnike slovenske manjšine, kot je slovenski vladni predsednik to že storil z italijansko. Velja pa tudi podprtati, naj bi se manjšina ne ukvarjala le s svojimi problemi, marveč naj prispeva tudi širše, konkretno, da bi Slovenija in Italija skupaj z Grčijo spodbudili ustanovitev jadransko-jonske makroregije, ki bi vsebovala poleg Slovenije, Hrvaške in Italije tudi Črnogorijo, Albanijo, Srbijo ter Bosno in Hercegovino.

Na Hrvaškem že nekaj časa kroži glas, da nekatere etnične skupnosti ne nameravajo več podpirati vladno večino. Pokazalo pa se je, da te nevarnosti sploh ni. Med drugim je glas demantiral italijanski poslanec v hrvaškem parlamentu Furio Radin. Radin je poudaril, da zdajšnji čas že sam po sebi odpravlja to možnost, saj je sodelovanje vlade z manjšino in sploh manjšinami nesporno in dragoceno. To izhaja med drugim iz dodatkov ustavnega zakona o manjšinah, ki omogoča takoimenovani dodatni glas (namreč dvojnega) manjšinam, razen tega pa je vlada tudi sprejela predlog, da se takoimenovano vidno dvojezičnost povsem upošteva tudi na novi »Ypsilon cesti« v Istri. Zanimivo pa je še, da se je opredelil za nadaljnje so-

delovanje z vlado tudi Andrija Hebrang, predstavnik demokratske skupnosti, ki je med drugim opozoril, da bi vrla v duhu stvarne demokracije moral biti deležna vsestranske podpore zlasti v času denimo recesije, ki jo doživljamo. Skratka etnične skupnosti ostanejo z večino tako, da vladne grozne nobena nevarnost.

V Dubrovniku se je začela peta edicija »Croatia summit«, na kateri obravnavajo odnose med jugo-vzhodno Evropo in Evropsko unijo. Zlasti pomemben je stik med hrvaškim predsednikom Ivom Josipovičem ter predsednikoma vlad poljske Donald Tuskom in Francije Francis Fillon. Stik s francoskim predsednikom je sploh prvi v povojni zgodovini, saj predsednikov francoskih vlad dosedaj ni bilo na Hrvaškem. Predstavnika Hrvaške in Francije sta včeraj podpisala dogovor o kar strateškem sodelovanju, ki upošteva predvsem vrsto gospodarskih stikov na področju industrije, deloma kmetijstva, zlasti pa turizma. Sešla se kajpak bosta tudi predsednika vlad Hrvaške in Slovenije (Jadranka Kosor in Borut Pahor), ki pa nameravata tokrat resno načeti problem hrvaških prihrankov na nekdanji ljubljanski banki v Zagrebu.

Mestni terminal v Brждici na Reki (dela so povezana z načrtom širitve tega terminala s pomočjo 26 milijonov evrov posojila, ki ga je dala svetovna banka) so zdaj opremili z velikim žerjavom, s katerim si nameravajo pomagati pri podaljšanju operativnega pomola za 330 metrov, ob koncu pa naj bi pomol bil dolg 580 metrov. Žerjav, ki ga je izdelala firma »Viadukt« naj bi bil uporaben tako na morju kot na kopnem.

Nekaj o turizmu: v prvem semestru letosnjega leta je Istro obiskalo 383.746 turistov. Glede na isti čas lahko je turistični obisk nazadoval za šest odstotkov, kar pripisujejo predvsem vremensko majavi sezoni. Odrezal se je sicer Umag, kjer je bilo turistov za blizu 30 odstotkov več kot lani to pa zahvaljujoč zlasti dejstvu, da zdaj skupaj upošteva tako Umag kot Savudrijo, ki so zadnja leta bogato uredili za potrebe turizma. Odrezal se je tudi Rovinj, kjer so zabeležili 330 tisoč nočitev. Največ je bilo nemških turistov, se pravi 31 odstotkov vseh gostov, zatem pa bili Avstriji, po vrsti pa še Slovenci in Italijani.

V Pulju pa izstopa, kakor že vsa leta, filmska produkcija. V soboto se je začel Puljski filmski festival, tokrat vzporedno na eni strani na Gradu (Europolis), na drugi pa v kinodvorani »Alida Valli«. V tej dvorani so predvajali film »Kamorist«, ki ga igra Ben Gazzara kot glavni avtor. V tej kinodvorani bodo predvajali tudi vrsto otroških filmov, kar so sile naklonjeno spreheli v vsem Pulju. V mestu so tako navdušeni nad programi v obeh prostorih, oziroma dvoranah, da so se odločili za izdelavo posebne spominške značke, ki jih bo prejelo 570 gledalcev.

Nehote pa s na koncu vsiljujejo od tržaškega množičnega srečanja. »Žal je bilo, odslej bo drugače.«

JEZIK NA OBROBU

Odločanje za odločno ali nedoločno pridevniško obliko ni težka, če znamo pravilno uporabljati vprašalne zaimke kakšen in kateri. In prav pri teh vprašanjih se nam radi vzbujajo dvomi. Dovolj je, da si ogledamo vprašanja v naših objavljenih intervjujih. Z lučjo pri belem dnevu lahko iščemo vprašalni zaimek kakšen. Skoraj vsa vprašanja se začenjajo: Kateri je, kateri so...? Izjema je čigav, kadar sprašujemo po svojni česa. Navadno nas zapelje italijanski quale, vendar bi z malo truda lahko premagali tovrstne težave in dvome. Dovolj je, da pogledamo v Šlenčev Italijansko slovenski slovar! Pri geslu quale bomo našli na prvem mestu po A kakšen? A quale conclusioni sej giunto? s prevodom: **Do kakšnega sklepa si prisel? Kako si se odločil? Šele pod črko D je zapisan zaimek kateri? katera? Quale dei due (succhi) preferisci? **Katerega od obeh sokov imam rajši?** Kateri sok imam rajši? Če se vrnemo k oblakom, se bomo vprašali: Kateri oblak je nevihten ali utrgan? Ali pa tudi: Kaj je nevihtni oblak? Odgovor bo: To je kratkotrajen, izredno močan naliv, ki ga pogosto spremja toča.**

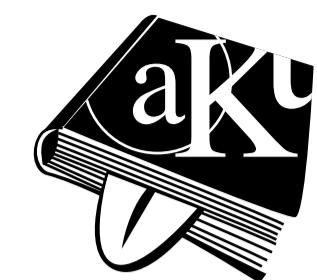
Bolj preprosti so seveda šolski primeri: kakšen je plašč? Lahko je

star, nov, oguljen, rjav, siv, črn. V oblačilni stroki pa poznamo vrsto različnih plaščev, to so dežni, spomladanski, jesenski, poletni in zimski plašči. Pri vseh uporabljamo dočni (vrstni) pridevnik, zato se vprašamo: kateri plašč boš kupila, oblekla, potrebuješ? **Edina izjema med plašči je krzen plašč z nedoločnim pridevnikom,** ki nam pove iz kakšnega materiala je plašč, ne pojashi pa njegove namembnosti, zato: kakšen plašč? Krzen.

Pri potresni poznamo potresni in popotresni sunek, sem spadni tudi potresna postaja (t.j. seismološka postaja) in potresno (seismološko) ozemlje. To je tisti kraj, kjer je velika nevarnost potresov. Kjer pa je potres bil, je »potreseno« področje, kar pa se ne uporablja, zato je to po potresu prizadeto ozemlje.

Tudi dopuste delimo na več vrst. Imamo letni, redni, izredni, študijski dopust, poznamo pa tudi redni in izredni študij (Kateri?). Če pa take vrste študij opišemo, bomo rekli, da je študij reden ali izreden. (Kakšen?)

Pridevnik svetloben se nanaša na svetobo, t.j. na vrsto svetlobe. V avtomobilizmu poznamo svetlobni

odbojnik (ki odbija svetlobe, ko jo osvetli žaromet), v fiziki svetlobni tok (t.j. energija, ki jo izseva svetilo v eni sekundi); svetlobno leto (je pot svetlobe v enem letu); v gradbeništvu poznamo svetlobni jašek (v sredini stavbe za dovajanje svetlobe). Vsi imajo določno obliko (kateri?), nedoločno obliko ima svetlobarven, -vna -o ali svetel -ta, -o, zato svetlobarvna žival, svetlo blago, svetel lik in lik je svetel. (Kakšen je?)

Vsi poznamo dnevni red na sejah, dnevni obrok v prehrani, pa tudi dvojni ulomek v matematiki. V gradbeništvu poznamo dvoetažni blok, pa tudi dvonadstropni blok ali stavbo, kar ni isto. Dvoetažni blok ima dve etaže, pritičje in prvo nadstropje. Dvonadstropni pa tri etaže: pritičje, prvo in in drugo nadstropje. Naše hiše na Krasu so skoraj vse enonadstropne, t.j.: dvoetažne, kar malokdo zapiše pravilno.

Ljela Rehar Sancin

DESNICA - Roberto Novelli spet napada manjšino

»Slovence je treba prešteti, ker dobivajo preveč prispevkov«

VIDEM - Slovenska manjšina dobiva iz Rima in od Dežele Furlanije-Julijske krajine preveč finančnih podpor. V to je prepričan deželni svetnik Ljudstva svobode Roberto Novelli, sicer nekdanji pristaš Nacionalnega zavezništva, ki izkoristi vsako priložnost za politične napade na Slovence, posebno na tiste, ki živijo v višem pokrajini.

Novelli, ki je doma iz Čedada, že nekaj časa ponavlja eno in isto zgodbbo. V njej navaja podatek, da je predstnik furlanske jezikovne skupnosti okoli 600 tisoč, klub temu pa slednja dobiva na osnovi državnega zakona 482 (zaščita manjšin) premalno denarja. Namesto, da bi Novelli zahteval več finančne pozornosti za Furlane, se tudi tokrat brez potrebe spravlja na slovensko manjšino. »Tako zastavljeni finančni sistem je do Furlanov diskriminaten, zato ga je

Deželni svetnik Roberto Novelli

treba nujno spremeniti,« je prepričan Novelli.

Kako narediti, »da se bodo razmere uravnovesile?« Novelli ne vidi drugih možnosti in rešitev, kot pre-

števanje narodnih manjšin v FJK, zameni seveda s slovensko. Ker deželna zakonodaja ne predvideva ukrepov za preštevanje pripadnikov jezikovnih skupnosti, bo Novelli predlagal državni zakonski predlog, ki bo omogočil štetje manjšin. Deželni poslanec desnice seveda noči nikogar zapostavlja ali diskriminirati, »temveč želi ustvariti pogoje za pravni red, po katerem bo vsaka manjšina dobila to, kar ji pridala.«

Na osnovi državnega zakona številka 482 je furlanska skupnost lasti dobila iz Rima okoli 300 tisoč evrov, 135 tisoč je šlo Slovencem, nekaj nad 16 tisoč evrov pa je dobila nemško govoreča jezikovna skupnost. Namesto, da bi Novelli kritiziral rimske vladne, ki iz leta v letu krči proračunski sklad zakona 482, se zgraža nad slovensko manjšino, češ da dobiva preveč in to na škodo Furlanov.

LJUBLJANA - Nova knjiga Edija Šelhausa

Fotoreporterjev obračun

Jutri predstavitev v knjigarni Sanje - Uvodne besede novinarja Mitje Meršola

LJUBLJANA - V knjigarni Sanje (Tavčarjeva 11) v Ljubljani bodo jutri ob 18. uri predstavili zadnjo knjigo znanega fotoreportera Edija Šelhausa z naslovom Fotoreporterjev obračun. V knjigi, beremo v vabilu na jutrišnjo predstavitev, Šelhaus razgrne kosce sebe ter uporno, verodostojno opishe čas in prostor, ki se utemeljujeta tudi z odtisi v objektivu ujeti resničnosti.

V Fotoreporterjevem obračunu, okrajšani knjigi spominov, zakaj devetdeset predihanih pomladje je rodilo mnogo odtisov, prav zanesljivo preveč, da bi jih bilo moč strniti na enem mestu, se Šelhaus z milino in dobrohotnostjo dotakne svojih kollegov, v spomin prikliče srečanja ameriških letalcev in njihovih rešiteljev na slovenskih ter ameriških tleh, precese čas osamosvojitev in se dražestno posveti lastovkam, ki so prinesle čas po upokojitvi.

Novinar Mitja Meršol, njegov dolgoletni poklicni sopotnik in priatelj, je k Edijevi knjigi pripisal: »Edi je stotinke svojih pogledov obogatil tudi z besedo in poleg slike z besedo pokazal na čas, na Slovence nekoč in danes, na upornost in narodnoosvobo-

Fotograf Edi Šelhaus bo v kratkem dopolnil 91 let

KROMA

dilni boj in osamosvojitev Slovencev, na plemenito reševanje zavezniških padalcev ... Da, v vsaki stotinki, v vsakem škljocu njegovega foto pogleda je zapisano verodostojno, nespremenljivo poglavje naše zgodovine.« Šelhausa našim bralcem ni treba posebej predstavljati. V kratkem bo dopolnil 91 let, v svoji zelo boga-

ti ustvarjalni poti je sodeloval in še sodeluje tudi s Primorskim dnevnikom in prijateljeval z našim Mariom Magajno. Danes prebiva v Domu za starejše občane v Medvodah, kjer redno dobiva naš časopis in ga, kot pravi, prebere od začetka do konca. Edi je torej ostal zelo navezan na Trst in na Tržačane.

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE
S PRIMORSKIM
DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Poslajte ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici.

AFERA P3 - Vodil naj bi jo podjetnik Flavio Carboni, ki je zdaj v zaporu

V Ljudstvu svobode naj bi delovala hudodelska združba

Med vpletjenimi Verdini, Dell'Utri in Cosentino - Zaostritev odnosov s Finijevimi privrženci

RIM - Nekateri vidni predstavniki Ljudstva svobode so skupaj z nekaterimi pripadniki oblastniškega podzemja oboženi združevanja v hudodelske namene ter kršenja t. i. zakona Anselmi o tajnih združenjih. V tem smislu so prejeli sodna obvestila eden izmed treh koordinatorjev Berlusconijeve stranke, poslanec Denis Verdini, senator iste stranke Marcello Dell'Utri, vladni podtajnik za gospodarstvo in prav tako Berlusconijev pristaš Nicola Cosentino ter donedavni deželnini odborniki Kampanije Ernesto Sica. V sklopu iste preiskave, ki jo vodi rimsko javno tožilstvo, so bili medtem že priprti podjetnik Flavio Carboni, geometer Pasquale Lombardi in gradbenik Arcangelo Martino.

Skupina je obožena, da je izvajala nezakonite pritiske na sodne oblasti, poleg tega pa je vpletena v razne korupcijske afere. Tako se je večina navedenih ljudi na Carbonijevu pobudo zbrala lanskega 23. septembra in sklenila, da bo podtalno pritiskalna na ustanovo sodišče ob obravnavi spornega Alfanovega zakona, ki je priznava imuniteto pred sodnim pregonom predsednikom republike, vlade in obeh vej parlamenta. Tistega srečanja sta se udeležila tudi pripadnika sodstva Arcibalda Miller in Antonio Martone, ki je v teh dneh zaprosil za upokojitev. Sicer pa tedaj zasnovana akcija ni bila kdake kako uspešna, saj je ustavno sodišče Alfanov zakon naposled razveljavilo.

POLITIKA - Razširitev večine Casinijev predlog že padel v vodo

RIM - Vodja sredinske stranke UDC Pierferdinando Casini vztraja pri svojem predlogu o novi vladi, ki bi temeljila na širokem zavezništvo in bi jo lahko vodil tudi Berlusconi. O vstopu svoje stranke v sedanjo vlado pa sredinski politik noče slišati, saj ne želi biti protiutež Severni ligi, kot si je to zamislil premier Silvio Berlusconi.

Prva se je tak možnosti glasno uprla Severna liga, ker da je »prva republika mrtva«. Finijevi pristaši Casinijevega predloga ne zavračajo, medtem ko opozicija noče niti slišati o možnosti, da bi podprla vlado, ki bi jo vodil Silvio Berlusconi. Vodja poslanske skupine Demokratske stranke Dario Franceschini se je nad tako možnostjo navorst zgrozil, medtem ko je sekretar Pierluigi Bersani dejal, da je že res, da je Berlusconi zmagal na volitvah, vendar je »tudi faliral in to je točka, ki je ni mogoče preseči«. Še bolj ostri so bili predstavniki Di Pietrove Italije vrednot, ki ne vidijo drugega izhoda, kot vrnitve mandata in razpis novih volitev.

Prelog o novi vladi z razširjenim zavezništvom je naletel na poniške tudi znatnaj Ljudstva svobode. Za zunanjega ministra Franca Frattinija volilci česa takega ne bi razumeli in bi mislili, da gre za izdajo. Podobnega mnenja je tudi minister Gianfranco Rotondi, medtem ko Finijev pristaš Italio Bocchino meni, da razširitev vladnega zavezništva na UDC ni problem števil, ampak programa.

Poleg tega je skupina, ki so jo nekateri že poimenovali v tajno ložo P3, letosnjega marca skušala izvajati pritisak na javne tožilce iz Firenc, ki so vodili preiskavo proti vrhu civilne zaščite, v katero je med drugimi vpletet tudi Verdini. Prav tako je skušala pritisikati na kasacijsko sodišče v korist podtajnika Cosentina, ki je osumljen sodelovanja s klanom camorre Casalesi. Cosentino je na zadnjih deželnih volitvah hotel kandidirati za predsednika Kampanije in je skupno z Ernestom Sico pripravil lažni dosje proti svojemu konkurentu Stefanu Caldoru. Prav zaradi tega je Sica moral v teh dneh odstopiti iz deželnega odbora Kampanije, ki mu predseduje ravno Caldoro. Verdini in Carboni sta nadalje vpletena v afero okrog izkoriscenja vetrne energije na Sardiniji - in še bi lahko naštevali.

Vse to je dodatno zaostriло že tako načete odnose znatnaj Ljudstva svobode. Finijev privrženec Italo Bocchino je namreč v izjavi za tisk izrazil prepričanje, da bi se Verdini in drugi vpleteti predstavniki Ljudstva svobode morali umakniti. A proti Bocchinu sta izredno ostro nastopila eden izmed koordinatorjev stranke Sandro Bondi in njen načelnik v poslanski zbornici Fabrizio Cicchito, če da se obnaša kot Di Pietrov privrženec. Predsednik senata Renato Schifani pa je Finiju postavil ultimat: če se ne bo takoj spravil z Berlusconijem, bo moral zapustiti stranko ali celo vladno večino.

Denis Verdini na ustanovnem kongresu Ljudstva svobode

KARABINJERJI - Mamila Poveljnik oddelka ROS general Ganzer obsojen na 14 let zapora

MILAN - Poveljnik Posebnega operativnega oddelka karabinjerjev (ROS) general Giampaolo Ganzer (na sliki, ANSA) je bil včeraj obsojen na 14 let zapora zaradi vrste prekrškov, ki jih je zagrešil v devetdesetih letih na področju voja proti razpečevanju mamil. Razsodbo je izreklo milansko sodišče pod predsedstvom Luigija Capazza, ki je generalu tudi preposedalo nadaljnje opravljanje javnih funkcij.

Na procesu je bilo skupno 18 oboženih. Najhujša kazen je doletela Ganzerja, če da je ustanovil hudodelsko združbo, da bi prekupeval z mamil in obogatel na nezakonit način. Vse to tudi z namenom, da bi pospešil svojo kariero. Druga najhujša obsodba je doletela nekdanjega oficirja ROS-a in sedanjega funkcionarja tajnih služb AISE Maura Obina: obsojen je bil na 7 let in 10 mesecev zapora in podobno kot Ganzer ne bo smel več opravljati javnih funkcij. Ostale obožene je sodišče prav tako spoznalo za krive in jih obozido na manjše kazni.

General Ganzer se je dokaj lakonično odzval na težko obozdro. »Razsodbe je treba spoštovati, sicer pa bi rad poznal utemeljitev razsodbe,« je dejal.

Umrl je Giorgio Alpi

RIM - V nedeljo popoldne je na svojem domu v Rimu umrl v 87. eti starosti Giorgio Alpi, oče televizijske novinarke Ilarie, ki je bila 20. marca 1994 ubita v še vedno nepojasnjenski okoliščinah Somaliji skupno s tržaškim snemalcem Miranom Hrovatinom. Pokojnik, ki je bil po poklicu zdravnik, je svojih zadnjih 16 let življenga skupno z ženo Luciano v celoti posvetil iskanju resnice o tistem krvavem dogodku.

17 mafijev za zapahi

RIM - Policija je včeraj arretirala 17 domnevnih članov camorri iz Neaplja. Vsi naj bi bili člani vplivnega klana Casalesi, ki nadzoruje nezakonite posle na širšem območju Neaplja. Med prijetimi je tudi sin znanega mafijeskega šefa Francesca Schiavoneja, imenovan Sandokan. Klanu Casalesi, ki velja za najvplivnejšega v camori, naj bi uspelo vstopil v sistem naročil javnih gradenj in na tak način pridobiti velika finančna sredstva. Ob arretaciji je policija zaplenila nepremicnine, podjetja in zemljišča v vrednosti milijarde evrov.

FIAT - V Turinu sprejeli dokončno odločitev

Pando bodo vendarle proizvajali v Pomiglianu

TURIN - Avtomobilski velikan Fiat je po večmesečnih prerekanjih s sindikati včeraj oznanil, da bo novo različico modela panda proizvajal v obratu Pomigliano d'Arco v bližini Neaplja in ne v poljskem kraju Tychy, kjer trenutno proizvajajo Fiatove malčke.

Odločitev je padla, potem ko so italijanski delavci pristali na strožje delovne pogoje. V obrat v Pomigliano bo Fiat po napovedih vodstva italijanskega industrijskega ponosa vložil 700 milijonov evrov, letna proizvodnja v tovarni pa naj bi se povečala s 35.000 na blizu 300.000 vozil.

Fiat se je za korak odločil po petkovem srečanju pooblaščenega upravitelja družbe Sergio Marchionneja s predstavniki sindikatov Fim-Cisl, Uilm-Uil in Fismic, potem ko je postal jasno, da je večina delavcev v posebnem referendumu pristala na strožje delovne pogoje - podaljšanje delovnega časa in krajše premore. Na nove pogodbe je pristalo 62 odstotkov zaposlenih.

Fiat naj bi tako v Pomiglianu pre-

uredil izmene, tako da bo možna 24-urna proizvodnja šest dni v tednu, v podjetju pa naj bi uvedli tudi strožja pravila in nadzor. Obrat v Pomigliano d'Arco je doslej zaznamovala zelo nizka produktivnost delovne sile, zaposleni pa so bili povrh vsega še zelo nagnjeni k protestom in boju za pridobljene pravice.

Zaradi tega je Fiat v tovarni na Poljskem s precej manj delovne sile in nižjimi stroški dela proizvedel bistveno več vozil kot v obratu pri Neaplju. Fiat je zato pred časom zagrozil, da bo močno zmanjšal proizvodnjo v Pomiglianu ali obrat celo zaprli, s tem pa bi lahko na revnem območju z visoko brezposelnostjo delo izgubilo 5000 ljudi.

Fiat, z 80.000 zaposlenimi največji zasebni delodajalec v Italiji, se je že odločil, da bo do konca 2011 prenehal s proizvodnjo v sicilijanski tovarni Termini Imerese, kjer je zaposlenih 1500 ljudi, do konca 2014 pa naj bi v Italiji ukinil 5000 delovnih mest.

MLEKO - Minister Galan ne popušča

Parlament naj pokaže vsaj malo dostojanstva

V Bruslju branimo skupno politiko in ne kršilce pravil

MILAN - Minister grozi z odstopom? »Kakšen odstop neki, odstopi naj tisti, ki povzroča Italiji evropske globe in sankcije,« je novinarjem odgovoril minister za kmetijsko politiko Giancarlo Galan, ko se je odpravil na sestanek kmetijskih ministrov EU v Bruslju. »Ne bom odstopil, ne bom šel domov. Če sem danes tukaj, je jasno, da me je premier Berlusconi pooblastil, da grem v Bruselj in da se ne sprenevedam v imenu nekih ravnovesij. Če bi bilo drugače, danes ne bi bil tukaj, ampak doma,« je bil odločen Galan.

Minister je prepričan, da je treba gledati mlečnih kvot vztrajati, zato upa, da bo »italijanski parlament pokazal minimalno dostojanstvo.« S kakšno kredibilnostjo bi se sicer minister lotil bitke, kakršna je ta za skupno kmetijsko politiko? S kakšnim obrazom naj se predstavi evropskemu konzenu, če v Italiji parlamentarci vladne večine namenoma kršijo evropske norme? se je vprašal Galan, ki je šel v Bruselj tudi zato, da bi pokazal vsaj kanček resnosti države, medtem ko jo majhna skupina kršilcev pravil postavlja v slabo luč. In še: »Žal zdaj vsi v Evropi vidijo, kaj delamo in to nas mora skrbeti.«

Minister za kmetijsko politiko in nekdanji predsednik Dežele Veneto je ob prihodu v Bruselj posebej poudaril, da ima največje zaupanje v ministra za gospodarstvo in finance Giulia Tremontija. Ne verjam namreč, da si želi zapraviti svoj ugled, kar bi se zgodilo, če bi privolil v vložitev amandmaja o časovnem zamiku plačila glob za presežene kvote mleka.

V Bruslju so se včeraj poleg kmetijskih ministrov sedemindvajsete rice zbrali tudi kmetje. Po šestih mesecih premirja so se zbrali pred sedeži evropskih institucij, ki jih je policija zastražila in poskrbela za varnostni obroč. Na demonstracije, ki jih je organiziral evropski odbor za mleko EMB, je prišlo tudi okrog sto italijanskih živinorejcev.

EVRO

1,2572 \$ -0,50

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

12. julija 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	12.7.	9.7.
ameriški dolar	1,2572	1,2637
japonski jen	111,35	111,85
kitski juan	8,5126	8,5597
ruski rubel	38,7665	39,0275
indijska rupee	58,8505	58,9710
danska krona	7,4552	7,4553
britanski funt	0,83630	0,83600
švedska krona	9,4560	9,4767
norveška krona	8,0160	8,0420
češka krona	25,325	25,360
švicarski frank	1,3349	1,3331
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	278,91	280,24
poljski zlot	4,0770	4,0699
kanadski dolar	1,2986	1,3072
avstralski dolar	1,4398	1,4452
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2460	4,2373
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7087	0,7088
brazilski real	2,2142	2,2266
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9582	1,9628
hrvaška kuna	7,2158	7,2056

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

12. julija 2010

1 meseč 3 meseč 6 meseč 12 mesečev

LIBOR (USD)	0,34250	0,52750	0,73719	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,06750	0,11500	0,21000	-
EURIBOR (EUR)	0,534	0,810	1,070	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

30.566,93€ -372,89

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

12. julija 2010

vrednostni papir zaključni tečaj spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		

<tbl_r cells="3" ix="1" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols

POKRAJINA TRST - Seja pokrajinskega sveta o pravilniku

Vseh 84 členov pod streho V četrtek končno glasovanje

57. člen omogoča tudi posege v slovenščini - Na zahtevo opozicije poimensko glasovanje

Tržaški pokrajinski svet je na včerajšnji seji izglasoval še preostalih 44 členov svojega novega pravilnika, potem ko je na prejšnjih sejah že izglasoval ravno tako 44 členov, se pravi točno polovico 84 členov dolgega pravilnika, ki v 29. in 57. členu omogoča predložitev pisnih vprašanj in resolucij v slovenskem jeziku, prav tako pa tudi ustne posege v slovenščini na sejah pokrajinskega sveta.

To je storil v popoldanskem delu dejansko ves dan trajajoče seje, ki je bila dopoldne posvečena razpravi in glasovanju nekaterih drugih sklepov (o tem poročamo na drugem mestu), za razliko od prejšnje seje, ko je prišlo skoraj do fizičnega sponda, pa je včerajšnje zasedanje pokrajinskega sveta potekalo v bistvu mirno in enolično: na zahtevo opozicije, ki ji na neformalnem srečanju načelnikov svetniških skupin ni uspelo izboriti ponovnega odprtja roka za predložitev popravkov (večina je bila proti, rekoč da ni pogojev za to, saj mora biti pravilnik odobren v roku 120 dni po sprejetju statuta 17. aprila letos), so za skoraj vsak odstavek posameznega člena moralni svetniki glasovati poimensko, le nekajkrat se je glasovalo z dvigom rok.

Odstavki oz. členi so tako eden za drugim šli skozi z glasovi levosredinske večine ob nasprotovanju desnosredinske opozicije oz. vzdržanju dela le-te. Tako je bilo tudi za zadnji odstavek 57. člena, ki omogoča ustne posege v slovenskem jeziku med razpravo. Pri glasovanju o tem členu je bilo odsotnih kar precej opozicijskih svetnikov (Massimo Romita iz vrst Ljudstva svobode-Nacionalnega zavezništva, Andrea Mariucci iz mešane skupine, Fabio Scoccamarzo iz Doma svoboščin, Paolo De Gavardo iz občanske liste Dipiazza-Scocciamarzo in Luisa Stener iz vrst Ljudstva svobode-Forza Italia), medtem ko so ostali (Marco Vascotto, Piero Degrossi in Arturo Governa za NZ ter Claudio Grizon in Viviana Carboni za Forza Italia) glasovali proti, svetnik Forza Italia Mario Vascotto pa se je vzdržal.

Pravilnik bodo dokončno izglasovali na četrtkovi seji pokrajinskega sveta. (iz)

Novi pravilnik
tržaškega
pokrajinskega
sveta omogoča
tudi rabe
slovenščine

KROMA

POKRAJINSKI SVET - V dopoldanskem delu seje

O sejmu v četrtek

Sprejeli sklepa o spremembah proračuna in poverjanju nekaterih nalog

Tržaški pokrajinski svet je večino dopoldanskega dela včerajšnje seje posvetil popravkom k sklepu, s katerim bi moral pokrajinska uprava umaknil svoj delež iz ustanove tržaškega velesejma zaradi večletnega negativnega poslovanja slednje. K temu sklepu, ki ga je orisala odbornica za finance Mariella De Francesco, mnenje komisije za proračun in finance pa je izrekel predsednik Michele Moro (Demokratska stranka) je bilo predloženih precejšnje število popravkov in medtem ko je pokrajinski odbor osvojil popravka levosredinske večine, ki predlaga, naj se izrecno opozori na negativno poslovanje v zadnjih štirih letih ter naj se s preostalimi velesejemske povudami ukvarja Trgovinska zbornica, je predstavitev popravkov opozicije zahtevala kar nekaj časa. Začel je načelnik skupine Ljudstva svobode-Forza Italia Claudio Grizon, ki je opozoril, da je predsednik velesejemske ustanove Fulvio Bonzini večkrat pisal predsedniku Pristaniške oblasti Claudiu Bonicoliiju, kateremu je predlagal, da bi se sejnišče preseli-

lo v staro pristanišče, nikoli pa ni prejel nobenega odgovora, poleg tega pa je tržaški velesejem od Dežele Furlanije-Julijiske krajine še za časa levosredinske uprave Riccarda Illyja prejel zelo malo. Prav tako ni mogoče, da bi za sejemske pobjude skrbela Trgovinska zbornica, zato je treba najti subjekt, ki bi zagotovil kontinuiteto, pokrajinska uprava pa je prvi sogovornik kar zadeva ponovno zaposlitev velesejemskega osebja. V podobnem tonu je bil tudi poseg načelnika skupine Ljudstva svobode-Nacionalnega zavezništva Marca Vascotta, po prekiniti pa so se člani pokrajinskega sveta odločili, da razpravo in glasovanje o tem sklepu preložijo na četrtek.

Pokrajinski svet pa je včeraj z glasovi večine sprejel še druga dva sklepa: prvi se nanaša na spremembo v proračunu v zvezi s projekti Sigma 2, Carso-Kras in Adria, drugi pa na poverjanje nalog, iz katerega so črtali nekatere naloge, vezane na prirejanje gledaliških in kulturnih pobud, in vključili druge, ki se nanašajo na delo v statističnem uradu in v uradu za delo. (iz)

POKRAJINA - Brezposelnost

Rekordno število vpisov na sezname za dela v javno korist

Pokrajinska uprava je na deželnini zabeležila rekordno število vpisov brezposelnih na sezname za dela v javno korist. Na pokrajinskem okencu za zaposlovanje so se namreč v ta namen prijavile skupno 204 osebe. Te so se vpisale na pet različnih seznamov, ki jih je pokrajinska uprava sestavila za dela na petih različnih področjih. Brezposelnii se lahko vsekakor vpisujejo na enega ali pa tudi na več seznamov, za vpisovanje pa je še čas do 15. julija.

Kot je poudarila pristojna pokrajinska odbornica Adele Pino, je bilo še najbolj zanimanja za področje ovrednotevanja kulturnih in umetnostnih dobrin. Na ustrezen seznam se je vpisalo kar 177 ljudi. Na seznam za urejanje arhivov ter ureditev zaostalega administrativnega in tehničnega dela se je prijavilo skupno 173 oseb. Na seznam za delo na področju varstva in nadzora se je vpisalo 169 ljudi, za pomožno socialno delo se je prijavilo 143 ljudi, za ovrednotenje urbanega in podeželskega bogastva pa so se prijavile 103 osebe.

Pokrajinski seznami za dela v javno korist so izredno pomembni, je poudarila odbornica Pino, ker je to priložnost za mnoge brezposelne nad 40 letom starosti (35 v primeru, da so ženske), da se vključijo v svet dela s pravo delovno pogodbo, pa čeprav za krajše obdobje.

OBMEJNA POLICIJA - V nedeljo dopoldne med rutinskimi pregledi

Kombi ukradenega blaga

Trojica Romunov vozila v smeri Slovenije - Kaže, da je bilo raznorazno blago ukradeno v Venetu

Samo del zasezenega tovora

WWF - Stališče o regulacijskem načrtu

»Osupljivi kriteriji za ocene ugovorov«

Kriteriji za ocenjevanje in torej odločanje o ugovorih, ki so jih občani oziroma njihovi predstavniki vložili v zvezzi z novim občinskim regulacijskim načrtom, so naravnost osupljivi. Očitno je, da prihaja v zakulisju do pravega »kravjega sejma«, ki ga je med drugim omogočila odločitev generalnega direktorja Santija Terranove, da je regulacijski načrt »tajen« v očeh občanov. Ko bi bil javen, bi bilo namreč nemogoče pogajanje glede zazidljivosti tega ali onega zemljišča v zameno za to ali ono uslugo, kot to skušajo delati različne politične si-le. Njihovi predstavniki skušajo v zadnjih dneh spremeniti namembnost številnih zasebnih zemljišč, kar se bo seveda spremenilo v glasove na prihodnjih upravnih volitvah.

To so poudarili na tiskovni konferenci predstavniki naravovarstvenih organizacij WWF, Legambiente, Italia Nosta in Triestebella, ki so ostro napadli regulacijski načrt in občinsko upravo. Kot je v imenu organizacije WWF poudaril Dario Predoran, so kljub tajnosti izve-

V bližini nekdanjega mejnega prehoda pri Fernetičih je v nedeljo dopoldne tržaška obmejna policija ustavila kombi mercedes vito z romunsko registrsko tablico. Vozil je v smeri Slovenije, na njem pa se je vozila trojica romunskih državljanov. Kombi je upravljal 25-letni G.B., ob njem pa sta se peljala 25-letni G.B. in 20-letni P.F.B.

Policisti so med pregledom vozila ugotovili, da je poln vreč z raznoraznim blagom. Odgovor trojice na vprašanje, od kod prihaja tovor, pa agentov ni prepričal, saj je bil dokaj nepopoln. Odločili so se zato za temeljitejši pregled, med katerim je na dan prišlo 8 prenosnih računalnikov različnih znamk, dva fotoaparata znamke Nikon, televizor znamke Samsung, več mobilnih telefonikov, dve kolesi, motorna žaga in veliko orodja, hi-fi znamke Philips, 1240 kilogramov bakra in še marsikaj. Policia je ugotovila, da gre za ukradeno blago, najverjetneje v Venetu. Tovor so seveda zasegli, trojico pa prijavili na prostost za preprodajo ukradenega blaga.

SPOMINI 1945 - Pričevanje Marije Legiša iz Prečnika

»Zadnja pot je Rožo vodila v Rižarno«

Kot 22-letno dekle se je Roža pridružila partizanom - Svojo odločitev je plačala z življenjem

Iskanje spominov na drugo svetovno vojno nas je privelo tudi v Prečnik, vasičko na zahodnem Krasu, ki se je podobno kot ostale strnjeno in zavedno vključila v takratni usodni tok dogajanja, z željo, da bi prispevala pri narodnoosvobodilnem boju. Svojo junaško odločitev - vključitev v partizane - je med drugimi z življenjem plačala mlada domačinka Rozamila Legiša. O njeni pogumni izbiri nam je pripovedovala njena sestra, danes 78-letna Marija Legiša. »Moja sestra Roža si nedvomno zasluzi nekaj slave, saj je dala življenje za svobodo.« Njen doprinos »k zmagi nad fašizmom« je z uradnim priznanjem oz. zahvalo za opravljeno delo marca 1971 ovekovečil sam predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije Josip Broz - Tito.

Rozamila oz. Roža, kot so ji rekli doma, je bila rojena februarja 1922 in je bila zaposlena pri tržaški ladjedelnici. S tri leta mlajšo sestro Doro sta se zagnano pridružili partizanskim enotam in bili aktivi kurirki, »na skrivaj seveda, saj starša nista smela ničesar vedeti.« Roža je vzdrževala predvsem zvezne z Gorico in Vipavo ter bila vključena v 1. kraški bataljon.

Konec aprila 1944 so se aktivisti zbrali na mladinskem kongresu v Stranah pri Postojni. Gospa Marija nam je pojasnila, da se jih je večina skrivala v bunkerju v neki domačiji, sestra pa se je odločila, da se jim ne bo pridružila in je zato čez noč ostala raje v neki zasebni hiši. Njeni skrivališča pa so domobranici odkrili in jo aretirali. Odpeljali so jo na domobransko postojanko v Postojno, prve dni maja pa v Trst, in sicer v koronejski zapor. »Mati je vsak drugi dan hodila v Trst, da bi posredovala o hčerk in ji nosila hrano ter cista oblačila.« Iz koronejske ječe je nato Roža morala v strašne podzemne celice na Trgu Oberdan, kjer je bil sedež SS-ovskega poveljstva. V kletnih prostorjih so jo nekaj dni zasliševali in trpinčili, od nje pa niso ničesar izvedeli. Gospa Marija se spominja, da so takrat nemški stražarji zaprti sestri sezuli škornje in jih vključno v zvoz zlatnino vrnili materi. »Tiste Rožine škorje je že dolgo let zatem nosila sestra Dora.«

Rožo so nato odvedli v tržaško koncentracijsko taborišče, v zloglasno Rižarno. Marijina mama je vsak dan hodila k Sv. Soboti, kjer se je zadrževala v bližnji goštini. Lastnica je namreč hraniла listke in sporocila, ki so jih zaporniki s pomočjo delavcev posiljali sorodnikom. »Nek vojak s Trbiža, ki je bil dobra duša, se je sestre usmrtil in naši materi v gostilnu prinesel Rožino sporocilo, ki ga je bila napisala na skrivaj, na papirnat vrečko. Po končani vojni je mami obljudil, da bo prišel na obisk, pa ga nismo nikoli več videli.« Iz te gostilne je Marijina mati vsakič gledala v okna Rižarne in srčno upala, da bo nekje le zaledala hčerk. Pa je ni. Nikoli ... Nekega dne se je mama opogumila in se podala do urada ob vhodu v taborišče. Čutila je, da je s hčerkom nekaj narobe. Uradnica je posrskala po predalah in našla Rožin dokument, na katerem je bila narisana črna črta. V trenutku je mama razumela, da je ne bo več videla. Odhitela je, kar so jo nosile noge. »Od takrat se spominjam, kako je vedno jokala. Ko sem jo mirila, mi je vselej dejala, da bo jokala, dokler bo živa.«

Leta 1975, ko je na na tržaškem sošču potekal proces zaradi pobojev v Rižarni, se je kot priča oglasilo tudi neko dekle iz Genove, ki so ji rekli Antonietta »la carretta«, ki je Rožo delila celico v Rižarni. Spomnila se je Roža in povedala, da jo je vselej zelo skrbela mamina usoda. »Ni ji bilo mar zase, skrbelo je samo za mamo. Tudi tisti dan, ko je morala v smrt, so jo pazniki prijeli za roko in ji dejali, naj pride z njimi, kajti pospremili jo bodo k mamo ... V resnicu je bila to njena zadnja pot, ki jo je vodila v krematorijsko peč.« Mama je namreč morala sama vzdrževati vso družino - vseh 11 otrok, saj je moral oče med vojno na prisilno delo v Nemčijo, kjer je bil zaposlen v tovarni lesa. »Mama je bi-

Levo Rozamila,
desno pa naša
sogovornica Marija
Legiša

KROMA

la pogumna in za družino je bila pripravljena na vse,« se spominja gospa Marija. Njeno močno srce se je izkazalo predvsem takrat, ko so v hiši prihajali gestapovci - in to se je dogajalo res velikokrat - takrat jim je bila večkrat kos. Prvič so na primer pri njih iskali skrite partizane. »Vemo, da ju skrivate na podstrešju, ven z njimi, drugače vam se žegemo hišo, so rjoveli nad matmo in ji v hrbet potiskali mitraljez. Tako je bilo, saj sta se res pri nas skrivala partizani iz Šempolaja. Kaj se jima je potem zgodilo, žal ne vem.« Ko so se drugič vrnili, so pregledali vsako sobo posebej, spet tretjič so prišli, ravno ko je v domači gostilni potekal vaški partijski sestanek. Takrat, se spominja gospa Marija, je bil z njimi sam »kjtnar« oziroma gestapovski šef, ki mu ni bilo po godu, da so pred gostilno medtem igrali harmoniko (da bi »zamaskirali« notranje ilegalno dogajanje). »Pa takrat, ko je bil brat še otrok in se je po dvorišču polnil s partizansko titovko na glavi. Zagledali

so ga in ga za lase dvignili kvišku. Mami je takrat prekipelo - saj je še otrok, jim je zakričala, ali vas ni sram?« Po kapitulaciji Italije so tudi mimo Prečnika šli italijanski vojaki. Marijina mama je tako kot ostali vaščani priskrbeli oblike, očetove oz. bratore, saj niso razpolagali z ničemer. Gospa Marija se spominja, kako so v tistem obdobju v vasi spet zaživeli kulturni sestanki in plesi. »V splošni evforiji so se vaščani znebili vsega, kar je bilo italijansko. Tako žal mi je, da tegu nimamo več, saj je bilo to del zgodovine.«

Ko gre gospa Marija v mesto, se vsakič ustavi tudi v Rižarni. K sestri gre, »saj je to moja kri, zanj živim.« Zaupa nam, da je vedno na skrivaj upala, da je Roža preživel Rižarno, da so jo poslali v Nemčijo, od koder se bo nekoč vrnila z družino. »Nikakor nisem hotela verjeti v tako ne-

Spomini na
let 1945

loveško krutost. Roža je bila pridna in delevna punca. Tako ponosna sem nanjo in hkrati mi je pri srcu tako hudo, ko pomislim, da so jo mučili, živalsko umorili in na posled sežgali v krematorijski peč.«

Gospa Marija je prepričana, da so vsega krivi izdajalci. Med listanjem po knjigi *Mučeniska pot k svobodi* (Slovenski knjižni zavod 1946), ki s fotografijami priča o najtemnejših dneh v zgodovini našega naroda, in obujanjem spominov, nas poduči, da je poštenost najsvetlejša vrednota. K tej velja dodati še nekaj zapovedi, kot tisto, ki vabi k spoštovanju oceta in mate, tisto, ki veli, naj ne gorovimo po krivem, naj ne izdajajmo in naj ne delajmo drugim tega, kar ne želimo, da bi drugi delali nam. »Še danes pa je zame najpomembnejša parola Smrt fašizmu, svoboda narodu!«

Sara Sternad

SDGZ - Na občnem zboru obrtne sekcije je bil za predsednika potrjen David Stupar

Novo vodstvo pred zahtevnimi izzivi

Sekcija se bo morala reorganizirati - Pozornost evropskim projektom in razpisom manjšinskih organizacij in ustanov

»Doživljamo najhujšo krizo, kar jih je gospodarstvo prestalo od konca tridesetih let prejšnjega stoletja,« je na občnem zboru obrtne sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja (SDGZ) v zgorniški obrtni coni ocenil njen predsednik David Stupar. Na zboru, s katerim se je iztekel mandat vodstva in predsednika te najbolj množične sekcije SDGZ, je tekla beseda o promocijskih dejavnostih, kot npr. sodelovanje umetnostnih obrtnikov SDGZ na Kraški ohrceti, redna udeležba na Mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, sodelovanje pri spremjevalnih prireditvah Barcolane itn. Združenje veliko daje na stike med tukajšnjimi slovenskimi in italijanskimi podjetji s podjetji iz Slovenije. Veliko je dela z evropskimi projekti Italija - Slovenija po programu Cilj 3 2007-2013, pri čemer SDGZ postaja referenčna organizacija za čezmejno sodelovanje med državama. V naši deželi delujejo tudi druge, zelo močne organizacije in ustanove, ki v golih številkah morda prekašajo SDGZ, vendar si je to pridobilo poseben ugled zaradi svoje pozvezovalne vloge v novi dinamiki med čezmejnimi akterji.

Predsednik Stupar je tudi povedal, da mora priti do reorganizacije obrtne sekcije, saj ta zastopa več kot 40 različnih poklicev. Potrebova bi bila dodatna oseba, ki bi se bolj posvetila tej sekciji, pri kateri je delo zaradi raznolikosti problematik zelo zahtevno. V ta namen je sekcija tudi pozitivno glasovala za zvišanje članarine, in to klub gospodarsko nelahkemu obdobju.

Zborovalci so med drugim izrazili željo, da bi bili na razpis za dela pri manjšinskih institucijah redno vabljeni naši obrtniki. Prepogosto se namreč dogaja, da so dela direktno zaupana italijanskim podjetjem. Lepo bi bilo, ko bi bila dana možnost, da bi člani lahko oblikovali svojo ponudbo in da bi bila ta

David Stupar
(desno), ki bo še tri
leta vodil obrtnike,
in direktor SDGZ
Andrej Šik

KROMA

ob enakih pogojih vzeta v poštev.

V poročilu so bili omenjeni odnosi z bankami. Veliko podjetij se je zaradi krize znašlo v težavah in je zato nato posojila. Vtis mnogih članov je, da je odnos banke do naših podjetij postal zelo formalen in se včasih omeji le na vprašanje, kako bodo plačevali obroke. Ker pa ima banka prednost, da osebno pozna člane, bi si želeli od nje bolj prijateljski odnos, je bilo slišati v razpravi. Pri vsem pa je bila poudarjena posredovalna vloga združenja, ki je z referenčnimi bankami podpisalo posebne sporazume in je na voljo za zgraditev morebitnih zapletov.

S pomočjo strokovnjakov je besešda nato tekla o možnostih in olajšavah v zvezi z energetskim varčevanjem. Tema je zelo zanimala udeležence občnega zboru, saj so prišla na dan vprašanja, ki so sprožila konstruktivno razpravo. Na koncu so bile na vrsti volitve novega odbora sekcije, za predsednika pa je bil za naslednje triletje ponovno izvoljen David Stupar.

Erik Pauletic

David Stupar (tiskarna) Trst - **predsednik**
Rado Andolšek (gradbeništvo), Ferlugi
Boris Bizjak (gradbeništvo), Nabrežina
Tomaž Caharija (kamnoseštvo), Nabrežina
Pietro Caharija (elektroinstalacije) Zgonik
Igor Cavarra (proizvodnja modelov za livarne) Dolina
Ivan Colja (avtokleparstvo) Zgonik
Dragotin Danev (okolje) Zgonik
Paolo Foraus (gradbeništvo) Dolina
Marjan Gropajc (kovaštvo) Milje
Valentina Hervat (odpradki, prevozi) Dolina
Paolo Hrovatin (umetnostna obrt) Briščiki
Maximilian Kralj (toplnotne napeljave) Zgonik
Ivo Križmančić (precizna mehanika) Dolina
Igor Mingot (montaža dvigal) Dolina
Adriano Močnik (avtovožništvo) Fernetič
Tomaž Mucci (žlebarstvo) Gorica
Aleksandra Pangerc (železokrvstvo za gradbeništvo) Dolina
Alberto Paoli (frizerstvo) Općine
David Petaros (razne storitve) Pesek
Rudi Petejan (avtoelektričarstvo) Gorica
Paolo Puric (kamnoseštvo) Repen, Sovodnje
Marjan Renclj (avtoelektričarstvo) Trst
Peter Štoka (pekarna) Općine
Bogdan Stopar (mizarstvo, zapiralna) Bazovica

Pupkin Kabarett s Terra-Zemlja v Repnu

Komiki Pupkin Kabareta bodo v petek ob 21. uri nastopili v Repnu na turistični kmetiji Maruccelli s predstavo Terra-Zemlja. Priljubljeni komiki Alessandro Mizzi, Stefano Dongetti, Laura Bussani in Ivan Zerbini bodo gledalcem ponudili svojo najnovješo predstavo Terra-Zemlja oz. zmes komičnosti, glasbe in literature, ki pričuje o pridelkih teritorija. V preteklih mesecih so nameč obiskali tržaške proizvajalce vina, sira, rov, medu, in olja ter spoznana teh srečan prelii v doživetvo kabarreno govorico, ob glasbeni spremljavi Stefana Bembija na harmoniki, Antonia Kozine na violini in Andreja Zuliana na kontrabasu. Vstop je prost.

Znani zmagovalci nagrade Luchetta

V deželnem palači na Velikem trgu bodo danes slovesno razglasili zmagovalce 7. izvedbe mednarodne novinarske nagrade Marco Luchetta.

Zasegli kokain za tržaški trg

Po nekajmesečnih preiskavah po severovzhodni Italiji je finančna straža iz Trevisa prišla na sled skupini prekupevcev mamil. Včeraj so nameč pri Trevisu agenti ustavili dva makedonska državljanina, ki naj bi prenašala drogo. Finančni stražniki so ju v sodelovanju s skupino za boj proti organiziranemu kriminalu (GICO) ustavili, medtem ko sta se vozila v njunem BMW-ju. Med pregledom vozila so agenti našli 600 gramov kokaina - se pravi kakih 60 tisoč evrov zaslužka. Kaže, da je bila droga namenjena tržaškemu trgu.

ZDRAVJE - Na pobudo evangeličanske metodistične in valdeške cerkve

Biološko oporoko že podpisalo 26 Tržačanov

Vpis v register bo ponovno možen v soboto, 24. julija med 17. in 19. uro

Šestindvajset moških in žensk, ki živijo v Trstu, se je že odločilo, da pred odvetnikom podpišejo svojo biološko oporoko. Da v uradni dokument zapisačejo, katerim terapijam jih lahko združniki podvržejo, če ne bodo sposobni sami odločati ali komunicirati. Katere terapije so pripravljeni sprejeti in katerih nočajo, če želijo darovati svoje organe, biti uppeljeni, če želijo verski ali laični pogreb ...

Pobudo za sestavo registra tako imenovanih bioloških oporoč so dali verniki evangeličanske metodistične in valdeške cerkve, ki jo v Trstu vodi Michel Charbonnier, v register pa se lahko vpisajo tudi verniki kot laiki.

Na sedežu metodistične cerkve (Scala dei Giganti 1) so vpisne pole zbirali dva krat, ponovno pa jih bodo v soboto, 24. julija, med 17. in 19. uro (po počitniškem premoru pa tudi od septembra dalje). Kot nam je povedal Simone Giorgetti, se je za sestavo biološke oporoč doslej odločilo šestindvajset ljudi. Stari so v glavnem med 40 in 60 let, med njimi pa je veliko parov. Vsa-kdo mora pred odvetnikom in pričami (nji-

hovo prisotnost zagotavljajo organizatorji) izpolniti ustrezen formular, ki ga mora podpisati tudi zaupnik, to je oseba, ki smo jo izbrali, da bdi nad izvajanjem naših določil. Zaupnik lahko formular podpiše tudi predhodno, slednjemu pa lahko priložimo tudi druge dokumente s specifičnimi željami in določili.

Dodatne informacije (in formular) nudijo na elektronskem naslovu testamento-biologico.ts@gmail.com ali na telefonski številki 339 4782406.

Simone Giorgetti je pojasnil, da so se za sestavo registra odločili zaradi posmanjanja ustreznih zakonskih določil. Italijanski parlament sicer pripravlja zakonski osnutek, z njegovo vsebino pa se metodisti ne strinjajo: v njem na primer piše, da biološka oporoka ni zavezujoča! Če ga bo parlament sprejel, bo seveda zakon prevladal nad sedaj podpisanimi oporočami, podpisniki pa bi lahko razmislili o skupinski tožbi (tako imenovani class action).

S podpisom oporoč pa lahko vsaj nedvoumno pojasnimo, katere so naše želje ... (pd)

Podpisu prisostvujejo odvetnica in priče

4. Opening band live music

Jutri se na Trgu Evrope začenja prireditev Opening band live music, ki jo že štiri leta zapored prirejajo mladinska združenja v tržaški občini v sodelovanju z združenju Musica Libera in Tetris. Gre pravzaprav za tekmovanje, ki je namenjeno glasbenim skupinam pod 25. letom starosti. Jutri bodo nastopili We Have Band iz Londona, ki izvajajo dance-punk in synth-pop glasbo, v četrtek bo na sporednu koncert dub skupine iz Pordenona B.R.Stylers, v petek pa tržačanov Underhouse in Doppia Personalità. Zaključni večer tekmovanja bo v četrtek, 29. julija, ko bodo na območju nekdajega bazena Bianchi na nabrežju nastopili Quintorigo. Z njimi bo na oder stopila zmagovalna skupina.

Klavirska koncert

Na konservatoriju Tartini bo jutri ob 20.30 nastopila zmagovalka mednarodne klavirske nagrade Stefano Marizza 2009 (ki jo vsako leto prireja Ljudska univerza iz Trsta v sodelovanju s konservatorijem Tartini in družino Marizza s podporo Dežele FJK) 27-letna Korejka Hyun-Jee Moon. Pianistka bo postregla s skladbami Skrjabina in Chopina; z istim programom pa bo ob 21. uri nastopila tudi v četrtek v Piranu (dom Tartini), v petek pa v cerkvi sv. Frančiška v Rovinju. Vstop je prost.

Solidarnostni koncert v nekdanji umobolnici

V gledališču nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu bo v četrtek ob 21. uri koncert pevske skupine Corale Nuovo Accordo, ki jo vodi Andrea Mistaro. Gre za solidarnostni koncert - vstop bo prost oz. vsak bo lahko prispeval, kolikor bo želel. Zbran znesek bo namenjen Fundaciji Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin, ki skrbira za otroke žrtve vojn. Več informacij je na voljo na spletni strani <http://feboulderico.dellatorredivalsassina.it>.

Črna roka v Ausonii

V okviru srečanja s knjigo, ki jih navadno prireja knjigarna Minerva, bo v četrtek v kopališču Ausonia ob 19. uri na sporednu predstavitev knjige Alberta Custerlina Mano nera (Črna roka). Skrivnostna zgodba o ugrabitvah in tajnih službah se dogaja v Sarajevu in o njej se bo z avtorjem pogovarjal novinar Alessandro Mezzena Lona.

Peti element Nidie Robba

V petek bo ob 18.30 v parku v Ul. D'Angeli 40 (gre za zasebno hišo) na sporednu knjižni večer. Giancarlo Bonomo in Fausto Ranieri bosta predstavila petnajsto knjigo 86-letne tržapke pesnice in pisateljice Nidie Robba Quinto elemento (Peti element). Prisotna bosta Marianna Accerboni in Adriano Dugulin.

PESEK - Slovenski filatelistični klub Košir

O delovanju in načrtih

Govorila sta Peter Suhadolc in Igor Tuta - Srečanja se je udeležila tudi generalna konzulka Vlasta Valenčič Pelikan

S sredinega
srečanja članov
kluba Košir v
gostilni Bak

KROMA

V sredo zvečer so se ob zaključku letosnje zimske sezone člani slovenskega filatelističnega kluba Košir zbrali v gostilni Bak na Pesku. Srečanja so se udeležili člani, ki so skozi vse leto najbolj aktivno sodelovali pri delu in pri pobudah enega najstarejših slovenskih društev v središču mesta, kot je poudaril starosta tržaških filatelistov Odo Kalan.

Prisotne je najprej pozdravil predsednik kluba Peter Suhadolc, ki je poudaril pomen društva, ki deluje kot specifična skupina znotraj slovenske narodnosti skupnosti v zamejstvu in kot vezni člen med slovenskimi in italijanskimi filatelisti na tem prostoru. Zato se je zahvalil tudi generalni konzulki Republike Slovenije v Trstu Vlasti Valenčič Pelikan, da se je odzvala na povabilo in s tem pohvalila delovanje društva, ki zaradi svojih značilnosti lahko pripomore k ustvarjanju vedno boljših odnosov na krajevni pa tudi širši mednarodni ravni.

Ob zaključku letosnje sezone kluba Košir, je spre-govoril tudi tajnik Igor Tuta, ki je najprej opozoril, da so v zadnjih letih ostali še edino aktivno tržaško filatelistično društvo in da so v tem letu gojili predvsem stike s sorodnimi italijanskimi društvami v Tržiču, Vidmu in na Trbižu ter na slovenski strani s primorskimi društvami v Novi Gorici, Kopru, Piranu in Ilirske Bistrici. Poleg svojega običajnega filatelističnega dela in novih društvenih izdaj člani aktivno sodelujejo pri delovanju slovenske Filate-listične zveze in skrbijo za promocijo slovenskih znakov v Italiji.

Na srečanju na Pesku so se člani dogovorili tudi o poletnih pobudah. Dne 1. avgusta bodo na primer nudili pomoč Pošti Slovenije ob izidu ilustrirane dopisnice o Sv. Višarjah, saj obhajamo letos 650-letnico tega svetnika štirih narodnosti. V začetku septembra pa bodo sodelovali pri proslavi ob 80-letnici bazoviških žrtev.

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Alenka Cergol (Licej Franceta Prešerna)

Klasik po družinski tradiciji

Šola ji je dala splošno kulturo - Maturitetni referat o Kosmačevi noveli Očka Orel - Izbrala je študij fizioterapije

Na klasični smeri Liceja Franceta Prešerna se letos ponašajo z dvema odličnjakoma, ki sta na državnem izpitu prejela najvišjo oceno - stotico (na skupnih pet kandidatov). Ena od teh je Alenka Cergol, doma s Kolonkovca, ki, ko si je ogledala izid mature, ki so ga na oglašeno desko v veži liceja Prešeren izobesili prejšnji četrtek, 1. julija, skoraj ni verjela, da ji je komisija dodelila najvišjo oceno: »Po pravici sem pričakovala malo nižjo oceno, sicer vedno visoko, a ne stotico. Zdaj sem zelo vesela in upam, da bom preživel lepo poletje,« nam je ob tisti priložnosti povedala Alenka, ki je privolila v tradicionalni pogovor za naš dnevnik in tako postala naša prva »žrtev«.

Na ustrem delu mature se je Alenka predstavila z uvodnim referatom o noveli Cirila Kosmača Očka Orel, ki je predstavljala scenarij za prvi slovenski celovečerni film, sloviti Na svoji zemlji, ki ga je France Štiglic zrežiral leta 1948. Drugače bi se lahko reklo, da je pred petimi leti izbrala šolanje na klasični smeri

skoraj po družinski tradiciji oz. »po sestovanju staršev, tudi ker so brat, sestra in mama vsi naredili klasično, pa tudi profesorji na nižji srednji šoli so mi svetovali tako, ker sem bila dobra v šoli in tudi v humanističnih predmetih, pred-

vsem v slovenščini,« pravi Alenka, ki se izbere pred petimi leti ne kesa: »Sem zelo zadovoljna zaradi splošne kulture, ki sem jo pridobilna, čeprav za znanstveni predmet, ki sem ga izbrala za univerzitetni študij, mi rabi malo manj.« Alenka Cergol ima torej lep spomin na klasični licej, še največ na profesorje, ki tam poučujejo.

Kaj pa dela stotica s Kolonkovca v prostem času? Alenka se zunaj šolskih zidov ukvarja z igranjem klavirja pri Glasbeni matici in na splošno z glasbo (poje npr. v cerkvenem pevskem zboru - tudi v tem je neka družinska tradicija), dejavna pa je tudi v skavtski organizaciji. Alenka se je prejšnji teden udeležila nagradne ekskurzije za letošnje izbrane maturante slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice, za preostale počitnice pa še ne ve, kako jih bo izkoristila. Verjetno se bo še naprej učila: odločila se je namreč za študij fizioterapije na Univerzi v Trstu, kjer pa je predpogoji uspešno opravljen sprejemni izpit. (iz)

LITERATURA - Hammerle Editori

Claudio H. Martelli po daljšem premoru z novo dvojezično pesniško zbirko

Med mnogotere dejavnosti tržaške založbe Hammerle Editori spada tudi izdajanje zbirke *Il nuovo Timavo - traduzioni* (Nova Timava - prevodi), v kateri je do danes izšla četverica pesniških brošur. Prvo mesto je pripadlo verzom in rimam preminulega srbskega pesnika Vaska Pope, v drugem in tretjem zvezku pa so izšli družbeni in delavski stih Mariane Moretti in Aleksija Pregarca. Poudariti gre, da so zadnje tri publikacije iz omenjene zbirke v celoti dvojezične, kar seveda velja tudi za četrto, ki jo bomo predstavili našim bralcem.

Claudio H. Martelli je v tržaški javnosti najbrž bolj znan kot likovni kritik in umetnostni zgodovinar, na svoji dolgi ustvarjalni poti pa je do objavil kar nekaj pesniških zbirk. Najstarejša je izšla že leta 1965, zadnja pa letos spomladi, in sicer pod naslovom *Il nemico dei sogni/Sovražnik sanj*. Martellijeva pesmi je za pričujočo zbirko v slovenščino prevedla Jolka Milič, daljšo spremmo besedo z naslovom Sanjavi lirske dekalog pa je brošuri prispeval profesor Miran Košuta. V njenem uvodu definira Martellija za dediča velike tržaške poezije, v katero uvrščamo pesnike, kot so Silvio Benco, Virgilio Giotti, Umberto Saba in še mnoge druge. Tudi v Martellijevih začetkih je na veliko prisoten Kras, ki pa ni tako Košuta, Slataperjev Kras, na katerem najti uteho pred mestno alienacijo, ampak predvsem Kosovelov Kras-jaz, ki se s pesnikom spaja v neko novo celoto. V naslednji pesniški zbirki iz sredine sedemdesetih se Martelli s Krasom seli v mestni mikrokozmos, pri tretji pa večji najbolj omenjeni njen uvodni ciklus z naslovom Mirna vest, v katerem je pesnik izprical vso svojo bolečino ob prezgodnjem smrti sina. Po skoraj četrstotletju dolgem pesniškem molku se je Claudio H. Martelli leta 2002 znova pojavil na pesniškem prizorišču z zbirko, ki je pozneje dala podlagu za letošnjo dvojezično pesniško izdajo. V njej se je pesnik ustavil pri problemih našega časa, od potrošništva, alienacije sodobnega človeka in tragedij, ki jih je človeku »uspelo« povzročiti v »kratkem stoletju«.

V najnovejši Martellijevi brošuri najdejo tako svoje mesto z besedami ne-naslovljene, ampak oštevilčene pesmi iz njegove zadnje pesniške zbirke v italijanskom jeziku nasploh.

Primož Sturman

janskem jeziku, ciklus pod geslom Neurejeni zapiski in že omenjeni skuppek pesmi z naslovom Mirna zavest, ki ga je avtor sestavljal ob svojem nesojenem očetovstvu. Martellijev Sovražnik sanj se tako izraža z verzi, ki so sklopjeni z rimskimi številkami od I do X. Od vsega začetka je zanimivo predvsem avtorjevo nagovaranje bralcu oziroma mimočočega. Martellijeva zgodovina zadnjega stoletja spaja nemške lagerje in oblegano Sarajevo, a tudi istične diktature preteklega stoletja v Južni Ameriki in Indokini. Avtorjevo zgodovinsko čutjenje se mestoma poglablja nazaj do obdobja reformacije, odkrivanja novih dežel ob prelому srednjega in novega veka ter celo v biblijsko ero, v današnje krizne čase pa bralcu znowa »potegne« newyorški Nasdaq. V drugem ciklusu z naslovom Neurejeni zapiski avtor v začetku nagovarja ljubljeno žensko, nato slehernega človeka, ki lahko ob branju pesnikov verzov le postane in se zamisli nad današnjim hitrim vsakdanom. Zadnji ciklus zaznamuje neizpolnjena obljava in pretrgan galibov let ob izgubi sinčka Paola. Kljub težkim doživljajem, avtor ne izgublja upanja, saj je po njegovem večna ljubezen močnejša tudi od smrti.

Martellijeva dvojezična pesniška zbirka tako že s samim izidom uzavešča pri tržaških bralcih obeh narodnosti in jezikov prisotnost človeka, ki pri svojem delu na kulturnem in založniškem področju ustrezan prostor odmerja tudi slovenski ustvarjalnosti v mestu v zalivu in seveda slovenskemu jeziku nasploh.

Primož Sturman

DRUŠTVA - KD Primorsko iz Mačkolj in Občina Dolina

Izlet v Marzabotto v znamenju skupnih vrednot miru in prijateljstva

Nonet Primorsko pod vodstvom Aleksandre Pertot je svojo sezono zaključil s koncertom v kostnici

M. FRULLANI

V soboto, 19. junija, smo se člani kulturnega društva Primorsko iz Mačkolj odpravili na izlet v Marzabotto. Odločitev, da bo Marzabotto cilj našega izleta ni bila naključna, saj je Nonet Primorsko, ki deluje v okviru istoimenskega društva, sklenil zaključiti letošnjo sezono prav z nastopom v tem zgodovinsko izredno pomembnem kraju. Izlet in nastop je omogočilo posredovanje odbornice za kulturo Občine Dolina, Tatjane Turco, saj je občina že vrsto let pobratena prav z Občino Marzabotto. Do tega pobrateljstva je prišlo na začetku osemdestih let, ker so si tedanjci predstavniki občinskih sveta v VZPI-ANPI želeli pobratet se z italijansko občino. V Sloveniji so namreč že sklenili pobratetve z občino Kočevje. Za italijansko pa so predlagali Marzabotto, ker je bila italijanska zibelka uporništva med drugo svetovno vojno.

V tistih dneh je v Marzabotto potekal drugi praznik odporništva združenja VZPI-ANPI v spomin na tragične dogodke iz leta 1944, ki te kraje in prebivalstvo zaznamoval za vedno.

Po nekajurni vožnji smo v določnih urah prispeli do cilja. V zgodovinskem deželnem naravnem parku Monte Sole nas je pričakala Simonetta Malesi, podžupanja Marzabotta, skupaj z nekdanjim županom - vodičem Umbertom. Po uvodnem pozdravu podžupanje in zahvale dolinske občinske svetovalke Tatjane Turco in predsednika društva Miloša Tula, smo se izletniki udeležili kosila na tamkajšnji turistični kmetiji. Nato nas je vodič Umberto seznanil z dogodki, ki so se pripetili v tem kraju med drugo svetovno vojno.

Popoldne je sledil še ogled občinske sejne dvorane, kjer si je bilo mogočno ogledati tudi manjšo razstavo o brigadi Stella Rossa.

Nato pa smo se napotili v kostnico, kjer so pokopani ostanki 778 žrtev pokola. Pred vhodom v kostnico so spominske table z imeni krajev z vseh koncu sveta, kjer so se zgodili zločini nad civilnim prebivalstvom (npr. Kragujevac, Srebrenica, Darfur itn.). Ti simboli in vera v vrednote miru, nenasilja in sožitja pričajo o ponosu prebivalcev, ki jih stalno podpirajo in prenašajo na vse obiskovalce, predvsem na mlade, kar je bilo jasno iz pozdravnega govora mladega podpredsednika krajevnega združenja ANPI.

Ob prvih znakih masovnih aretacij so se moški zatekli v gozdove, da jih ne bi ujeli in ubili ali poslali na prisilno delo. Ženske, otroci in starci pa so se zatekli v varne kraje - cerkve, zaklonišča, šole, saj so bili zmotno prepričani, da se nemška vojska ne bo znesla nad njimi. Med 29. septembrom in 1. oktobrom 1944 so na tem območju, največ v občinah Marzabotto, Grizzana in Monzuno esesovci s pomočjo fašistov izvedli enega izmed najkrutejših pokolov v drugi svetovni vojni. V 51 okoliških vaseh so pobili več kot 770 ljudi, med katerimi so bile cele družine, največ je bilo žensk, otrok in starejših ljudi, na zelo okrutne in nasilne načine, prizanesli niso nikomur. Najhujše nasilje se je dogajalo v kraju San Martino, Caprara, Casaglia in Cerbiano. Umberto nas je popeljal do Casaglie, kjer so ostanki nekdanje cerkve. Tam so Nemci ženske in otroke ter duhovnike, ki so se tam pred njimi zatekli, spodili ven, na pokopališče, jih zaprli in postrelili, obenem pa od zunanjih metalov tudi bombe. Da je bilo njen

hovo nasilje izjemno kruto, priča tudi dejstvo, da so pod trupla skrili celo mine, tako da so tudi mnogi svoji, ko so hoteli pozneje odnesti svoje drage, da bi jih pokopali, še sami umrli ali bili ranjeni. Nemci namreč niso hoteli pustiti za seboj nobene priče.

Tragedija je popolnoma preoblikovala prvotno naseljeno hribovitoto pokrajino, kajti po vojni so se prezivele preselili v dolino, kjer leži Marzabotto, iz spoštovanja do žrtev, predvsem pa zaradi hudega trpljenja, ki jim ga je ta tragedija povzročila.

Poleg teh žrtev je treba upoštevati tudi vse tiste, ki so padli iz drugih vzrokov, npr. v bombardiranjih, na fronti, v taboriščih, tako da skupno število žrtev presega 1800. Občina je bila odlikovana z zlato medaljo Republike Italije za hrabrost in borbo proti okupatorju.

Danes je park Montesole pot spomina, ki ga letno obišče do 10.000 džakov in ima stalno številni dotok obiskovalcev. Park obsega 6300 hektarjev in se razprostira med občinami Marzabotto, Monzuno in Grizzana Morandi. Glavna naloga upraviteljev parka je posredovanje vrednot miru, sožitja in spoštovanja do bližnjega, ne glede na raso ali vero, nenasilja in proti vsem vojnam. Prav na podlagi teh vrednot deluje v parku šola miru (Scuola di Pace Monte Sole), katere glavni cilj je razširjati in negovati aktiven spomin na dogodke iz preteklosti, da bi jo mladi razumeli in negovali ideje miru in solidarnosti.

Popoldne je sledil še ogled občinske sejne dvorane, kjer si je bilo mogočno ogledati tudi manjšo razstavo o brigadi Stella Rossa. Nato pa smo se napotili v kostnico, kjer so pokopani ostanki 778 žrtev pokola. Pred vhodom v kostnico so spominske table z imeni krajev z vseh koncu sveta, kjer so se zgodili zločini nad civilnim prebivalstvom (npr. Kragujevac, Srebrenica, Darfur itn.). Ti simboli in vera v vrednote miru, nenasilja in sožitja pričajo o ponosu prebivalcev, ki jih stalno podpirajo in prenašajo na vse obiskovalce, predvsem na mlade, kar je bilo jasno iz pozdravnega govora mladega podpredsednika krajevnega združenja ANPI.

Občutek, da smo dan preziveli med domačimi ljudmi, katerih vrednote so enake našim, nas je napolnil še z trdnejšim prepričanjem, da je vredno vedno in povsod varovati in ohranjati ter posredovati ideje kot so mir, sožitje in solidarnost. (A.S.)

GLASBA - ZSKD in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

Mednarodni glasbeni laboratorijski Intercampus

V nedeljo se je v Kopru v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji in Javnega skladu RS za kulturne dejavnosti pričel že 6. mednarodni glasbeni laboratorijski Intercampus. Glasbeniki, ki se ga udeležujejo vsako leto, nekateri od samega začetka, so na kraj dogodka prispevali z našmehom in polni pričakovanj, kaj jim bo letos novega prinesel kampus. Mlajši otroci, ki se izobraževalnega kampusa udeležujejo prvič, so prinesli s seboj veliko dobre volje za študij in pridobivanje novih izkušenj v orkestru.

V okviru študijskega tedna se oblikuje priložnostni Mladinski orkester Intercampus, v katerem letos sodeluje sedemdeset glasbenikov med

desetim in dvajsetim letom starosti, ki prihajajo iz kar osemnajstih glasbenih in godbeniških šol iz Furlanije Julijske krajine in iz raznih pokrajin Slovenije.

Študij poteka letos v sodelovanju s slovenskimi in španskimi mentorji, orkester pa vodi španski dirigent Carlos Diéguez Beltrán.

Udeleženci delajo dvakrat dnevno v sekcijskih delavnicah po instrumenih, ki jih vodijo Irina Perosa (flute), Ivan Martinez in Paula Bereijo López (klarineti), Zeltia Pardo Naval (saksofoni), Marko Repnik (trobente), Joe Heitz (nizka trobila), Josip Mihelčič (tulkala) in Ivan Medved (figurativna umetnost – orkester v gibanju), kampanus vodita Marko Rupel in Daniel Lešković. Vsak dan potekajo vaje orkestra.

Celovečerna koncerta bosta točat v petek, 16. julija, ob 19. uri na Tarintijevem trgu v Piranu in v soboto, 17. julija, ob 18. uri na osrednjem Markonijevem trgu v Miljah. Miljski koncert bo vpet v niz poletnih prireditev »Milje pod zvezdami«, kjer se pričakuje množično občinstvo in pestro večerno nadaljevanje programa (rsc).

TRŽAŠKA FOLKLORNA SKUPINA - Poletna dejavnost

Pomembni gostovanji Stu ledi v Prekmurju

Plesalci, godci in pevke vabljeni v Moščance in v Beltince

Za Tržaško folklorno skupino Stu ledi bo poletje 2010 v spominu ostalo zapisano kot poletje gostovanj v Prekmurju: v mesec dni dolgem obdobju bo namreč kar dvakrat nastopila v tej slovenski deželi v skrajnem severovzhodnem kotu na meji z Madžarsko in Avstrijo: prejšnjo soboto, 26. junija, se je namreč v vasi Moščanci udeležila 13. Folklorne prireditve Peli in plesali so jih mati moja, ki jo je priredilo tamkajšnje Kulturno-turistično društvo, v soboto, 24. julija, pa bo med nastopajočimi na večeru z naslovom Za mejo v okviru Mednarodnega folklornega festivala v Beltincih, ki je bil dolgo časa na Slovenskem edini pravi folklorni festival in ki je do danes ohranil svojo identiteto, ker se ni skomercializiral, tako da zaradi domačnosti in toplega sprejema ter številnega občinstva pomeni številnim skupinam nepozabno doživetje. Večer Za mejo je posvečen plesni in pesemski dedičščini Slovencev v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, prirejen pa je pod pokroviteljstvom Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Poleg plesalcev in ženske pevske skupine Stu ledi iz Trsta bo nastopila Porabska folklorna skupina in pevska skupina Gornji Senik, ženska vokalna skupina iz Škocjanja in moška skupina »Bene« iz Suhe iz Avstrijske Koroške; Folklorna skupina Društva upokojencev Naklo, Folklorna skupina COF iz Ljubljane in Folklorna skupina Zagreb-Markovac iz Hrvaške.

Tudi prireditev v Moščancih je bila osredotočena na srečanje z zamejskimi Slovenci, saj so prireditelji poleg Stu ledi povabili še otroško in mladinsko folklorno Slovensko pravtvenega društva Zarja iz Železne Kaple in Folklorna skupino Zvez Slovencev na Madžarskem iz Sakalovec; z njimi sta zaplesali še mala in odrašla folklorna skupina KTD Moščanci, medtem ko je pevska skupina Prekmurci zapela venček goričkih ljudskih pesmi.

Poleg plesnega izročila so prireditelji letos poudarili oblačilno kulturno krajev, od koder izvirajo prikazani plesi, zato so pred vsakim nastopom skupine na kratko predstavile noše, v katerih nastopajo. Vsekakor je bil večer tudi priložnost za navezovanje stikov z ostalimi nastopajočimi, potovanje pa priložnost za preživetje dveh prijetnih dni v gostoljubnem Prekmurju.

TFS Stu ledi med nastopom v vasi Moščanci

Izlet po Sloveniji

Klapa letnika 36 in prijatelji

iz dolinske občine so ob vsakodnem tradicionalnem izletu po Sloveniji preživeli prijeten do-

poldan s splavarji na Dravi. O prijetnem dogodku priča tudi zgornja slika.

PRAPROT - V soboto in nedeljo Guča na Krasu

Nastop najboljših trubačev

V organizaciji glasbeno-kulturnega društva Drugamuzika in društvo Srbov Vuk Karadžić iz Trsta - Značilna enogastronomská ponudba

KROMA

Utrinek z lanskega koncerta orkestra Bobana Markovića

Včeraj danes

Danes, TOREK, 13. julija 2010
EVGEN

Sonc vzdide ob 5.28 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15.25 - Luna vzdide ob 7.25 in zatone ob 21.50

Jutri, SREDA, 14. julija 2010
FRANC

VREMENI VČERAJ: temperatura zraka 27,7 stopinje C, zračni tlak 1016,7 mb pada, 4 km na uro severo-zahodnik, vlagi 63-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 26,5 stopinje C.

Lekarne

Dob sobote, 17. julija 2010
Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Oširek Piave 2 (040 361655), Ul. Felluga 46 (040 390280), Lungomare Venezia 3 - Milje (040 274998). Proseška ul. 3 - Općine (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 - Milje. Proseška ul. 3 - Općine (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOĆNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Ul. Bernini 4 (040 309114). www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Nona

Želka

80 let ima.

Tadej, Aljek in Tina
ji voščijo iz vsega srca.
Voščilom se pridružita
sinova Sandy in Miran
s Ksenjo in Danico.

Čestitke

Danes praznuje svoj okrogli jubilej naša dolgoletna pevka ŽELKA. Iskrena voščila ji iz srca izrekajo cerkvene pevke iz Boljuncu.

Danes v Boljuncu je poseben dan, saj gospa ŽELKA slavi okrogli rojstni dan. Polno zdravja in vsega dobrega ter da bi še mnogo let pela v cerkvenem zboru ji želite Vida in Marta z družinami.

Danes praznuje ŽELKA okrogli življenjski jubilej. Vse najboljše ter obilo zdravja in veselja ji voščita Silvestra in Jolanda.

Sonce je vir energije! Ob življenjskem prazniku želimo dragi EDI nešto sončnih dni v zdravju, sreči in zadovoljstvu ter ji veselo pojemo »Bog vas živi« vsi iz Trebč, ki jo imamo radi.

Osmice

DRUŽINA KOŠUTA je odprla osmico, Križ 422. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. Tel. št.: 040-220605.

IZTOK je v Slivnem odpral osmico. Tel. št.: 040-200634.

LISJAK je odpral osmico na Kontovelu št. 292. Tel. št. 040-225305.

MILIČ je odpral osmico v Repnu 49, tel. št. 040-327104.

OSMICA je odprta v Mavhinjah pri Normi. Tel. 040 - 299806.

OSMICA je v Dolini pri Mariu Žerjalu.

OSMICO je odpral Zidarič, Praprot 23.

OSMICO sta odprla Alma in Stanko Gruden v Samatorci. Tel. 040-229349. Toplo vabljeno!

V MEDJIVASI št. 10 sta odprli osmico Mavrica in Sidonija. Tel. št. 040 - 208987.

COMUNE DI DUINO AURISINA
Provincia di Trieste

OBČINA DEVIN NABREŽINA
Pokrajina Trst

Občina Devin Nabrežina razpisuje zakup za poveritev pomožnih služb v otroških vrtcih in osnovnih šolah ter v centralni kuhinji v obdobju od septembra 2010 do junija 2013.

Izklicna cena: 845.487,88 evrov + 720 evrov stroškov za varnost + DDV

Rok za oddajo ponudb: 20.08.2010

Morebitne informacije ter izvod celotnega dražbenega razpisa je mogoče dobiti v Uradu za šolstvo, Nabrežina 102 (TS) - tel. 040 2017375/376.

ODVOGORNI ZA OP

Urad za šolstvo, kulturo, šport, mlade, turizem, urad za stike z javnostjo in evropske projekte

dr. Nataša CANZIANI

Nabrežina, 12.07.2010

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 17.50, 19.40, 21.30 »Toy Story 3 (3D)«.

ARISTON - 21.15 » complicato«.

CINECITY - 16.10, 17.15, 18.35, 19.45,

21.20, 22.00 »Toy Story 3 - La grande

fuga 3D«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15

»Toy Story 3 - La grande fuga«; 16.00,

17.10, 18.00, 18.30, 20.00, 20.30, 21.15,

22.20 »The Twilight saga: Eclipse«;

16.30, 20.00, 22.15 »A-Team«; 16.00

»Tata Matilda e il grande botto«.

FELLINI - 18.30, 20.45 »Il concerto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto

8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Fratela-

lanza - Brotherhood«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.45,

20.30, 22.15 »Il padre dei miei figli«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 18.30, 20.25

»La papessa«; 17.00, 22.20 »Che fine

ha fatto Osama Bin Laden?«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.00,

22.00 »Mora v ulici Brestov«; 15.40,

18.20, 21.00 »Mrk«; 17.20, 19.20, 21.20

»Veronika se odloči umreti«.

KOPER - PLANET TUŠ 20.30 »Robin

Hood«; 15.50, 18.10 »Shrek za vedno

3D«; 16.10, 21.20 »Seks v mestu 2«;

16.20, 19.00, 21.30 »Mrk«; 19.10

»Nowhere Boy - Zgodba o Johnu

Lennonu«; 16.35, 18.55, 21.15 »Pisma

Juliji«; 17.00, 19.20, 21.40 »Predator-

ji«; 17.05, 19.15, 21.25 »Morilci«.

LUJDSKI VRT 21.15 »Ricatto d'amore«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 16.45,

18.15, 19.00, 20.15, 21.15, 22.15 »Twil-

ight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 16.20,

18.20, 20.20, 22.15 »About Elly«; Dvo-

rana 3: 16.30, 18.20, 20.15 »Toy Story

3«; Dvorana 4: 22.15 »Toy Story 3« 3D.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod

18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40,

20.00, 22.10 »The Twilight saga: Ec-

lipse«; Dvorana 2: 16.30, 18.40, 20.50

»Toy Story 3 (3D)«; Dvorana 3: 16.40,

18.50, 21.15 »The Twilight saga: Ec-

lipse«; Dvorana 4: 17.40, 19.50, 22.00

»Briht Star«; Dvorana 5: 17.50, 20.00,

22.00 »Il padre dei miei figli«. Niz fil-

mov »Kinemax D'Autore«: 17.40,

20.00, 22.00 »Humpday - Un merco-

ledi da sballo«.

Šolske vesti

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

DPPZ JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejav-

nosti šola zaprta ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od pondeljka do petka bo tajništvo odprtih od 9. do 14. ure.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M. SLOMSKA obvešča, da bo med poletno prekinivijo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 28. avgusta.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

SPDT vabi člane in prijatelje, da se udeležijo 30. letnice pobratenga s P. D. Integral (LJ). Proslava bo na Planini pri jezeru v nedeljo, 18. julija. Avtobus bo odpotoval s Trga Oberdan ob 6. uri, iz Općin izpred hotela Daneu ob 6.15. Tržaški planinci se bomo peljali do Stare Fužine in nadaljevali paš do Planine Blato in do Koče pri jezeru. Informacije in vpis na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-413025 (Marinka).

KMEČKA ZVEZA organizira v sodelovanju z ZKB na Općinah, v nedeljo, 25. julija, enodnevni izlet na tradicionalni Kmečki praznik, ki ga letos Skupnost južno koroških kmetov prireja v Železni Kapli. Podrobne informacije dobite na uradnih Kmečke zvezze (040-362941).

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA prirejata v nedeljo, 25. julija, enodnevni avtobusni izlet v Dolomite in sicer na jezero Misurina z vzponom s sedežnico na Col de Varda. Informacije in vpisna na tel. št.: 040-200782 Frančko ali 040-226283 Viktor.

SPDT organizira od 2. do 11. septembra avtobusni izlet po Črni Gori. Povzpeli se bomo na najvišje vrhove Prokletja in Durmitorja, obiskali bomo tudi nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti. Zainteresirani pohitite z vpisom. Informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

Obvestila

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER v Bazovici (št. 224 - TS, tel. 040-3773677, 336-6867882) bo odprt vsak ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 9. do 13. ure, ob torkih od 14. do 20. ure. Vstop prost. Voden ogled ob 18.30. V prostorih poteka razstava slikarke Donatelle Bartoli »Natura & Cultura«.

OTROŠKE LIKOVNE DELAVNICE v Mičah z Leonardom Calvom in Alenkom Dečkic, od danes, 13. do 16. julija, v jutranjih urah. Informacije na tel. št. 040-774586 ali 333-4784293.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren obvešča, da bo v juliju vadba potekala le ob torkih (danes, 13., 20., in 27.

julija) od 19. do 21. ure, kot običajno, v prostorih Trubarjeva dvorane na nižji sredini šoli S. Gregorčič v Dolini.

60. LETNIKI IZ DOLINSKE OBČINE ste vabljeni na drugi pripravljalni sestanek, ki bo v četrtek, 15. julija, ob 18. uri v Partizanskem klubu v Boljuncu, da dokončno odločimo kje in kako praznovati našo okroglo obletnico.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTO-VEL v sodelovanju z Rajonskim svetom za Zahodni Kras prireja na dvorišču kraljevna urada Kino na prostem. V četrtek, 15. julija, dokumentarni film slovenske fotoreporterja »Bil sem zaven«. Prisoten bo režiser Jurij Gruden. Začetek ob 21. uri, v primeru slabega vremena bodo filme predvajali v Kulturnem domu na Prosek.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v četrtek, 15. julija, ob 19. uri svojem sedežu (Prosek št. 159).

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro: petek, 16. julija, nastop plesne šole Diamante; sobota, 17. julija, ansambel Oasi; nedelja, 18. julija, koncert Godbenega društva Prosek, sledi ansambel Mi; sobota, 24. julija, ansambel Happy Day; nedelja, 25. julija, ansambel Souvenir; sobota, 31. julija, ansambel Venera; nedelja, 1. avgusta, ansambel Souvenir.

GUČA NA KRASU - roštiljada z najboljšimi trubači iz Guče, v soboto 17. in nedeljo 18. julija, na prireditvenem prostoru v Praprotu. Nastopili bodo Orkestar Dejana Petroviča, Orkestar Elvisa Ajdinoviča, Dej ſe'n litro, Orkestar Bojana Ristića, Orkestar Ekrema Mamutovića in Orkestar Bojana Krstića. Organizator prireditve, ki spada v festival »Glazba brez meja 2010«, sta Glasbeno Kulturno društvo DrugaMuzika in Srbsko društvo Vuk Karadžić iz Trsta.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. let starosti. Tečaji se bodo vršili ob vikendih, v izmenah: julija: 17., 18.; julija: 23., 24., 25., 31.; 1. avgusta. Ob petkih zvečer ob 19. uri teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Informacije in vpisovanja v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na sedež v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

DEUTSCH LERNEN - LEICHT GEMACHT! V poletnih mesecih vam nudimo tečaje ali individualne lekcije nemškega jezika za vse starosti in stopnje z usposobljenim pedagoginjo iz Avstrije. Info: Slomedia, Ul. Polonio 3, tel. št. 040-3476031 od 9. do 13. ure.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic. Tečaji bodo celotedenki od 13. do 18. ure. Vršili se bodo v sledenih izmenah: od 19. do 23. julija. Informacije in vpisovanja v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadralne tečaje na jadrnicah tipa Optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od 1. 1998 do 2003 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, od 19. do 30. julija. Informacije in vpisovanja v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-422696; fax 040-4529907; tpkntsirena@libero.it.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta. Uvajanje v svet glasbe (pevanje, igranje, ples...) do 30. avgusta do 3. septembra. Info vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure na tel. št. 040-418605 (tajništvo šole).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih jadralne tečaje za odrasle na jadrnicah tipa fiv 555. Tečaji trajajo dva vikenda, ob petkih teoriji in ob sobotah ter nedeljah praktični del. Datumi in urniki po dogovoru. Informacije in vpisovanje v tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob sobotah od 16. do 18. ure na sedež v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo odhod na dvotedensko taborjenje v Ruševi v pondeljek, 19. julija, iz Sežane. Zbirališče na av

CELOVŠKA MOHORJEVA - Heinz-Dieter Pohl

Naša slovenska krajevna imena (na Koroškem)

Knjiga prinaša zelo obsežen seznam dvojezičnih krajevnih, gorskih in vodnih imen Koroške

Avstrijski jezikoslovec in slavist, dolgoletni profesor na celovški univerzi, Heinz-Dieter Pohl je ugleden raziskovalec izvora in razvoja oziroma spremenjanja krajevnih imen. Med drugim je objavil knjige o imenih vrhov v Visokih Turah in o krajevnih imenih v Avstriji, svoje posebno zanimanje za Koroško pa je strnil v Malem koroškem slovarju in pred nedavnem še v Naših slovenskih krajevnih imenih.

Knjiga, ki jo je izdala Celovška Mohorjeva, prinaša zelo obsežen seznam dvojezičnih krajevnih, gorskih in vodnih imen Koroške z jezikovnimi pripomambi in razgledi na imena slovenskega oziroma slovenskega izvora v drugih avstrijskih zveznih deželah. Uvodnim pojasnilom o slovenskih imenih in slovenščini na Koroškem sledita poglavji Jezikoslovne in imenoslovne podlage ter Slovensko - Alpsko-slovensko - »Karantsko«. Četrto poglavje vsebuje slovensko-nemški oz. nemško-slovenski imenik, peto pregled najvažnejših imen na Koroškem, šesto pa priloga s seznamom krajevnih imen po t. i. »konzern konferenci« maja 2005. Na koncu se zvrstijo še bibliografija, razлага kratik in

izgovora imen ter register.

Večina besedila v knjigi je v nemščini, kar je razumljivo, saj jo je avtor v prvi vrsti namenil nemško govorečim rojakom, ki jih zanimajo imenoslovne študije, pa seveda vsem, ki ne vedo - ali nočejo vedeti - kako slovenska je še pred slabim stoletjem bila Koroška. Heinz-Dieter Pohl namreč brez političnih podtonov dokazuje, da so krajevna imena slovenskega oziroma alpsko-slovenskega izvora pogojena z naselitveno zgodovino in da jih najdemo po vsej Koroški. Tako se integracija slovenskega elementa na Koroškem izraža tudi v več krajevnih imenih v okolini knežjega kamna in vojvodstva prestola na Gospovskevem polju, ki je zgodovinsko jedro Koroške. Obstoj hkrati nemško in slovensko poimenovanih krajev, ki potrjuje etnično pomešanost srednjeveške Koroške, po avtorjevem mnenju dopušča domnevo o mirnem sožitju pripadnikov obeh jezikov in poleg tega dokazuje, da je bila Koroška že od nekdaj dvojezična - le dvojezično ozemlje se čedalje bolj krči.

Iztok Ilich

BERLIN - V palači Martin Gropius Bau

Umetnine zbirke Aga Khan

Gre za najpomembnejše zbirko islamske umetnosti na svetu - Zaključila se je dolga evropska turneja

V začetku junija se je v Berlinu, v slavnih palači Martin Gropius Bau, ki gosti pomembne umetniške razstave, končala dolga evropska turneja umetnin kolekcije Aga Khan, nedvomno najpomembnejše muzejske zbirke islamske umetnosti na svetu. Po Parmi, kjer se je turneja začela leta 2007, Londonu, Parizu, Madridu, Barceloni in sedaj Berlinu se bo zbirka dokončno preselila v Kanado, kjer v Torontu gradijo palačo, ki bo dokončno gostila ta muzej.

Zbirka ime seveda izreden zgodovinski pomen. Pomislimo let, da je med razstavljenimi eksponati tudi rokopis knjige Tisoč in ena noč oziroma njene prve verzije, ki je še nosila ime Sto in ena noč, pa tudi ena prvih izdaj Firduzijeve Knjige kraljev, seveda rokopisna in izredno bogatimi miniaturami.

Laika, ki mu je islamska umetnost tuja, najprej preseneti bogastvo poslikav. Velja namreč rečenica, da Islam odklana podobe ljudi in pristaja samo na geometrijske ornamehte, ki jih bogatijo verzi korana. Že ko prestopil prag razstave, ugotoviš, kako lažno je te preprčanje. Sprehodiš se namreč skozi stoljetja dolgo ustvarjalnost, pogosto med več kot tisoč let starimi eksponati, ki pričajo o dovršenosti in o bogastvu islamske umetnosti.

Razstava se seveda začenja s koranom, kateremu je namenjen ves prvi del z naslovom Božja beseda. Razstavljene so razne izdaje korana, nekatere celo iz 9. in 10. stoletja, med temi dve strani »modrega korana« iz tistega časa, ki prihaja iz severne Afrike: unikat tudi za 10. stoletje, kajti koran je pisan z zlatimi črkami na pergamentu modre barve. Razstavljeni korani obiskovalcu omogočijo celovit pogled na razvoj oblikovanja korana v času, ko še ni bilo tiskarskih strojev, po posameznih regijah, ki gredo od Indije preko Irana, Bližnjega vzhoda, Severne Afrike pa vse do Španije.

Za obiskovalca, ki ga bolj privlači umetnost, pa je vsekakor zanimivejši drugi del razstave Poti popotnikov, od Cordobe do Delhija, kjer so na ogled predmeti, ki so sicer povezani z islamom, vendar sami po sebi niso verskega značaja. To velja denimo za bogate lesne ornamehte, ki prihajajo predvsem iz sedanje Španije; gre za okraske iz 13. in 14. stoletja, ki kažejo na skupne vplive islama in krščanstva. Iz severne Afrike so izdelki iz keramike in nagrobnik iz marmora iz leta 987, iz Egipta in Sirije keramika ter nakti in drugi predmeti iz zlata z emajliranimi miniaturami. Iz Anatolije, sedanje Turčije, so prikazane številne podobe vladarjev, še dokaj primitivno slikarstvo, brez globine in brez per-

Veliko zanimanje so vzbudili nekateri okrasni predmeti, ki v celoti povezujejo marmor, zlato in steklo (desno); skoraj tisoč let stara stran iz prvega medicinskega priročnika na svetu (levo spodaj); stran iz modrega korana, zlate črke na pergamentu desno spodaj najprej modre barve (9. - 10. stoletje), spodaj pa še miniaturni verzi islama na kostanjevem listu

spektive, ki pa jo že najdemo na ilustracijah iz obdobja Kadžarov v Iranu in iz 18. in 19. stoletje v Indiji.

Med vsemi dragocenimi eksponati pa so nekateri zagotovo edinstveni: na

primer list Knjige o medicini, ki jo je leta 1052 napisal Ibn Sina (v Italiji poznan kot Avicenna), ki je bil več stoletij temelj medicinske vede tudi v Evropi, ali verzi korana gravirani na školjki iz 18. stole-

tja ali z zlatom izrisani na kostanjevem listu iz 19. stoletja: simbioza umetnosti in misticizma, kar je značilno za številne veroizpovedi, pri islamu pa dodelano do najmanjše podrobnosti. (bbr)

FOLKEST

Živahan začetek s skupino Los Lobos

Začetek 32. festivala Folkest se je dogodil na videnskem gradu v ponедeljek zvečer. V sočasnem sodelovanju s poletno kulturno ponudbo Udinestate je festival folk usmerjene glasbe otvoril band, in sicer slovita kalifornijska texmex legenda Los Lobos. Čeprav je na prizorišču malone štirideset let je glasbena zgrisenost »volkov« in doživeto izvajanje vedno na visoki napetosti točki, tako da vsakič dvigne s stolic poslušalce. Tako se je zgodilo tudi na videnskem večeru, čeprav je občinstvo le na pol napolnilo pripravljene sedeže, vendar je to bila publika željna vroče glasbe, kar je tudi izkazala s ploskanjem in petjem.

Na začetku 80-ih je bila Los Lobos ena najbolj uglednih skupin, ki je izvirno mešala mehiške in latino motive ter ritme v rock'n'blues strukturo. Pravo svestovno slavo je skupina doživila na koncu 80-ih z domiselnim priredbo zimzelenne skladbe »La Bamba«, nato pa izdala več albumov, nekatere le s priredbami mehiških in drugih srednje-južno ameriških napevov, druge pa s pravo eksplozivno glasbeno mešanico. Skupina je tudi sodelovala pri nekaterih filmskih glasbenih kulisah, v zadnjem času pa je izdelala repertoar z velikimi imeni lahke glasbe (med drugimi z Elvisom Costelom ter Tomom Waitsom). Letošnjemu dobitniku Grammy awards za folk glasbo tudi socialna tematika ni tulja. Večkrat se je podal v prave glasbene bitke za pravice latino prebivalcev ZDA in celo iz protesta črtal nekaj koncertov v nekaterih rasistično obarvanih ameriških mestih. A preidemo h koncertu v Vidnu. Tu ni nihče ostal z dolgim nosom, saj je band izvedel želesni repertoar. Steve Berlin, David Hidalgo, Conrad Lozano, Cesar Rosas, Louie Perez in Ruben Estrada so izvedli komade z znanih albumov kot The Neighborhood, La pistola y el corazon, očarali pri igranju mehiške Anselme in ob texmex zvočnosti How will the wolf survive, zazibali občinstvo pri skladbah, kot sta Cumbia ali Maricela, seveda pa tudi ni manjkala eksplozivna La Bamba. Šlo je za res soliden koncert, na katerem napetost ni nikoli popustila.

Ob tem naj napovemo še, da bo potekal v soboto 20. julija ob 17. uri v gostilni Alla Speranza na Bili (S. Giorgio di Resia) posebni Folkestov projekt »Kjer igra violina: zgodovinske citire in bunke«. (Pan)

V Umagu slavilo SNG Maribor

Prejemnik grand prix festivala Zlati lev je SNG Maribor. Žirijo je prepričalo z Marberjevo predstavo Od blizu v režiji Dina Mustafića. Predstava je prejela še nagrado občinstva in zlata leva za igralca: Natašo Matjašec Rošker in Branka Jordana. Zlatega leva pa je prejel tudi balet Edwarda Cluga in Milka Lazarja Watching others/Gledati druge. V obrazložitvi nagrade za najboljšo predstavo v celoti je žirija zapisala, da se drama osvobaja britanske »In your face« dramaturgije, ki je v Evropi prevladovala v 90. letih in vrača besedilo k samemu izvoru sodobne drame eksistencialne stiske človeka. Predstava je nagrado prejela tudi zato, ker je dokazala, da se da iz banalne vsakdanje teme ustvariti gledališko lepoto, piše hrvaška tiskovna agencija Hina. Festival je 2. julija odpril Balet Slovenskega narodnega gledališča Maribor z avtorskim projektom Edwarda Cluga in Milka Lazarja Watching others/Gledati druge, ki je bil prav tako nagrajen. V tekmovalnem delu 11. mednarodnega festivala komornega gledališča, ki se je sklenil v nedeljo, se je za nagrade potegovalo deset predstav - pet iz Hrvaške, tri iz Slovenije ter po ena predstava iz Črne Gore in Makedonije. (STA)

KOPER - V galeriji Meduza

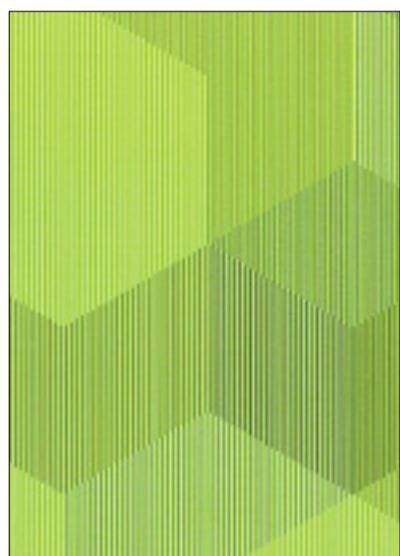
Renkova Veličastna obsedenost

Razstava tržaškega ustvarjalca je na ogled do konca avgusta

Galerija Meduza v Kopru ponuja na ogled do konca avgusta novejša likovna dela priznane ustvarjalce Sandija Renka. Veličastna obsedenost, tako namiguje naslov na osrednjo tematiko, ki jo umetnik razvija v razneterih inačicah in na izvirem način: to je motiv kocke, ki je bil aktualen tako v sedemdesetih letih, ko se je Renko pojavil na likovni sceni, kot tudi danes, ko s prenovljenim pristopom drugače gleda na isti motiv. Gre za izredno do sleden likovni razvoj, ki ga označuje predvsem ustvarjalnost in hkrati sposobnost načrtovalnosti. To so vrline, ki prihajajo do izraza na področju industrijskega designa, a tudi v umetniški likovni produkciji pri oblikovanju prostorskih instalacij, skulptur in grafičnih posegov na valoviti lepenki.

Sandi Renko je strukturo kocke v času povsem ponotranjil ter mu dovoljuje edinstveno soočanje s prostorsko razsežnostjo. Posebnost in lepotu njegovih stvaritev je v neobičajni redukciji posameznih likovnih prvin na bistvene poteze, to daje vtis izjemne oblikovne prečiščenosti in elegancije. Kar preseneča pri tako jasni geometrizaciji motiva je dejstvo, da se kubična struktura povsem dinamično vključuje v prostor in v tem smislu tudi interagira z gledalcem.

Izkušnje v sklopu avantgardnih

skupin, s katerimi je Sandi Renko sodeloval in so bile aktivne v sedemdesetih letih, so pustile sled v poglobljenem poznavanju principov zaznavanja in kinetičnih učinkov, saj prav ta dovoljujejo izkorisčanje tistih predstav, ki nastajajo zavoljo načel organizacije zaznav in celovitosti dojemanja dražljajev, po principu gestalt psihologije.

Pri skulpturah opažamo, kako postanejo dejansko sestavljene ploskve modularni elementi in definirajo tako prostor tudi v smislu praznin, oziroma

protioblik. Podobno sugestijo doživimo ob pogledu grafičnih posegov na valoviti lepenki, kjer definirajo z različno debelino potegnjene vzporedne črte solidno prostorsko kubično strukturo. Preproste vzporedne črte ozivijo na nepričakovani način tonske razlike posameznih sten kubusov, umetnik jih spremno uporablja in dosega preko minimalnih posegov žarenje svetlobe.

Nenazadnje označuje Renkovo likovno govorico tudi občutljivost v izbiri materialov, ki se jih poslužuje. Poleg železa in jekla uporablja še sodobnejši avleolarni polikarbonat.

V novejših likovnih delih na valoviti lepenki zasedajo tudi barvne izbire pomembno mesto. Odloča se za bolj drzne barvne podlage in kombinacije barve črtnih narisov ustvarjajo vibracije, kar zavoljo simultanih efektov motiv še dodatno prostorsko ovrednotijo.

Prežeti z vitalnostjo in posebni so tudi naslovi posameznih stvaritev, npr.: Pinkub, Triplot, Ritondi, Midiplot.

Ob razstavi je izšel tudi katalog z barvnimi reprodukcijami Renkovih likovnih del in strokovnim tekstom Claudia Barzaghiha o njegovi Veličastni obsedenosti. Razstavo si v Kopru (Čevljarska ulica, št. 34) lahko ogledamo od pondeljka do petka med 9. in 16. uro.

Jasna Merkù

TRST - Mednarodni festival operete

Poklon Suppeju, zapoštavljenemu skladatelju

V avstroogrskem cesarstvu so glede narodnostnega vprašanja sobivala različna čustva: na eni skrajnosti irentizem in odločen odporn, na drugi pa bolj mlačen odnos, ki je mnoge pripeljal do zavestne ali podzavestne asimilacije; izbire so bile lahko tudi sad okoliščin, ki so posameznika usmerjale z močjo usode. Tak primer je Francesco Ermenegildo Ezechiele Cavaliere di Suppé-Demelli, rojen v Splitu 18. aprila 1819 v italijanski družini, ki pa je imela svoje daljne korenine v Belgiji. Oče ga je usmeril v študij prava, ki se ga je sin lotil v Padovi, početovi smrti pa se je družina preselila na Dunaj, kjer je mladenič nadaljeval svojo izobrazbo na medicinski fakulteti, kmalu pa je prevladala njegova velika ljubezen do glasbe in nadarjeni fant je postal eden najuspešnejših skladateljev na področju lahkega žanra ter postal slaven in polnopraven Dunajanč z imenom Franz von Suppé. To je kratka zgodbica dalmatinskega umetnika, ki mu je Mednarodni festival operete letos pripravil lep poklon: iz bogatega Suppejevega opusa, ki obsegata trideset operet in okrog stoosmedeset baletov, maršev, polki in scenske glasbe, je dirigent Fabrizio Ficiur izbral venček, ki nam je v interpretaciji orkestra gledališča Verdi nariral dokaj nazoren portret dalmatinskega mojstra. Kar markantno izstopa, je nasprotje med izredno nav-

dahnjenimi, prelestno zapeljivimi melodijami, ki so posejane vsepozd, in nekoliko pogrošno glasbo, ki odraža bolj gostilniški okus, je pa vselej spisana s kompozicijsko tehniko, v kateri je Suppé blestel kot dovršen mojster.

Da bi približali lik tega danes nekoliko zapostavljenega skladatelja širšemu občinstvu, so oblikovalci predstave povabili sopranistko Ilario Zanetti in gledališkega igralca Maurizia Zaccagnino, ki sta glasbeni portret dopolnila z dialogom, ki je nudil nekaj bistvenih biografskih podatkov. Franz von Suppé je nekajkrat obiskal tudi Trst, kjer je rad obiskoval gostilne in se ob kozarčku vina zadrževal v družbi tipičnih tržaških pivcev, mimo tega pa je njegova peneča glasba povsem prevzela in navdušila občinstvo. Živahni marš Über Berg, über Thal je zazvenel z naelektrinem poustvarjalnim nabojem, ki se je med koncertom le še dvigal. Fabrizio Ficiur, sicer violinist v tržaškem orkestru, se vedno bolj pogost in uspešno posveča dirigiranju - v zadnjih dveh letih je požel laskava priznanja tako v Beogradu kot v Mehiki in na Kubi, izkazal pa se je tudi pred kolegi, ki so se zelo lepo prilagodili njegovim elegantnim in po potrebi ognjevitim kretanjem. Sladko je zazvenel valček Titania, sledila je mogočna uvertura iz operete Boccaccio, v kateri so trobila zablestela z nadvse prepričljivim nastopom, ki ni skalil ravnovesja z ostalimi oddelki. Iz Boccaccia je nato tenorist Massimo Marsi duhovito interpretiral sošdarjevo pesem. Mogočna in bogato okrašena z ustvarjalno fantazio je tudi uvertura iz operete Lepa Galatea, nekoliko manj žlahten je marš iz operete Fatinitza, Galatea pa se je nato prikazala na odru v interpretaciji sopranistke Loredane Pellizzari, ki je pokazala svoje najlepše vokalne značilnosti v zaključnih notah blage arije. Ponovno nekoliko bolj rutinski polka-Herzensteinach, nato pa bogato razčlenjena uvertura k opereti Pesnik in kmet, v kateri je prvi čelist Tullio Zorzet razdelil svoj topli zvok. Po maršu Juanita sta se tenorist in sopranistka združila v duetu iz Boccaccia, nato pa je koncert doživel svoj višek z morda najbolj popularnim Suppejevim komodom, uverturo Lahka konjenica: spet so prišla na svoj račun trobila s suvereno igro, ki je oblikovala imponantni uvod v skoraj wagnerjevskem slogu, razvneli pa so se tudi godalci in pihalci ter nam podarili res doživeto in virtuozno izvedbo, ki je požela povsem zaslужen val navdušenja. Ficiur je kot dodatek izbral nekoliko nenadejano, a vendarle prikupno in šaljivo Plink, Plunk, Plank ameriškega skladatelja Leroya Andersona, ki je s pizzicati godal zaokrožila prijeten večer v dvorani Tripovich-de Banfield.

Katja Kralj

Tenorist Carreras septembra v Stožicah

Svetovno znani španski tenorist Jose Carreras (1946) bo 7. oktobra nastopil v dvorani Arena v Stožicah. Poleg Simfoničnega orkestra RTV Slovenija pod taktirko dirigenta Davida Gimeneza se mu bo na odru pridružila še irska sopranistka Celine Byrne, je sporočili organizator AMC Studio. Josep Maria Carreras se je rodil v Barceloni, kjer je v 70. letih operno kariero začel v Gran Teatre del Liceu z vodilnima vlogama Ismaela v Nabuccu ter Gennarja v operi Lucrecia Borgia. Stal je na odrih največjih svetovnih opernih hiš. Širše občinstvo ga je spoznalo ob boku Placida Dominga in Luciana Pavarottija v Treh tenorjih, ki so med letoma 1990 do 2003 koncertirali po vsem svetu. Njegov opus obsegajo več kot 60 oper, njegova diskografija pa več kot 150 posnetkov. (STA)

Drugi teden Festivala Ljubljana

Festival Ljubljana v drugem festivalskem tednu ponuja muzikal Maratonci tečejo zadnji krog, klavirski koncert Martina Stadtfelda ter baletni predstavi Ana Karenina in Ruski Hamlet, ki ju bo izvedel Akademski državni balet Borisa Eifmana iz Sankt Peterburga. Tu bo še premiera Samoroga, teden pa bo sklenil Haydnov oratorij Stvarjenje. Maratonce je sinoči in bo še drevi v Križankah uprizorilo Gledališče na Terazijah iz Beograda. Avtor besedila je Dušan Kovačević, za priredo in režijo je poskrbel Kokan Mladenović, avtorica songov je Maja Pelević, koreografinja predstave pa Mojca Horvat. Martin Stadtfeld bo drevi ob 20. urii zaigral v Stanovski dvorani na Ljubljanskem gradu. Poustvaril bo skladbe Mozarta, Bacha, Wagnerja, in Liszta. Nemški pianist Martin Stadtfeld (1980), je že pri devetih letih že prvih nastopil na koncertu. Na seznamu njegovih dosežkov na pianističnih tekmovanjih sta med drugim zmaga na tekmovanju Nikolaja Rubinsteinove v Parizu leta 1997 in prva nagrada na Mednarodnem Bachovem tekmovanju v Leipzigu leta 2002.

Akademski državni balet Borisa Eifmana iz Sankt Peterburga bo balet Ana Karenina Petra Ilijica Čajkovskega izvedel v sredo ob 20. uri v Cankarjevem domu. Plesalci bodo nastopili ob spremljavi orkestra Slovenske filharmonije, ki ga bo vodil David Levi. Ruskega Hamleta si bo mogoče ogledati v četrtek ob 20. uri prav tako v Cankarjevem domu. Ob koreografu Eifmanu je predstavo sooblikoval scenograf in kostumograf Vyacheslav Okunev. Junak Ruskega Hamleta je mladi princ Pavel. Balet uprizorja obdobje njegovih zgodnjih upanj in začetek niza tragičnih katastrof, ko je iskal odgovor na Hamletovo večno vprašanje: »Biti ali ne biti?« (STA)

REKA - Poletne prireditve

Poezija in nove tehnologije

Na torkovem večeru Reških poletnih noči tudi slovenska poezija iz Italije, ki jo je zastopal Primož Sturman

Gianmaria Nerli, Enrico Pulsoni, Primož Sturman, Sibila Petlevski, David Gazarov in Laura Marchig.

FOTO HNK IVAN PL. ZAJC

Na hrvaški Reki tudi letos poteka festival Riječke ljetne noči (Reške poletne noči), ki ga že šesto leto zapored prireja tamkajšnje Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca. V sklopu festivala, ki se je pričel 29. junija in ki bo trajal vse do 24. tega meseca, je bilo pretekli torek, 6. julija v mestnem astronomskem observatoriju na sporedno dobro obiskano srečanje na temo Poezija in nove tehnologije, ki ga je pripravila in vodila Laura Marchig, pesnica italijanskega jezika z Reke ter ravnateljica Italijanske drame, ki deluje pod okriljem mestnega gledališča Ivana pl. Zajca.

Spored se je začel nekoliko neavadno, in sicer s projekcijo črno-beli filmov Georgesja Méliësa ter spletnim listanjem internetnih blogov, na katerih objavljajo pesniki, s posebnim poudarkom na delu Commedia hrvaškega ustvarjalca Krešimirja Pintarića. V drugem delu sta se s svojim performansom Hoja v prazno predstavila Sibila Petlevski in David Gazarov iz Za-

reba, njemu pa je sledil špekter Volitratvolti, ki sta ga pred publiko postavila Gianmaria Nerli in Enrico Pulsoni.

Poseben poudarek je na reškem poletnem večeru šel manjšinski poeziji, v sklopu katere sta na terasi obervatorija, s katerega se je ponujal prelep nočni razgled na Kvarnerski zaliv od istrske obale do Velebita v otočkov, nastopila italijanski pesnik iz Roverja Alessandro Salvi in slovenski verzni ustvarjalec iz Trsta Primož Sturman. Prisotnim sta podala svoje verze v italijanskem in slovenskem jeziku, in sicer Salvi iz svoje pesniške zbirke Pionono formiche carnivore e altre iniezie, ki je pred dvema letoma izšla pri rimski založbi Aletti Editore, Sturman pa iz svojih tržaških in ljubljanskih revijalnih objav. Njunemu nastopu je sledilo še branje Sibile Petlevski, Gianmarie Nerli in Krešimirja Vojgrinca, spored reške poletne noči pa je sklenil tržaški pesniški ustvarjalec Luigi Nacci.

GORICA - Pokrajinska uprava vložila 21.000 evrov

Svetlobne in zvočne naprave za varnost divjadi in voznikov

Od leta 2007 je bilo v cestne nesreče vpletenih 464 srn, divjih prašičev, jazbecev in lisic

V goriški pokrajini v zadnjih letih načrta število cestnih nesreč, v katere je vpletena divjad. V letu 2007 so na Goriškem zabeležili 115 primerov, v letu 2008 jih je bilo 114, lani je prišlo do 152 tovrstnih nesreč, v prvih šestih mesecih letosnjega leta pa je pri prečkanju ceste končalo pod kolesi že 83 divjih živali. Goriška pokrajina je zato pred kratkim večji del cest, ki so v njeni pristojnosti, opremila z zvočnimi in svetlobnimi napravami za odganjanje divjadi, s katerimi bo pomogla k večji varnosti živali in voznikov.

»Na problematiko so me opozorili predstavniki lovskih združenj in naravovarstvenikov. Zato smo v proračun vključili vso 21.000 evrov za nakup zvočnih naprav in svetlobnih odsevnikov, ki smo jih postavili v petnajstih občinah goriške pokrajine,« je povedala goriška pokrajinska odbornica Mara Černic in dodala, da so skupno nabavili približno 2.000 naprav. Naprave so namestili na cesti št. 16 med Krminom in Verso, na cesta št. 14 in 21 med Bračanom in Mernikom, na cesti št. 17 med Gorico in Števerjanom, na cesti št. 15 med Devetak, Dobrodom in Selcami, na cesti št. 19 med Tržičem in Gradežem, na cesti št. 4 med Građiščem in Morarom, na cesti št. 8 med Zagajem in Sovodnjami in na cesti št. 13 v Gabrijah. »Ceste smo izbrali na podlagi analize najbolj nevarnih območij, naprave pa bi bilo potrebno namestiti tudi na mnogih lokacijah, ki niso v naši pristojnosti,« je pravista Černičeva.

Po podatkih, ki jih je posredovala pokrajina, je najpogosteje žrtev nesreč srnjad, mnogo pa je tudi primerov povoženih divjih prašičev, jazbecev in lisic. Do nesreč najpogosteje prihaja ponoc. Od januarja do 30. junija letos je pod kolesi končalo svojo pot 39 srn, sedem divjih prašičev, enajst jazbecev in 26 lisic, od leta 2007 pa so skupno avtomobili zbilj 464 divjih živali. Kaj pa mora voznik narediti v primeru trka z živaljo? Najprej je seveda treba prizgati utripalke in zavarovati kraj nesreče s trikotnikom, nato pa poklicati gozdno stražo, karabinjerje ali druge sile javnega reda. »Mnogi se bojijo, da bodo dobili globo, zato pobegnejo s kraja nesreče. Denarno kazen pa avtomobilist plača le v primeru, da je vozil z neprilagojeno hitrostjo oz. je na katerikoli način kršil prometni zakonik,« je povedala Černičeva in dodala, da razpolaga pokrajina tudi s skladom, iz katerega lahko črpa denar za delno kritje stroškov za pravilo poškodovanega vozila. (Ale)

V prvih šestih mesecih letosnjega leta je bilo v prometne nesreče vpletenih 39 srn, 26 lisic in 11 jazbecev

GORICA - Občina bo sodelovala pri projektu PASI

Internet za vse

Zračunalniki in internetno povezavo, ki jih bodo občani lahko uporabljali brezplačno, nameravajo opremiti šest točk

Občina Gorica bo sodelovala pri projektu PASI (»Punti per l'accesso ai servizi innovativi«), ki je namenjen omejevanju digitalnega razkoraka (t.i. »digital divide«) v Furlaniji-Julijski krajini in širiti storitev, ki jih krajevne javne uprave nudijo občanom. Občinski odbor je zato sprejel sklep o prijavi na deželnih razpisih, ki nudijo občinam možnost, da s pomočjo namenskih javnih sredstev iz sklada CIPE opremijo s sodobno tehnologijo javne računalniške točke, ki bodo brezplačno na voljo občanom.

Goriška občina bo na pristojnem deželnem uradu vložila prošnjo po ureditvi šestih internetnih točk. Prva naj bi delovala v pritličju občinske stavbe na Trgu Municipio, druga v uradu Odprt javnosti v Ulici Garibaldi, tretja v mladinskem središču Punto giovani v centru Lenassi v Ulici Vittorio Veneto, četrta v večnamenskem centru v Ulici Baiamonti, peta v poslopju občinskega bazena v Ulici Capodistria, šesta pa v bivši hiši Lenassi, ki je danes eden izmed sedežev Videmske univerze. »Dežela bo krila stroške za opremo, mi pa bomo poskrbeli za prostore in asistenco,« je povedal goriški župan Ettore Romoli. »Projekt izhaja iz ugotovitve, da vsi občani ne razpolagajo z osebnim računalnikom, hitro internetno povezavo ali zadostnim računalniškim znanjem, ki bi jim omogočil dostop do inovativnih storitev javne uprave. Tej populaciji je treba zato priskrbeti možnost dostopa do on-line storitev in asistenco pri uporabi le-teh,« pojasnjuje na spletni strani dežele Furlanije-Julijiske krajine. (Ale)

GORICA - Avtoprevozništvo Geodis prevzel podjetje Ribi

Družba Geodis Züst Ambrosetti je prevzela avtoprevozniško podjetje Autotrasporti Ribi, ki ima letni dobiček 15 milijonov evrov, petdeset zaposlenih in dvajset tovorjakov. Podjetje Ribi ima svoje podružnice v Gorici, Trstu, Vidmu, Padovi, Trentu in v Lombardiji. S prevzemom podjetja Ribi družba Geodis Züst Ambrosetti bo povečala svoj promet v Italiji za okrog trideset odstotkov.

»Prisotnost na teritoriju in komplementarnost obeh podjetij sta za nas strateškega pomena. S prevzemom podjetja Ribi nadgrajujemo svojo ponudbo na območju, ki je za razvoj logistične izredno perspektivno in kjer je družba Geodis Züst Ambrosetti že prisotna s postajališčem v Veroni in s komercialnim uradom v Vicenzi,« je povedal Massimo Susani, ki je bil imenovan za novega predsednika podjetja Ribi. Družba Geodis Züst Ambrosetti ima svoje podružnice v 120 državah, njen letni dobiček znaša okrog 5,2 milijardi evrov, sodelavcev pa ima okrog 26.000.

GORICA - DS Predlagajo razdelitev na dvajset okrožij

Pri novi določitvi volilnih okrožij v goriški pokrajini, ki izhaja iz napovedanega 20-odstotnega krčenja sredstev v finančnem zakonu in posledičnega zmanjšanja števila pokrajinskih svetnikov v tržaški in goriški pokrajini s sedanjih 24 na 19, je treba upoštevati glas teritorija. O tem je prepričano vodstvo goriškega pokrajinskega tajništva Demokratske stranke, ki je o tem vprašanju v zadnjih tednih razpravljalo z župani goriške pokrajine, predsednikom pokrajine Enricom Gherghetto in deželnimi svetniki.

»Dežela Furlanija-Julijski krajina je pristojna za odločanje v zvezi s krajevnimi upravami in ima možnost izdati zakon, ki je povezan z volilnimi okrožji. Odbor dežele FJK je zaenkrat sprejel sklep, s katerim se prilagaja državni normativi. Načrti deželne uprave pa niso še jasni, saj je doslej predstavila štiri predloge reorganizacije okrožij v naši pokrajini,« pravi goriški pokrajinski tajnik Demokratske stranke Omar Greco in nadaljuje: »Pogovorili smo se o dveh možnostih. Prva predvideva razdelitev goriške pokrajine na 19 volilnih okrožij, kar pa bi ne bilo pravilno do občine Ronke, ki bi si jo delili dve okrožji. Druga možnost, ki se nam zdi primernejša, je razdelitev na dvajset okrožij, ki bi bila bolj homogena. Bolje se nam zdi, da bi prišlo do izvolitve dvajsetih svetnikov, ob katerih bi v pokrajinskem svetu glasoval še predsednik pokrajine. Pri znižanem številu članov občinskega sveta je namreč bolje, da je število predstavnikov, ki glasujejo, višje.«

Predstavniki Demokratske stranke upajo, da bo desna sredina njihov predlog predlog podprt in da bo dežela pri odločjanju upoštevala tudi glas občinskih upraviteljev in tehnikov. »Ob tem menimo, da bi morale biti v reformo vključene vse pokrajine dežele FJK, in ne le Gorica in Trst, ki ju prihodnje leto čakajo volitve,« piše Omar Greco.

Člani sindikata UIL pred goriško prefekturo

BUMBACA

Goriški sindikat UIL za pravičnejši maneuver

Predstavniki goriškega pokrajinskega tajništva sindikata UIL so včeraj pooldne manifestirali pred palačo prefekture na Travniku. Z letaki in zastavami so želeli opozoriti na svoje stališče v zvezi z varčevalnim manevrom Berlusconijeve

vlade, ki po njihovem mnenju ni pravičen do odvisnih delavcev in upokojencev. Sindikat UIL ocenjuje, da bi moralna vlada reformirati davčni sistem, ostro nastopiti proti davčni utaji ter upoštevati potrebe šibkejših, delavcev v dopolnilnici blagajni, javnih delavcev in upokojencev. Pokrajinski tajnik Giacinto Menis je dokument zahvale po amandmajih izročil tudi goriški prefekturji Marii Augusti Marrosu.

NOVA GORICA - Po FJK razprodaje tudi v Sloveniji

Popusti z zamikom

Večino cen so trgovci znižali že v prejšnjih dneh v okviru raznih akcij

Z več kot enotedenskim zamikom za Furlanijo-Julijsko krajino so se včeraj tudi v Sloveniji začele redne poletne razprodaje tekstilnih izdelkov in obutve. Tudi novogoriški trgovci so tako znižali cene svojih artiklov: kupci bodo v največ primerih za blago odštelni med trideset in petdeset odstotkov manj, v nekaterih trgovinah pa so znižanja tudi 70-odstotna.

Redne razprodaje pa že nekaj let zapored niso več, kar so bile, saj trgovci že pred njimi blago znižajo v okviru raznih akcij in popustov. Tudi v Novi Gorici je bilo letos tako. Veliko trgovin je cene blaga že znižalo prejšnje dni, zato so ljudje raje kupili izdelke, dokler so še bili na voljo v želenih velikostih, a po manj znižani ceni, kot pa da bi čakali na redne razprodaje, in tvegali, da ogledanega blaga ne bo več na policah trgovin. Trajanje sezonskih razprodaj sicer dolgači vsak trgovec posebej, ne smejo pa trajati dlje kot šestdeset dni. (km)

S popusti vabijo k nakupu

FOTO K.M.

NOVA GORICA - Gradbišče za nakupovalni center Supernova začasno sameva

Posodabljajo koncept centra, čez mesec dni nadaljevanje del

Glavni najemnik že znan - Odprtje konec pomladi prihodnjega leta

»Dela na gradbišču, kjer bo zrasel nov nakupovalni center Supernova niso ustavljeni, gre le za začasno prekinitev del,« pojasnjujejo v družbi M2, povezani družbi avstrijske trgovske verige Supernova. Prekinitev del je nastala zaradi posodabljanja koncepta nakupovalnega centra na Majskih poljanah v Novi Gorici, kjer naj bi z deli nadaljevali čez mesec dni. Za javnost pa ostaja še vedno odprtvo vprašanje, kateri trgovec bo največji najemnik bodočega nakupovalnega centra; pred nekaj meseci se je govorilo o dveh možnostih: o francoskem Leclercu in o Mercatorju. Pri M2 pravijo, da je glavni najemnik že znan, vendar bodo to informacijo lahko razkrili šele čez nekaj tednov. Tudi novogoriški podžupan Matej Arčon, ki je pred nekaj meseci na mestni občini sprejel predstavnike omenjene avstrijske trgovske verige, še ni seznanjen s to informacijo.

Po zagotovilih, ki smo jih prejeli iz družbe M2, naj bi bil novogoriški nakupovalni center Supernova zgrajen do konca pomladi prihodnje leta. Potrdili so tudi, da je še vedno živa ideja o šestih kindvoranah znotraj novega kompleksa ter da s partnerji še potekajo dogovori okrog vsebin v remizi. »Ko bo vse, kar se

Gradbena jama ob trgovini OBI, kjer bodo zgradili nakupovalni center Supernova

FOTO K.M.

tiče idejne zasnove pripravljeno, bo gradnja hitro stekla, saj je tovrstna gradnja hitra. Zato lahko računamo na odprtje konca pomladi leta 2011,« še sporočajo iz M2, kjer dodajajo, da so center strateško umestili med obema Goricama, saj računajo, da bodo z njim privabili kupce iz severnoitalijanskega zaledja.

Gradnja trgovskega centra na Majskih poljanah, v neposredni bližini meje z Italijo, bo potekala v treh fazah. Prva je že nekaj časa zaključena: na 8.000 kvadratnih metrih površin je zgrajen OBI center. Gradbena jama za drugo fazo, ki predvидеve večji, okrog 10.000 kvadratnih metrov obsegajoči, nakupovalni center ob

OBI-ju, v njegovem sklopu bo urejenih okrog 270 parkirnih mest, je bila izkopana že pred časom. Dela se bodo, kot rečeno, nadaljevala čez mesec dni.

V tretji fazi izgradnje trgovskega kompleksa na Majskih poljanah je načrtovan 6.000 kvadratnih metrov obsegajoč trgovsko-poslovni objekt nasproti remize, ki je tudi del celotnega kompleksa. Ravno za remizo oziroma nekdanjo obračališče vagonov in lokomotiv, je bilo doslej moč slišati veliko načrtov in predlogov: od muzeja tehnične dediščine do mestne tržnice pa razstavnih prostorov in še kaj. Lokalna skupnost se strinja, da je treba objekt, ki je del tehnične dediščine, primerno ovrednotiti in obnoviti. Za to se že dalj časa zavzemajo tudi pri Društvu za Bohinjsko-goriško progo, kjer vseskozi opozarjajo, da se mora remiza ohraniti vsaj za potrebe muzejskega vlaka.

Katja Munih

TRŽIČ - Proizvodna dejavnost ne bo povsem zamrla

Med kolektivnim dopustom v ladjedelnici vzdrževalna dela

V ladjedelnici Fincantieri bodo delavci s 6. avgustom odšli na kolektivni dopust, ki bo trajal tri tedne. Med tem obdobjem proizvodna dejavnost ne bo povsem zamrla, saj se ladjedelniki sektor počasi pobira iz krize, zato pa v Tržiču nečo nikakor zastati za konkurenco. Zaradi tega bodo med kolektivnim dopustom opravili vrsto izrednih vzdrževalnih del, nekaj zaposlenih pa se bo vkrcalo na potniško ladjo Queen Elizabeth, katere plovbo bodo preizkušali v Tržiškem zalivu. Zaradi novih naročil, ki so jih v Tržiču še ka-

ko veseli, bodo pred predvidenim rokom zaključili dopolnilno blagajno delavci, ki so odgovorni za pripravo ploščadi za gradnjo trupa ladij. Na podlagi dogovora med sindikati in vodstvom ladjedelnice se je prvih dvanajst delavcev na dopolnilni blagajni vrnilo na delo včeraj, v prihodnjih tednih pa se jim bo pridružilo še 105 zaplošenih.

Od 6. do 23. avgusta bo trajal tudi kolektivni dopust za delavce iz tovarne Ansaldo Sistemi, v kateri se je marca začela dopolnilna blagajna, za katero so se odlo-

čili zaradi 30-odstotnega upada naročil. Med dopustom bodo dopolnilno blagajno začasno zamrzili, ponovno uvedli pa jo bodo septembra. Dopolnilna blagajna se bo po avgustomskem dopustu nadaljevala tudi v tovarni Detroit v Ronkah, po drugi strani pa bosta zaradi dopusta oz. zaradi številnih naročil tovarni Roen Est iz Ronk in Omi iz Foljana zaprti samo drugi in tretji teden avgusta. Dopustov se ne veseli 310 delavcev tovarne Eaton, kjer je proizvodnja že več mesecov zaustavljena, usoda obrata pa visi na nitki.

GORICA - V Dijaškem domu gostili Stena Vilarja

Športno jutro

Otroci spoznali naravne oblike gibanja, osnovne igre in gibalno abecedo

V Svetogorski ulici je bilo v petek živahno, saj je društino poletnega središča Dijaškega doma in petnajst vrstnikov poletnega središča jezikovne sole Papagaj iz Novo Gorice obiskal priljubljeni ljubljanski animator Sten Vilar, ki se je tokrat predstavil otrokom s kranjskim kolegom Tomazem Zadnikarjem. Animatorja sta pripravila predstavo športnega značaja, katere protagonisti so bili otroci, ki so telovadili na igrišču Dijaškega doma pod vodstvom obeh vaditeljev in ob

spremljavi otroških slovenskih pesmi.

Ob igri in sprostitvi so tako malí kot večji športniki spoznali naravne oblike gibanja, ko so tek, poskoki, lazenje, vlečenje, metanje in zadevanje, ter z osnovnimi igrami in z gibalno abecedo. Pri vadbi je bil velik poudarek na igri, poslušanju in obvladanju ritma, oponašanju dogajanj v okolici in oponašanju živali. Z revitivimi poligona so otroci sestavili hišico in nanjo postavili pisano zastavo kot simbol prijateljstva.

Športno jutro se je zaključilo s tekmovanjem v vlečenju vrvi med otroki in vzgojiteljicami. Zmagali so seveda otroci. Po dveh urah pestregga in bogatega programa so si otroci privoščili osvežujočo pijačo in se posladkali s sladoledom.

Tudi Dijaški dom se po napornem šolskem letu, petih tednih poletnega središča in športne šole odpravlja na dopust. Dejavnosti bodo potekale še ta teden, nato pa bodo ponovno stekle v ponedeljek, 23. avgusta, ko bo startal drugi del poletnega središča.

Torek, 13. julija 2010

Na prazniku v Selcah Veltroni in Serracchianijeva

V okviru praznika »L'Unità« v Selcah bo v četrtek, 15. julija, ob 20. uri koncert skupine Tiresia, ki mu bo ob 21. uri sledilo javno srečanje z bivšim državnim tajnikom Demokratske stranke Walterjem Veltronijem in z evropsko poslanko Deboro Serracchiani. V petek, 16. julija, ob 19.30 bo boksarski memorial »Grazio-Gianluca Napolitano«, na katerem bodo moči merili boksarji iz Italije in s Slovaške. V soboto, 17. julija, ob 19.30 bo srečanje s senatorjem Robertom della Seto, z odgovornim za tržiški krožek zvezne Legambiente Rudijem Fumolom in z evropsko poslanko Deboro Serracchiani; ob 20.30 bo ples in ob 23. uri pa tombola. Praznik se bo nadaljeval še v nedeljo in ponedeljek, 18. in 19. julija.

Medicina Longobardov

Na notranjem dvorišču knjigarnе Libreria Editrice Goriziana na Korzu Verdi v Gorici bo v četrtek, 15. julija, ob 17.30 bo predstavitev knjige »La medicina dei Longobardi«, ki jo je napisal Franco Fornasaro. Z njim se bo pogovarjala Elisa Sinosich.

Dvorna glasba na gradu

V okviru mednarodnega festivala dvorne glasbe, ki ga priteja združenje Dramsa, v četrtek, 15. julija, ob 21. uri bo v goriškem gradu koncert z naslovom »Armonia Capricciosa«; nastopil bo trio Inchordis; vstop bo prost.

Bratje Karamazovi v Gorici

V okviru čedajskega Mittelfesta bo v petek, 16. julija, ob 19. uri v gledališču Verdi v Gorici gledališka predstava »I Karamazov«; predprodaja vstopnic je v teku pri blagajni gledališča Verdi med 15. in 17. uro. V petek bodo vstopnice na voljo dve uri pred predstavo.

NOVA GORICA - Po enoletni preiskavi MIP: tri kazenske ovadbe zaradi lažnega stečaja

Po skoraj enoletni preiskavi stečaja družbe Mip so novogoriški kriminalisti na vrhovno državno tožilstvo v Ljubljani podali kazensko ovadbo zoper tri odgovorne osebe, osumljene za skupno 57 kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete. Ovadni so zaradi suma storitev kaznivih dejanj lažnega stečaja, preslepitev pri pridobitvi posojila ali ugodnosti in ponareditev ali uničenje poslovnih listin. Neuradno naj bi bili ovadeni nekdanji koordinator skupine Mip in solastnik Vojteh Volk, nekdanji direktor Mipa Marko Volk in nekdanji direktor Mip DML Martin Kovač.

Kriminalistično preiskavo je usmerjala skupina državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala. Prejeli so večje število kazenskih ovadb proti več fizičnim in pravnim osebam, prvo pa je lanskega marca podala SID banka. Osumljena trojica naj bi odpeljevala dolgove iz zadolženega premoženja, za pridobivanje različnih posojil pa navajala nerescične poslovne podatke. Ob ponarejanju poslovnih listin so pred začetkom stečaja na družinsko podjetje nakazovali denar, ki so ga zasluzili s prodajo Mipovih zalog. Z navedenimi kaznivimi dejanji, katerih storitve so osumljene prej omenjene odgovorne osebe, so bili upniki novogoriške družbe Mip oškodovani za 75,5 milijona evrov. (sta)

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v ureništvi v Trstu in Gorici.

ODLIČNJAKI - Michele Schincariol s stotico na klasičnem liceju

Kitarist bo postal zdravnik

Medicino bo po vsej verjetnosti študiral v Ljubljani, čeprav bo poskusil opraviti vstopni izpit tudi v Trstu

Med letošnjimi »stotičarji« na klasičnem liceju Primož Trubar iz Gorice je tudi Michele Schincariol iz Štandreža, ki je na ustrem delu izpita predstavil maturitetni referat z naslovom »Vojna, poezija in umetnost«. V njem je izpostavil vpliv vojne na poezijo in umetnost v prvi polovici dvajsetega stoletja, navezel pa se je na več avtorjev, kot so Marinetti, Ungaretti, Owen, Balantič in Kajuh.

»Potem ko smo izvedli ocene pisnih nalog, sem razumel, da v primeru dobrega ustnega izpita lahko ciljam na stotico, ki je nato tudi prišla,« je bil z uspehom zadovoljen Michele, ki nam je zaupal recept za dober šolski uspeh: »Ni dovolj, da se pripravlja le v zadnjih mesecih, pač pa je nujna priprava skozi vsa višješolska leta, saj

Michele Schincariol

se znanje pri vsakem predmetu iz leta in leta nadgrajuje. Predvsem na ustrem delu izpita mora biti tako spremen, da prikažeš delo petih let.« Mastro je Michele opisal kot nepozabno izkušnjo: »Državni izpit je zelo formativen, saj te nauči kako obvladovati stres. V tej luči je pozitivno, da je na slovenskih šolah manj dijakov, tako da poteče manj časa med pisnim in ustnim delom izpita.«

Prihodnost za Michelega sploh ni neznanka. »Ravno v prejšnjih dneh sem vložil prošnjo za vpis na medicinsko fakulteto v Ljubljani, saj sem že na nižji srednji šoli želel postati zdravnik. Prvi cilj je slovenska prestolnica, čeprav bom vseeno poskusil opraviti vstopni izpit na Tržaški univerzi,« je povedal Michele, ki ga torej čaka učenje tudi v poletnih

mesecih, vsekakor pa se bo za sprostitev odpravil na dvotedensko potovanje po Portugalski.

V prostem času Michele rad igra nogomet s prijatelji in hodi tekat. Poleg tega, da je odličen dijak, je tudi zelo dober kitarist. Že od mladih let obiskuje glasbeno šolo Emil Komel, lani pa je tudi uspešno opravil izpit petega letnika kitare. Med drugim je tudi član rock skupine Radiowave. Michele je iz izbiro klasičnega liceja povsem zadovoljen: »Svojo izbiro bi nedvomno še enkrat ponovil, saj mi je licej nudil predvsem sposobnost kritičnega razmišljanja, kar je v današnjem svetu izrednega pomena. Poleg tega smo bili na šoli in v razredu zelo povezani, zato pa upam, da bom prijateljske stike ohranil tudi v prihodnjih letih.« (av)

ŠTEVERJAN - Na Likofu

Da bodo Brda kot Napa Valley ...

Letošnji Likof v Števerjanu

BUMBACA

Peta izvedba števerjanskega prnika Likof, ki je pred nekaj tedni potekala na novi lokaciji na Dvoru, sicer deležni številnih pohval, je ponudila pester in kakovostno podkovan program. Najbolj zanimivo je bilo dopoldansko predavanje o novih razvojnih priložnostih v turizmu. Pozdravom upravitev in drugih osebnosti je sledil uvod moderatorja, novinarja in izvedenca Claudio Fabbra. Dobri poznavalec gorških Brd je poučil potrebo po večji složnosti in koordinaciji vseh ustanov, ki delujejo in skrbijo za turistično in gospodarsko promocijo obeh Brd. Glavni poseg je podal ameriški marketinški izvedenec Paul Wagner, ki je primerja Brda s slavno kalifornijsko Napa Valley. Po njegovih beseda je med krajema več skupnih izhodišč kot razlik, moramo pa se zavedati, da turistična destinacija ni uspešna, če za njeno privlačnost si ne prizadevajo prebivalci določenega območja. Wagner je poudaril, da v Brdih razpolagajo s pravim rajem na zemlji, poleg naravnih lepot imajo v bližini tudi vrsto drugih, kulturnih, umetniških in zgodovinskih zanimivosti. Ko si bodo po njegovih besedah Brici razčistili, koga hočejo za turista in zakaj si ga želijo, bodo lahko pripravili strategijo in temeljiti razvojni plan, ki ne more mimo vseh navzočih na našem ozemlju. Veliko bo treba investirati tako v klasično kot v sodobno digitalno promocijo, veliko se bo treba žrtvovati, saj gre do ritmi turista v glavnem navzkriž s prostim časom vinogradnikov, gostinčev in trgovcev. Kar je treba ponuditi (in prodati) turistu-obiskovalcu so, poleg seveda vsega ostalega, prijazen nasmeh, prijetno besedo, izkušnje, čustva in vrsto razlogov za ponoven obisk.

Milanska arhitektinja Camilla

Mancini je nakazala mrežo kolesarskih stez v Brdih, ki jih je v okviru projekta za marketing Brd osnovala pokrajina Gorica. O razlikah med Brdi na obeh straneh nekdanje meje je predavala Erika Koncut, ki je za diplomsko nalogu pripravila analizo regionalnega sodelovanja. Kateri so ključni pojmi in kako so le-ti vplivali na sedanje sodelovanje med obema stranema. Meja, kapitalizem-socializem, gotovost-negotovost, kolonial, dvolastništvo, ljubosumje, strah pred podrejanjem, razlike v gledanju enega na drugega so poglavja, ki so zaznamovala življenje vzdolž meje in jih je v svojem predavanju Koncutova lepo predstavila. Njena zaključna ugotovitev, da Brda in Collio nista samo vino in česnje se še kako ujemata z izhodišči ostalih predavateljev in ravno na složnosti in sodelovanju prebivalcev in vseh ostalih akterjev lahko Brada dobijo pravo podobo turistične destinacije.

Podobne misli je v zaključnem posugu izrazil tudi univerzitetni profesor Francesco Marangon, ki se že vrsto let ukvarja z razvojem tega območja. Téritori je sedaj odprt, popolnoma prehoden in edinstven, moramo ga vsi imeti za svojega in ga ponujati kot celoto, meja in razlike pa morajo ostati le zanimivost za turiste,« je opozoril Marangon.

Posvet je bil zares zanimiv in tudi svetovno znani strokovnjaki so opozorili na ugotovitve, ki jih nekateri že več časa podpirajo. V popoldanskih urah se je program Likofa nadaljeval s tematsko pokušnjo tokajev iz več držav, preizkušnjo alkotestov s prisotnostjo kabinjerjev iz števerjanske kasarne, predavanjem o uporabnosti različnih kozarcev za vino in s pokušnjo petih števerjanskih vin. (aw)

NOVA GORICA - Predstavili listo

»Po vstopu v občinski svet se je denar za Planoto potrojik«

Zupanskih kandidatov ne bodo podprli, z novim županom bodo sodelovali

Lista Trnovske in Banjške planote je nastala pred osmimi leti zaradi veliko nerešenih težav tamkajšnjih prebivalcev in premalo finančnih sredstev, ki bi omogočala izboljšanje stanja. »Do leta 2002 je bilo v novogoriškem občinskem proračunu za naše kraje namenjenih okoli 400.000 evrov letno, v prvem proračunskem letu, ko smo bili kot lista zastopani v mestnem svetu, se je ta znesek potrojil,« pojasnjuje dolgoletni svetnik Boris Rijavec, ki poudarja, da je lista popolnoma ne-politična in da je njen glavni cilj delovanje v prid krajanov.

V času dveh mandatov v mestnem svetu, ko sta Listo vsakokrat zastopala po dva predstavnika, je bilo veliko narejenega glede vodooskrbe na Planoti, urejajo se krajevni objekti, igrišča, vzhodni del Planote so uspeli priključiti na optično ozikanje, kar omogoča kakovostno in hitrejše dostopanje do svetovnega spletja. V bodoče si želijo še veliko postoriti na področju zdravstva, sociale, šolstva in infrastrukture. Zaradi visokega odstotka starejših prebivalcev si želijo, da bi na Planoti dobili dom upokojencev, še zlasti pa, da bi v že opremljeno ambulanto ponovno dobili zobozdravnika. Še naprej se bodo trudili, da bi dobili sredstva za urejanje dostopnih cest do Planote, saj se zavedajo, da so le-te

LJUBKA ČARGO

FOTO K.M.

pomemben dejavnik turističnega razvoja tamkajšnjih krajev, prizadevali si bodo še za nadaljnjo izgradnjo vodo-voda, kar je zaradi razpršene oziroma redke poseljenosti oteženo. Veliko si obetajo tudi od načrtovanega centra predelave lesa na Trnovem, s tem projektom bo preprečeno odvažanje hlevovine v tujino za majhen denar, računajo pa tudi na nova delovna mesta.

Liste kandidatov za novo sestavo mestnega sveta še niso v celoti zasnovali, zaenkrat sta znana dva: Tone Petrovčič iz Čepovana in Ljubka Čargo, ki bo zastopala Banjšice. Po vsej verjetnosti bo znova kandidiral tudi Boris Rijavec. V Listi Trnovske in Banjške planote vsekakor ne razmišljajo o tem, da bi podprli katerega izmed županskih kandidatov, so pa, kot doslej, pripravljeni z bodočim županom tvoriti sodelovanje. (km)

NOVA GORICA - Na Glasbeni šoli

Baletne fantazije na Chopinove miniature

»Baletne fantazije na Chopinove miniature« je naslov predstave v koreografiji Sergeja Semenjuka, ki so jo ob letošnji dvestoti obletnici rojstva skladatelja Frederyka Chopina zasnovali v Glasbeni šoli Nova Gorica in jo premierno predstavili v koncertni dvorani šole pred nekaj tedni. Novogoriška »Chopiniana« ni nastala naključno. Je nekaj prav posebnega, saj so na sceni prisotni mladi pianisti in baletniki. Skupaj so poustvarili domiselnno, prijetno in prisrčno predstavo. Iz originalne Fokinove koreografije iz leta 1907, v kateri je ruski skladatelj Aleksander Glazunov orkestriral štiri Chopinove klavirske skladbe, sta v novogoriški različici ostali le dve, ostali izbor je ideja pedagogov klavirskega oddelka GŠ Nova Gorica pod vodstvom Aleksandra Pavlovič. Spretnne in gibke baletne točke (solisti sta bili Sanja Dragoljevič in Mara Rogelja) je spremljalo zavzetno muziciranje mladih pianist (Veronike Klančič, Tereze Lenardič, Karoline Belingar, Urške Paradiž, Gloria Stefanovič, Maje Vončina), atmosfero obdobja, v katerem je živel in ustvarjal veliki poljski klavirski mag pa je oživil tudi tehten izbor slik na projekciji in izbrana spremljena beseda Milene Židanek Vuga.

Vsekakor so v nizu številnih poklonov ob letošnji dvestoti letnici Chopinovega rojstva novogoriške baletne fantazije (ideja, režija in organizacija: Aleksandra Pavlovič in Sergej Semenjuk) svojevrsten projekt, ki si zaslubi, da bi doživel ponovitve vsaj na vseh primorskih glasbenih šolah. Tudi zato, ker je množični prvič predstavljal zgodbo o baletu Chopiniani, ki se je po premieri v Parizu preimenovala v Les Silphydes. (tg)

Novogoriška »Chopiniana«

Musicum nastopil

v Gradišču z novo zasedbo

Pevska skupina Musicum je po besedah g. Maurizia Qualizze glasbeni sestav nenavadne lepote, ki govorijo srcu ljudi. S temi besedami je pred nekaj dnevi župnik v Gradišču pozdravil svoje goste, šest goriških fanfov, ki so v stolnici sv. Petra in Pavla oblikovali pester koncert sakralne glasbe v počastitev praznika sv. Antona Padovanskega.

Musicum, ki je ob koncu lanskega leta s tremi odmevnimi koncerti obeležil 10. obletnico delovanja, je v prvi polovici tega leta vlagal svoj trud v prenovljeno zasedbo. Bogdana Podversiča, ki se je po desetih letih poslovil od skupine, je namreč zamenjal nov pevec, Patrik Markič, ki se je - kot je dokazal na nastopu - kmalu ujel z drugimi pevci in prijatelji.

Musicum je začel koncert z očarljivo anglosaško balado anonimnega skladatelja, nadaljeval pa z božičnim motetom Jacobusa Gallusa. Šestglasnemu motetu Williama Byrda na temo človeške minljivosti sta sledila še dva Gallusova moteta. Prvi del glasbenega večera, na katerem je g. Qualizza prebral nekaj misli o sv. Antonu, so fantje sklenili s skladbo Pater noster, preprosto in učinkovito stvaritvijo sodobnega tržaškega skladatelja Stefana Sacherja.

Po krajšem premoru je pevska skupina ponudila občinstvu latinski Marijini pesmi dveh primorskih skladateljev: svečano je zadonila Vodopivec Ave Maria, kot molitev bolj intimnih tonov pa Jericijeva O Maria. Pevci so se nato malo bolj razčiveli s štirimi spirituali ter dokazali, da odlično obvladajo ne le renesančno, temveč tudi črnsko duhovno glasbo. Zapeli so bolj ali manj znane Nobody knows, Deep river, Down to the river to pray in Go tell it on the mountain. Slednjo so na zelo domiselen način sami priredili in jo v veselje navzočih izvedli s pravim užitkom. Burno ploskanje so nagrajili z dodatkom, nežno uspavanko Good night my angel.

Predavanje in koncert

Današnji, drugi dan mednarodnega glasbenega festivala Seghizzi se bo pričel ob 15. uri v Kulturnem centru Loje Bratuž, kjer bo predaval francoski muzikolog Alexandre Benétteau. Ob 16.30 bo koncert komorne glasbe, na katerem bodo nastopili glasbeniki centra Emil Komel in Arsatelier. Pevka Enza Pecorari, pianistka Dalia Vodice, flavist Fabio Devetak in kitarist Franko Reja bodo izvajala skladbe, ki so jih napisali Cesare Augusto Seghizzi, Emil Komel, Pavle Merkù, Sonia Sirsen, Cecilia Seghizzi, Andrej Bratuž, Giulio Chiandetti in Daniele Zanettovich.

GORICA - Praznik sv. Ane

Na šagri tudi hrana brez glutena

Od 15. do 26. julija bo rajon sv. Ane v Gorici zaživel s 34. šagro, ki jo prireja tamkajšnje rekreacijsko in kulturno društvo v sodelovanju z občinsko upravo. Letos so prireditelji dodatno obogatili ponudbo spremnih prireditev, med katerimi izstopa prvi praznični večer, ko bo na razpolago hrana brez glutena. Pobuda je namenjena vsem osebam, ki bo lehaljo zaradi celiakije. Celiakija je motnja v delovanju črevesja, ki v Furlaniji-Julijski krajini prizadene povprečno eno osebo vsakih 120 ljudi. Bolezen povzroča preobčutljivost za beljakovino gluten, ki jo vsebujejo žita, kot sta pšenica in ječmen. Celiakija se med drugim iz leta v leto širi, tako da želimo s to pobudo izraziti solidarnost osebam, ki bi drugače na šagrah ne smele uživati take hrane,« je povedal pobudnik te-

ga večera, zdravnik Corrado Thoman, in pojasnil, da vsi gostje praznika bodo lahko okusili hrano brez glutena, od piščanca do čevapčičev, klobas in palačink.

V okviru praznika bodo postavili na ogled tudi fotografiski razstavi o jamah v Furlaniji-Julijski krajini in o imigraciji. V ponedeljek, 19. julija, se bo začel košarkarski turnir na igrišču za župnijo, ki bo trajal do sobote, ko bo na vrsti veliki finale. Vsak dan bo od 20.30 dalje tudi glasba v živo, plesalcem pa bo na voljo leseno plesišče. V soboto, 17. julija, bo »bingo«, v soboto, 24. julija, pa tombola s skupnim nagradnim skladom 1.500 evrov. Praznik se bo zaključil v ponedeljek, 26. julija, na god sv. Ane. Ob 19.30 bo maša, nato bo igrala skupina »Souvenir«, kioski bodo odprtvi do 24. ure. (av)

Solske vesti

ENGLISH FOR HIGH-SCHOOL STUDENTS je intenzivni tečaj angleškega jezika, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici v dneh 17., 18., 19. in 24., 25., 26. avgusta od 09.30 do 13. ure za skupnih 24 ur. Tečaj je namenjen dijakom, ki obiskujejo prvi in drugi razred višjih srednjih šol; informacije: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

GOVORIMO GRŠKO! je intenzivni poletni tečaj klasične grščine za dijake četrte in pete gimnazije, ki bo potekal na sedežu SLOVIK-a v KBcentru v Gorici ob torkih, sredah in četrtkah od 3. do 26. avgusta od 17. ure do 17.45 (IV. v.g.) ter od 17.45 do 18.30 (V. v.g.), skupaj 12 šolskih ur; informacije: www.slovik.org, mail info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje iz kataloga permanentnega izobraževanja dežele FJK iz kmetijsko živilskega področja: Oblikovanje tipičnih jedilnih listov (72 ur) ter iz področja upravljanja podjetja: Uspešna komunikacija (33 ur) in Splošno knjigovodstvo (60 ur). Tečaji so namenjeni celotnemu prebivalstvu med 18. in 64. letom starosti s stalnim bivališčem v FJK. Stopnja izobrazbe ni pogoj za vpis. Vpisnina znaša 1 evro za vsako uro izobraževanja, ki pa je brezplačno za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakanju; informacije in prijave: Ad formandum, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826, go@adformandum.eu, www.adformandum.eu.

GLASBENA MATICA Gorica prireja glasbeno delavnico za otroke in mlade, ki že poznajo osnove igranja na instrumentu »Igranje v skupini je zabavno« od 30. avgusta do 10. septembra od 8. do 13. ure v Doberdalu; informacije in vpis po tel. 328-2767893 ali 0481-531508.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da so v teku potrditve in vpisi v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto; informacije in vpis na sedežu Glasbene matice (Korzo Verdi 51, tel. 0481-531508).

GLASBENA MATICA Gorica vabi otroke od 4. do 11. leta na poletno delavnico »Uvajanje v svet glasbe«, ki bo v Sovodnjah od 30. avgusta do 3. septembra; informacije in vpis na sedežu na Korzu Verdi 51, tel. 0481-531508.

VMUZEJU TERITORIJA V KRMINU je na ogled razstava o trgovjanju vina gorškega podjetja bratov Abuja; do 15. avgusta ob četrtkah in petkah med 17. in 20. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 13. uro ter med 17. in 20. uro.

V PALAČI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) na Drevoredu 20. septembra 14 v Gorici je na ogled razstava z naslovom Sto let iger in igrač; do 29. avgusta od torka do sobote med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 13. ter 15. in 20. uro.

STAMPANTICA 2010: prodajna razstava grafičnih listov in bibliofilskih izdaj je na ogled v notranjem parku knjigarne LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici; do 9. septembra od torka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (informacije po tel. 0481-33776, leg@leg.it, www.leg.it).

SPDG obvešča, da pripravlja v sodelovanju s PD Ajdovščina in PD Kanal, izlet na Watzmann (zaradi logističnih in drugih težav odpade vzpon na Hochgoell in ostane glavni cilj Watzmann). Izlet bo 7. in 8. avgusta, prevoz z avtobusom. Prijave in informacije ter vplačilo kavcijske čimprej: Vlado (tel. 0481-882079).

ZDROUŽENJE SEGHIZZI prireja med 12. in 19. julijem ob 90-letnici ustanovitve revijo komorne glasbe: danes, 13. julija, ob 15. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici utrinek glasbenih zgodb z naslovom »Dal punto di vista di Alexandre Benetucci«; ob 16.30 koncert SCGV Emil Komel in Arsatelier; nastopili bodo Enza Pecorari, Dalia Vodice, Fabio Devetak in Franko Reja, na programu so goriški in tržaški skladatelji Cesare Augusto Seghizzi, Giulio Viozzi, Andrej Bratuž, Giulio Chiandetti, Sonia Sirsen, Pavle Merkù in Cecilia Seghizzi; vstop prost.

ZSKD in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabita na koncerta mednarodnega mladinskega orkestra Inter-campus v petek, 16. julija, ob 19. uri na Tartinijevem trgu v Piranu in v soboto, 17. julija, ob 18. uri na Trgu Marconi v Miljah.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo do 10. septembra uradni odprtvi od 9. do 13. ure.

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« v otroškem vrtcu v Doberdalu od 2. do 13. avgusta od 8. do 14. ure; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

GORIŠKA KVESTURA obvešča, da je urnik urada za priseljence pri Rdeči hiši odprt ob pondeljkih in torkih med 8.30 in 13. uro in med 15. in 18. uro za dvig elektronskih dovoljenj za bivanje; ob sredah med 8.30 in 13. ter med 15. in 18. uro pa za druge prošnje. Informacije nudijo po tel. 0481-595891, izrecno v zvezi z dovoljenji za bivanje tel. 0481-595810, 0481-595814; po tel. 0481-595805 odgovarjajo v angleščini in nemščini.

SPDG obvešča, da bo sedež društva v juliju in avgustu zaprt.

ADSL V SOVODNJA podjetje ST bo ponovno na razpolago občanom za informacije in pogodbe v petek, 16. julija, od 17. do 20. ure na občinskem sedežu v Sovodnjah.

KULTURNO DRUŠTVO SKALA vabi na svečanost ob odprtju novih slalnic športnega centra KD Skala v Gabrijah v soboto, 17. julija, ob 19. uri.

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« od 2. do 13. avgusta med 8. in 14. uro v otroškem vrtcu v Doberdalu; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL bo do 3. septembra odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure, za dopust bo zaprti med 9. in 20. avgustom.

GORIŠKA POKRAJINA obvešča, da bosta do srede, 18. avgusta, zgodovinski arhiv in pokrajinska knjižnica odprti ob pondeljkih, torkih in sredah med 9. in 13. uro.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ z naslovom

»Kras 2014: obrazi Krasa« v organizaciji goriske pokrajine sestavlja pet tematskih sklopov (reka, meja, strelski jarki, kraji in poti); udeležence pozivajo, naj ovekovečijo lepote kraške planote, sledove vojne, meje, mešanje jekov in kultur. Za sodelovanje na nateljaju je na voljo vpisna pola na spletni strani www.carso.it, fotografije je treba oddelovati do 31. avgusta; informacije po tel. 0481-547120, europhoto@provincia.it.

Prireditve

GLASBENA PREDAVANJA NA GRADU KROMBERK: danes, 13. julija, ob 21. uri bo novinar in glasbeni kritik dnevnika *Messaggero Veneto Giuliano Almerigogna* predaval na temo »Kantavtorstvo v ZDA in Veliki Britaniji med 60. in 80. letom«.

NA PRAZNIKU »L'UNITÀ« V OGLEJU (Ul. Giovanni Minut) bo v petek, 23. julija, ob 19. uri gost Boris Pahor.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

PRODAM belo in rdeče vino domače proizvodnje; tel. 331-4331079.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 11.00, Maria Zamparo vd. Delise (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu in na ronškem pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Tobia Specanza v cerkvi Sv. Nikolaja (od 10. daleje), sledila bo upepelitev; 13.00, Enrico Benvenuto Maule na pokopališču.

DANES V KRMINU: 10.00, Bruna Colugnati por. Modonutti (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

DANES V MORARU: 10.00, Luigi Pelos (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Zapustila nas je naša draga

Maria Černic
vd. Devetak
(Marica)
stara 84 let

Žalostno vest sporočajo

sinova z družinama
ter ostali sorodniki.

Pogreb bo v sredo, 14. julija, ob 11. uri v župnijski cerkvi na Vrh Svetega Mihaela.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Topla zahvala vsem, ki bodo draga počojno pospremili na zadnji poti.

Gorica - Vrh Sv. Mihaela,
13. julija 2010

2010 FIFA WORLD CUP SOUTH AFRICA SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO

TOREK, 13. JULIJA 2010

FINALE V JOHANNESBURGU

Prvak je Španija

Pomembnost nedeljskega finala so bolj občutili igralci Nizozemske, ki so se očitno zavedali, da so slabši od Špancev, tako da so se posledično odločili za dokaj grobo igro, ki je večkrat mejila na povokacijo. Priskočil jim je na pomoč še sodnik Webb, ki je sicer potegnil iz žepa celo vrsto rumenih kartonov (kar 13!) in nazadnje še rdeč karton, vendar vse skupaj je bilo premalo, za to kar smo videli v nedeljo. Prekršek, ki ga je De Jong naredil nad Xabijjem Alonsom v 29. minutu, ne sodi na nogometna igrišča. Gib, ki smo ga bolj vajeni videti v filmih Van Dammeja ali Chucka Norrisa, je angleški delivec pravice kazoval le z rumenim kartonom. Res je, da sodniku igralci niso pomagali, saj so se grobi igri Hollandcev kmalu pri-

lagodili še Španci, tako da je bilo, zlasti v prvem polčasu, res malo igre in priložnosti, obratno pa ogromno grobosti, prekrškov in prekinitev.

V drugem polčasu je tudi Nizozemska dokazala, da zna igrati nogomet, in ob malo večji učinkovitosti (Robben dvakrat sam pred vratarjem) bi lahko Špance presenetila. Zadnje minute regularnega dela in podaljški so bili izključna domena Špancev, ki bi lahko še prej zadeli, ko bi Webb dosodil 11-metrovko za prekršek Heitinge nad Xavijem in Fabregas bi podal osamljenemu Villi. Gol Inieste – bil je najboljši igralec tekme že pred doseženim golom – pa je le preprečil možno nezasluženo zmago Nizozemske po streljanju 11-metrovki.

OBRAČUN - Svetovno prvenstvo od A do Ž

Jabulani, vuvuzela in Paul

Tudi Maradona v središču pozornosti - Med igralci blesteli Forlan, Müller in Villa - Cassano poročen, Ronaldo očka - Polomija Italije in Francije

Argentina - Ce analiziramo imena so morda razpolagali z najboljšo reprezentanco na tem prvenstvu, a nekatere izbere selektorja Maradone (Milito na klopi, Demichelis na igrišču) in nepreprečljiva Messijeva igra so razlogi za izločitev.

Brazilija - Južnoameričani so negativno presenetili zaradi nadutosti. Ob prvi težavi so pogoreli, vendar imajo edinstveno priložnost, da si čez štiri leta na domačem prvenstvu opomorejo. Za SP Brazilija 2014 ni dvomov, da bodo prav domačini glavni favoriti.

Cassano - Med prvenstvom se je celo poročil, tako da bo ranjeno leta 2010 ne-pozabno. Bil je, ob pristaših severne lige, med najbolj zadovoljnimi Italijani zaradi Lippjevega neuspeha.

Cile - Simbol vseh ekip, ki so na tem prvenstvu zelo ugodno presenetile. Tako kot Južna Koreja in Mehika so nekatere manjše ekipi z odprtig igro pokazale in dokazale, da slabši lahko zmaga tudi brez »bunkerjev«.

Dunga - Tudi selektor Brazilije je draga plačal nekatere svoje izbire. Zaupal je Felipeju Melu in ravno vezni igralec Juventusa je trenerja pokopal v četrtnal.

Enyeama - Za vratarje je bilo letošnje prvenstvo eno izmed najbolj negativnih. Napake so se vrstile kot na tekočem traku, številka 1 Nigerije pa je eden izmed redkih (ob njem Casillas, Handanovič in malo drugih), ki so povsem zadovoljni.

Francija - Italija in Francija kot Šparta in Atene. Težko je reči, katera od dveh reprezentanc je večja razočaranje. Urugvajski napadalec **Forlan** pa je upravičeno postal najboljši igralec prvenstva. Dosegel je pet golov, a bil v vsem in posvetu pravi »lider« južnoameriškega mostnika.

Gol - Cilj pri nogometu naj bi bil gol, a na tem prvenstvu se je kar pomnožilo število ekip, za katere je bil prvi cilj preprečiti nasprotniku, da bi zadel. In prav zaradi tega se število nezanimivih tekm veča.

Hobotnica Paul - Pravi protagonist tega prvenstva. Nepogrešljiva nemška hobotnica je pravilno napovedovala vsak rezultat. Zdaj se v Italiji tolaji celo s tem, da so ga ulovili pri Elbi in je torej »čistokrvna italijanska hobotnica«. Glede na vprašljive rezultate vzporednih volitev na apeninskem polotoku bi torej Paul (Pao-lo?) lahko prav prišel tudi v politiki...

Italija - Zdaj že nekdanji prvaki so

Španski in nizozemski navijači trobita v vuvuzelo med nedeljskim finalnim obračunom. Spodaj žoga jabulani v ospredju z napadalcem Urugvaja Diegom Forlanom v ozadju ter »Nostradamus tretjega tisočletja«, hobotnica Paul

ANSA

opozorili nase le zaradi slabih nastopov. Nekdaj najbolj čvrsta obramba je v treh tekmih prejela pet golov proti »vrhunskim« napadom Paravjaja, Slovaške in Nove Zelandije. Še sreča, da niso igrali proti Nemčiji, Braziliji in Argentini, drugače bi »azzurri« celo ogrozili Severno Korejo, ki si lasti najslabiš izid prvenstva, poraz s 7:0... Španski vezist **Iniesta** bi se po zaslugu odločilnega gola mundaia lahko celo vključil v boj za zlato žogo.

Južna Afrika - Sicer z nekaterimi organizacijskimi težavami in dvomi nad tem, kako bodo smotrono uporabljali stadione v prihodnjih letih, a prvo prvenstvo na Črni celini je uspelo. Blatter je znova dokazal, da je s finančnega/menedžerskega vidika mojster, žal pa se marsikaj zatackne s športnega, kar za športno zvezzo ni ravno malenkost...

Klose - Na tem prvenstvu je dosegel štiri gole, s skupno štirinajstimi se je izenačil z Gerdom Müllerjem, a ostaja gol za Ronaldom na večni lestvici strelcev prvenstva. Čez štiri leta pa bo najbrž prestari, da bi lahko naskakoval najvišjo stopničko...

Lippi - Ni ponovil čudeža izpred štirih let. Najbrž je zgrešil, ko je sprejel znova mesto selektorja. A celo več kot on je zgrešil, kdor ga je izbral. Abete pa ostaja trdno na svojem mestu...

Maradona - Selektor argentinske

reprezentance je najprej presenetil z dolčenimi izbirami (doma je pustil med drugimi Cambiasso in Zanettija). Do četrtfinala je Argentina prepirčala, proti Nemčiji pa doživelha blamazo. Kljub temu so ga sprejeli kot heroja. Polnil pa je strani dnevnikov z dnevnim polemiziranjem s Pelejem. Nemški napadalec Thomas Müller (letnik 1989) pa je prejel nagrado za najboljšega mladega prvenstva. S petimi golmi in tremi asistencami je bil tudi najučinkovitejši igralec.

Nizozemska - Nizozemci so se zsluženo prebili do finala, kjer pa so z res pregrubo igro pokvarili vtis. Finale bi morali Robben in soigralci zaključiti v osmih. **Nova Zelandija** pa je po porazu Nizozemcev edina ekipa, ki je prvenstvo zaključila nepremagana (izločitev po treh neodločenih izidih).

Odsotni - Bi se kaj spremenilo, ko bi na tem prvenstvu nastopali Cassano, Balotelli, Ballack, Ronaldo, Ronaldinho, Adriano, Zanetti, Cambiasso in vsi tisti igralci, ki so iz raznoraznih razlogov ostali doma? Vsekakor, trenerji, ki so naredili določene tvegane izbire, so vsi pogoreli in mnogi so bili ob stolček.

Prvič - Španija prvič svetovni prvak, evropska ekipa prvič prvak na

Odločilen Iniesta
v drugem podaljšku

Nizozemska - Španija 0:1 p.p. (0:0)

STRELEC: v 11. d.p. Iniesta.

NIZOZEMSKA (4-2-3-1): Steklenburg; Van der Wiel, Heitinga, Mathijssen, Van Bronckhorst (105. Braafheid); Van Bommel, De Jong (97. Van der Vaart); Robben, Sneijder, Kuyt (70. Elia); Van Persie. (Vorm, Boschker, Boulahouz, Ooijer, De Zeeuw, Scholars, Afellay, Babel, Huntelaar). Trener: Van Marwijk.

ŠPANIJA (4-2-3-1): Casillas; Sergio Ramos, Piqué, Puyol, Capdevila; Busquets, Xabi Alonso (87. Fabregas); Pedro (59. Navas), Xavi, Iniesta; Villa (106. Fernando Torres). (Reina, Valdes, Marchena, Albiol, Arbeloa, Martinez, Silva, Llorente, Mata). Trener: Del Bosque.

SODNIK: Webb (Anglija); GLEDALCEV: v 109. Heitinga; OPOMINI: Van Persie, Puyol, Van Bommel, Sergio Ramos, De Jong, Van Bronckhorst, Heitinga, Capdevila, Robben, Van der Wiel, Mathijssen, Iniesta, Xavi.

prvenstvu zunaj Stare celine, prva zmagala Slovenija na mundialu, prvo svetovno prvenstvo v Afriki.

Ronaldo - Portugalec ne bo ohranil v dobrem spominu prvenstva, saj je njegova reprezentanca izpadla v osmini finala, ob tem pa je v tem mesecu bil ob 12 milijonov evrov. Toliko naj bi plačal za popoln molk o materi svojega sina...

Slovenija - Kekovi varovanci zaslužijo več kot pozitivno oceno, saj so bili le minuto daleč od osmine finala. Kljub izločitvi pa so dosegli veliko več od pričakovanega. **Sneijder** sezoni ni uspel dodati pike na i. Zmagal je vse v klubu, z reprezentanco pa se ustavljal korak pred slavjem.

Španija - Dvojček (evropsko in svetovno prvenstvo) je dokaz, da je v tem trenutku Španija zgled za vse ostale. Sicer je to bolj zasluga mladinskega sektorja Barcelone in zlate generacije igralcev, ki so zrasli v tem klubu.

Tehnološka pomoč - Nuja sodobnega nogometa. Preveč je bilo odločilnih napak, moderna tehnologija pa bi omogočila, da v nekaj sekundah četrti mož sporoči sodniku, ali je žoga prešla v celični gol črto, če je bil igralec v ofsajudu in vse podobne situacije.

Urugvaj - dvakratni svetovni prvak so se na SP uvrstili preko dodatnih kvalifikacij, v Južni Afriki pa so navdušili z zelo zagrizeno in prijetno igro. Z Urugvajem so se tekme resnično zaključile šele ob tretjem sodnikovem žvižgu.

Vuvuzela - Ni kak, simbol letosnje prvenstva so te moteče rotopolje, v katere je na tisoče navijačev pihalo celih 90 minut. Le gesla, ki jih običajno slišimo na italijanskih stadionih, so bolj neokusna.

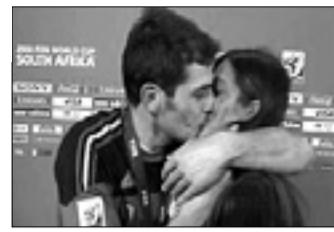
ZDA - Krivci za izločitev Slovenije. Vsekakor je nogomet v tej državi v takem vzponu, da bi lahko čez nekaj let (desetletij?) Američani postali svetovna velesila. Morali pa bi sprejeti politiko do priseljencev, za katero so se odločili Nemci.

Zoga jabulani - Ko smo že pri Fifi naj sive eminence svetovnega nogometa stopnjo na igrišče in poskušajo igrati z žogo jabulani. Taka žoga sodi na plažo, ne pa na nogometna igrišča.

Webb - Angleški sodnik bo ostal v spominu kot eden izmed najslabših sodnikov finalnih obračunov. Še sreča, da je slavila Španija, saj bi drugače njegove do-kaj sporne odločitve (dovolil je celo kung fu potezo) bile glavni razlog za poraz. Pri Fifi naj razložijo, zakaj so Busaco brez pravega razloga odzagali... (I.F.)

UPOKOJENEC
»Paul gre v pokoj in celemu svetu pravi hvala,« so sporočili iz nemškega akvarija Oberhausen, potem ko so jih v zadnjih dneh zasuli z željami, da bi daljnovidna nobotnica prerokoval razlike stvari še naprej.

Soro Carbonero, ki ga je hladnokrvno intervjuvala po tekmi

STRAST

Tako je vročekrvi španski vratar Casillas objel in poljubil zaročenko in novinarko Tv hiše Telecinco

lotil dveh navijačev s špansko zastavo. Prav nešportno pa so poraz prenesli nekateri Nizozemci. V Haagu je policija posredovala proti 200 izgrednikom

VESELJE IN IZGREDI

Španci so bučno proslavili naslov. Katalonci in Baski pa so poskrbeli tudi za izgredne. V Barceloni je policija priprila 21 oseb, ki so zažigali smetnjake in razbijali avtomobile. V Bilbau se je Bask z lesenim količkom lotil dveh navijačev s špansko zastavo. Prav nešportno pa so poraz prenesli nekateri Nizozemci. V Haagu je policija posredovala proti 200 izgrednikom

ŠPANIJA DVAKRAT ZMAGALA

Španija je »zmagala« tudi v anketi našega dnevnika. Na vprašanje kdo bo svetovni prvak se je v treh dneh (vključno s stavko) nabralo skoraj 90 odgovorov, rdeče furije pa so tesno prevladale

46%
54%

40 - Da
46 - Ne

www.primorski.si

NAŠ POGOVOR - Bruno Križman 12 dni na prizorišču svetovnega prvenstva

Apartheid ni, a ga občutiš

Svetovni popotnik Bruno Križman je izkoristil priložnost, ki ga je nudilo svetovno prvenstvo v nogometu in se po dvajsetih letih vrnil v Južno Afriko. Tam si je v živo ogledal tri tekme in prepotoval neskončno državo, kjer je v dveh desetletjih prišlo do radikalnih sprememb. Za nas je vse do 5. julija, ko se je vrnil domov, pisal dnevnik.

Pogovor se je začel z nogometno tematiko, a je kmalu prešel na bolj aktuale teme, socialne razlike in ostale težave, s katerimi se dnevno ubadajo prebivalci te afriške države. Po TV ekranilih seveda vidimo le to, kar se dogaja na stadionih, a težko je razbrati, kako svetovno prvenstvo resnično doživljajo prebivalci desetih mest:

»Vsaj polovica ljudi sploh ne ve, da se kaj dogaja. Od ostale polovice morda 10% redno spremlja dogajanje, ve kdo je tekme zmagal, se zaveda, da je v teku svetovno prvenstvo v nogometu, ostalih 40% pa ve, da se nekaj dogaja, da se lahko veseljajo po cestah. Poskušal sem čim več govoriti z njimi. Poznavanje angleščine je relativno slabo, afrikaans ne obvladam, ob tem da ga neradi govorijo ali ne poznajo, vsi črnci govorijo svoje dialekte. Tudi zemljepisno znanje je zelo skromno, tako da Slovenije nihče ne pozna, za večje države pa ne vedo točno, če so v Aziji, Evropi ali Ameriki. Sploh ne razumem, zakaj so se odločili, da prvenstvo organizirajo v Južni Afriki, ker domačini na gospodarskem področju ne bodo od tega imeli ničesar, nasprotno, to prvenstvo bo državno blagajno precej stalo še za nekaj desetletij, vsi objekti, ki so jih zgradili, bodo začeli propadati. So preveč veliki in preveč luksuzni.«

Kaj pa z organizacijskega vidi-ka?

Nogometne tekme so se povsod odvijala brez večjih težav. Ekipi so nedvomno uživale vse ugodnosti kot jih lahko v Evropi. Nekoliko so trpeči mraz, imeli določene manjše nevsečnosti, a v organizacijo je bilo vpleteneh na tisoče ljudi, morda več deset tisoč. Velika večina sicer ni točno vedela, kaj dela, ni vedela ničesar in ti ni bila v pomoč. Ko si vprašal, kje točno na stadionu je tvoj sedež, ni vedela kam te usmerjati.

Svetovno prvenstvo je bila pri- ložnost za ponoven ogled Južne Afrike. Kakšni so bili vtisi dvajset let potem?

Ne bi izbral tega potovanja le zaradi svetovnega prvenstva. Ogledal sem si tekmi Slovenije proti Alžiriji in ZDA, a šlo je bolj za 12-dnevno potepanje po JAR. Vključil sem nekaj zgodovinskih krajev, o katerih sem bral, da so vezani na anglo-bursko vojno in tudi na vojno med Angleži in Zuliji, prepotoval sem Lesotho oziroma afriški Tibet. Gre za mini državo znotraj JAR, ki enostavno propada, je v popolnem razsulu, tretjina prebivalstva pa je okužena z aidsom. Potuješ skoraj en dan stalno na višini od 2800 do 3200 metrov, temperatura je popolnoma zimska, veliko je snega. Ogledal sem si Bloemfontaine, kjer je sedež muzeja, vezanega na prej omenjene zgodovinske kraje, in Kimberley, ki je znan zaradi rudnikov diamanta; tu je tudi ogromna luknja, ki so jo skopali ljudje in gre okoli 1000 metrov v globino. Nato sem odšel do čudovitega Cape Towna.

Kakšne so največje razlike med obdobjem pred in po apartheidu?

V tistih časih je bilo očitno, da nekdo ukazuje. Red so vsi spoštovali. Imel si veliko večino črnih delavcev,

Bruno Križman pred velikim plakatom, na katerem Nelson Mandela promovira svetovno nogometno prvenstvo

ki so izvajali ukaze, in zelo majhno manjšino belcev, ki so ukazovali. Vse pa je nekako delovalo.

Tudi danes obstaja vlad, obstaja polacija, a zdi se mi, da črnci niso še osvojili določenih principov, ki veljajo v naši družbi. Mislim predvsem na napredovanje po socialni lestvici. Ni rečeno, da je to napredovanje dobro za človeka, večkrat je celo negativno, ker je povezano s pohlepom in nasiljem. Oni so živeli v veliki harmoniji z naravo in od samega začetka, ko so v sredini 17. stoletja prišli beli ljudje, jim je bil tuj pojem povzročništva, hitrena, pridobivanja. Ta zamuda - morda pa je primerno za človeka živeti v skladu z naravo - obstaja še danes, čeprav je moderen način življenja, zahodnjaški, okužil del njihovih ljudi in tudi med njimi so se ustvarile velike socialne razlike. Nastal je majhen sloj zelo bogatih črncev, srednji sloj, ki poskuša posnemati belega človeka, in velika večina je osta-

la izvzeta iz tega napredka, tako da se socialne razlike večajo in bodočnost te države, ki je zelo multietnična, je zelo vprašljiv. V Evropi so zadnja leta nastale etnične države, tu pa izkoriščajo divji kapitalizem in potrošništvo, da bi asimilirali razne narode. Ni pa nekega kulturnega razvoja.

Južna Afrika je multikulturalna in večjezična, ne gre le za delitev med črnci in belci...

Imamo 11 uradnih jezikov, dva od teh zadevata belce: večinski afrikaans, to se pravi bivšo nizozemsko narečje, ki je ovrednoteno na raven jezika - govorji ga približno 13% ljudi, okrog 6 milijonov ljudi - polovica manj je angleško govorčih, domači ljudje pa se delijo na Zuluje, četrtna celotnega prebivalstva, nekaj manj je Xhosa, potem pa so še manjši jeziki (Sesotho, Sepedi, Siswati idr.). Kar me je prizadelo, ker rad zbiram pisani material v domačih jezikih, na primer časopise, dobil sem le dva v jeziku zu-

lu. Že v jeziku xhosa, ki ga govorji 18% celotnega prebivalstva, ga nisem zasledil. Po radiu so oddaje v domačih jezikih, zanimivo pa je, da številke izražajo v angleščini.

Se bo Južna Afrika obdržala kot celota?

Sem skeptičen, ampak dvomim, da se bo ponovil primer Zimbabveja,

Forlan, Müller, Casillas

JOHANNESBURG - Urugvajec Diego Forlan je bil na nogometnem SP v JAR izbran za najboljšega posameznika. »Srebrno in bronasto žogo« sta osvojila Nizozemcem Sneijder in Španec Villa.

Kar dve nagradi pa je prejel 20-letni Nemec Thomas Müller, ki je bil s petimi golmi in tremi podajami izbran za najboljšega strelca na prvenstvu, obenem pa je bil tudi najboljši mladi igralec (letnik 1988 in mlajši). V končni izbor sta se ob Müllerju uvrstila še Ganec Andre Ayew in Mehicián Giovanni dos Santos, Müller pa je tako nasledil svojega rojaka Lukasa Podolskija, ki mu je ta nagrada pripadla pred štirimi leti.

Za najboljšega vratarja so izbrali Španca Ikarja Casillasa.

TOTOZAKUMI			
	TRST	GORICA	SLOVENIJA
Španija - Nizozemska	3:1	2:0	1:1
DNEVNI IZID	0	0	1
SKUPNO	46	46	43

Končalo se je z dvema zmagovalcema, kajti finalni obračun ni bistveno spremenil končnega vrstnega reda totozakumija. Predstavnika tržaške in goriške pokrajine sta sicer pravilno napovedala zmago Španije, vendar v igri šteje izid po 90 minutah, tako da je edino točko dosegla tokrat Slovenija, ki pa se je moral že prej spriznjnit s 3. mestom, potem ko je bila v vodstvu vse do tekem osmine finala, medtem ko je Trst na vrhu lestvice »ujel« Gorico skoraj ... v podaljških, namreč šele po sobotni tekmi za 3. mesto.

Vsem »igralcem« se uredništvo zahvaljuje za razpoložljivost.

ki pa se je moral že prej spriznjnit s 3. mestom, potem ko je bila v vodstvu vse do tekem osmine finala, medtem ko je Trst na vrhu lestvice »ujel« Gorico skoraj ... v podaljških, namreč šele po sobotni tekmi za 3. mesto.

Vsem »igralcem« se uredništvo zahvaljuje za razpoložljivost.

NOVA USMERITEV

Kolektiv pred posamezniki

JOHANNESBURG - Nogomet je na SP v JAR 2010 dobil novo obliko. Popoln red, delitev nalog. Uspehov niso zagotovljala velika zvezdnica imena in lepe poteze posameznikov, ampak doslej neznaná kolektivna igra in taktika. V tem so se najbolje znašli Španci. Še nikoli doslej zvezdniki niso tako množično »predčasno« zapuščali svetovnih prvenstev. Kaka, Wayne Rooney, Christiano Ronaldo, Lionel Messi, Franck Ribery in številna druga zvezne imena svetovnega nogometa so že doma v naslanjanih prizigali televizorje, ko se je odločilni del prvenstva še začel in nihče med omenjenimi ni pokazal svojega sicer dobro znanega širokega nogometne znanja.

Finalne Nizozemske in Španije je bil morda le logična posledica novega nogometa. Obe ekipi sta do popolnosti odigrali moštveni nogomet, kateremu so se posamezniki brez kompromisno podredili. Vsi tisti, ki se niso podredili kompaktni igri z jasno delitvijo nalog in idejo za prehod v kolektivni napad, v JAR niso dosegli svojih ciljev. »Tudi mi se moramo razviti in pozabiti na velika imena. Prav mi, ki prihajamo iz nogometno bolj razvitih držav, bi se morali bolje pripraviti na novo situacijo,« je nov slogan komentiral brazilski selektor Carlos Dunga, ki je z Brazilijo v četrtnfinalu izpadel proti Nizozemski. In prav Nizozemska je bila ekipa, ki ji je uspelo po dolgih desetletjih uspešnih posameznikov morda najbolj podrediti svoj zvezdniki napad kolektivni igri in sodelovanju s trdnim obrambo, pa čeprav za ceno atraktivnega nogometa.

Dobra taktična igra in izpolnjevanje nalog posameznika v kolektivu

ko je prišlo do nasilja, ki je bil do neke mere tudi razumljiv glede na zgodovinsko dogajanje na tistem območju. Stranka Nelsona Mandele African National Congress (ANC) je zelo pragmatična in mnogi njeni člani so belci in visoko izobraženi. Nasilen prevar bi bil možen tudi lahko izvedljiv, a zavedajo se, da s takim prevarom bi gospodarstvo v trenutku propadlo, tako da nihče nima interesa, da bi do tega prišlo. Aprila so ubili rasističnega voditelja Terre'Blancha. Njegova stranka še ima kar nekaj prviržencev, vendar so preveč osamljeni in belci, zlasti afrikanski, ki so bolj vezani na zemljo, se zavedajo, da so osamljeni. Nekoč jim je pomagal Reagan, zdaj pa nimajo več zunanje podpore, tako da bi ostali osamljeni in bi politično pogoreli. Govoril sem tudi z njimi in držijo se principa »we must survive« (moramo preživeti). So pač obsojeni na življenne, ki je materialno na isti ravni kot prej, a vajeni so bili ukazovati. Zavedajo se, da to ni več mogoče. Mislim, da se bodo počasi zadevati urede, da se bosta dve rasi zbljali, ne vem pa, koliko desetletji bodo potrebovali. Stellenbosch je center kulture afrikaans in le tam sem videl enega črnca, ki je govoril z belko. Drugač ni osamljen, da belec govoril s črncem. Apartheid ne moreš več s silo izvajati, a ga v vsakodnevnom življenju še kako občutiš. (I.F.)

sta prinesla uspeh. Pogosto so odločale le malenkosti. »Nogomet tukaj je zelo izenačen. Brazilija je izpadla zaradi majhnih napak, tudi Nemčija ... Samo detajli so odločali o napredovanju,« je ocenil španski zvezdnik Xavi in laskal tudi tekmecem. Prav vezit Barcelone pa je odličen primer modernega zvezdnika, ki zna svojo vlogo odlično vključiti v ekipi. Morda je ustrezna primerjava Španije s švicarskim teniškim zvezdnikom Rogerjem Federerjem - tehnično perfektna, učinkovita, elegantna in skoraj nemagljiva. Razlika je, da je Španija koncept vključila v enajsterico, ki je na igrišču.

Že dlje se v reprezentančnem nogometu razvija slika, da je na prvem mestu ekipa, kar je pripeljalo do večje izenačnosti v svetovnem vrhu. Na ta način sta Nova Zelandija in Slovaška že v predtekmovanju izločili Italijo, Anglija se je zatrepla na tekmi z Alžirijo in reševala minimalno prednost s Slovenijo, brez uspeha so ostali Francozi ... »Tekmeci so vse boljši in vsaka ekipa je na robu neuspeha,« je novo razmerje moči opisal španski selektor Vicente del Bosque.

Nogomet 2010 vsaj za ogled ni bil vedno lep. Taktika v prvem delu je povprečno število golov potisnila precej navzdol in šele po četrtnfinalu se je ta trend nekoliko izboljšal. Morda je v tovrstnem razvoju najbolj izstopala Nemčija, ki je tokrat igrala ne ravno tipično nemško, a tudi 16 golov v nasprotnih mrežah in tretje mesto sta bila stvar kolektiva in taktike. »Moštvo je igralo 'južnjaško'« je netipično nemško igro videl tudi morda največji zvezdnik nemškega nogometa doslej, legendarni Franz Beckenbauer.

KOLE SARSTVO - Tour de France po nedeljski etapi in prostem dnevu

Brez Armstronga bi bil zdaj Brajkovič morda sedmi

Prvi vzponi usodni za Teksačana, mladi Slovenec pa ga je moral pospremiti do cilja

PARIZ - Pred včerajšnjim prvim prostim dnevom je kolesarska dirka po Franciji v nedeljo dobila jasnejše obrise. Po prvih etapih z gorskim ciljem je majico vodilnega oblekel Avstralec Cadel Evans. Etapa s ciljem v Morzinu je pričela Luksemburžanu Andiju Schlecku, le malo za njim pa so se uvrstili vsi favoriti. Edini pravi poraženec prvega tedna je Američan Lance Armstrong, ki je v nedeljo »pridelal« skoraj 12 minut zaostanka. Prva resnejša preizkušnja je bila zanj pretežka. Pred glavnim vzponom je celo padel s kolesa, tako da so ga morali pomočniki, vključno z Janijem Brajkovičem, nazaj "pospremiti" v glavino. Toda kmalu je postal jasno, da Teksačan, ki je dejansko imel tudi veliko smole v etapi (dva padca ...), ne bo mogel slediti najboljšim.

»Za mano je zelo, zelo slab dan. Moji upi po zmagi so uničeni. Zdaj bom skušal le še uživati,« je dejal 38-letni Armstrong, ki bo kljub vsemu le nadaljeval dirko. Vlogo kapetana v moštvu Radioshack bo zdaj prevzel Armstrongov rojak Levi Leipheimer, ki je v cilj prvo vozil v skupini najboljših, na skupni lestvici pa je osmji z dobrima dvema minutama zaostanka. Teden, ki je za nami, je potrdil, da je Jani Brajkovič že sposoben uspešno tekmovati na najpomembnejši etapni dirki na svetu, le da se to na skupinem vrstnem redu ne pozna, ker se je moral Slovenec prilagajati svojemu kapetanu. Dirko je začel odlično, bil je nekaj dni 13. na skupni lestvici, nato je moral na etapih s podlagom z granitnimi kockami, »posoditi« svoje kolo Leipheimerju in počakati Armstronga, vse možnosti za visoko končno uvrstitev pa je zapravil v nedeljo. Ko bi ne moral slediti Armstrongu in bi se lahko pridružil Leipheimerju, bi bil zdaj na skupni lestvici celo sedmi, torej pred samim Leipheimerjem!

Skupno: 1. Cadel Evans (Avs/BMC) 37.57:09; 2. Andy Schleck (Luk/Saxo Bank) + 0:20; 3. Alberto Contador (Špa/Astana) 1:01; 4. Jurgen van den Broeck (Bel/Omega Pharma-Lotto) 1:03; 5. Denis Menčov (Rus/Rabobank) 1:10; 6. Ryder Hesjedal (Kan/Garmin-Transitions) 1:11; 7. Roman Kreuziger (Češ/Liquigas-Doimo) 1:45; 8. Levi Leipheimer (ZDA/Radioshack) 2:14; 9.

Jani Brajkovič (levo) je zvesto spremjal onemoglega Armstronga do cilja v Morzinu
ANSA

Samuel Sanchez (Špa/Euskaltel-Euskadi) 2:15; 10. Michael Rogers (Avs/HTC-Columbia) 2:31; ...13. Ivan Basso (Ita/Liquigas) 2:41; 39. Lance Armstrong (ZDA/Radioshack) 13:26; 40. Jani Brajkovič (Slo/Radioshack) 13:56; 98. Damiano Cunego (Ita/Lampre) 45:14; 118. Kristjan Koren (Slo/Liquigas-Doimo) 50:37; 178. Simon Šmilak (Slo/Lampre) 1:20:13; 181. Grega Bole (Slo/Lampre) 1:22:26.

PO FJK septembra

Etapna dirka po naši deželi za razreda elite in under 23 bo od 8. do 11. septembra. Mednarodna zveza UCI je namreč privolila v vključitev dirke v kaledar, potem ko je bila zaradi finančnih razlogov maja odpovedana.

Spanghero v Trento

Marco Spanghero (letnik 1991), košarkar Servolane, ki je v minuli sezoni branil barve moštva Pallacanestro Trieste, se seli v društvo Aquila Trento Basket, ki nastopa v A-ligi amaterjev.

Najljubša jed: rižota na grški način
Najljubša pijsača: voda

Mi je všeč/mi ni všeč: iskrenost/zahrbtost

Najljubši športnik: smučarska tekačica Petra Majdič

Najljubša osebnost: tržaški pisatelj Boris Pahor

Najljubše počitnice: višješolski izlet na Poljsko in v Prago

Če ne bi izbral svojega športa, bi rad bila ... kolesarka

Moja himna: slovenska

Moj vrstni red (šport, ljubezen, zdravje, prijatelji): zdravje, prijatelji, ljubezen, šport

Najljubša glasba: komercialna

Najljubši film: jih je več

Moj lokal: ga ni

360 STOPINJ

Aktivna na več področjih

Nogometinja Anja Colja študira na ekonomski fakulteti v Trstu. Nogomet, ki ga je vzljubila že kot otrok, pa igra pri društvu Sistiana iz Vižovlj. Anja (rojena 16. decembra 1988) namreč živi v bližnjih Cerovljah, tako da v Vižovljah dejansko igra doma. Nogomet je začela igrati v pettem razredu osnovne šole. Pred se je prezirkisala tudi v odbojki in v tenisu, sicer le v poletnih centrih in raznih športnih krožkih. Ko je bila mlajša, je Anja tudi plesala in pela v otroškem zboru. Največji Anjin športni uspeh je bilo igranje v B-ligi z ekipo San Marco. Anja je tudi članica športno-kulturnega društva Cero-

Anja Colja

Najljubša jed: rižota na grški način
Najljubša pijsača: voda

Mi je všeč/mi ni všeč: iskrenost/zahrbtost

Najljubši športnik: smučarska tekačica Petra Majdič

Najljubša osebnost: tržaški pisatelj Boris Pahor

Najljubše počitnice: višješolski izlet na Poljsko in v Prago

Če ne bi izbral svojega športa, bi rad bila ... kolesarka

Moja himna: slovenska

Moj vrstni red (šport, ljubezen, zdravje, prijatelji): zdravje, prijatelji, ljubezen, šport

Najljubša glasba: komercialna

Najljubši film: jih je več

Moj lokal: ga ni

Najljubša glasba: komercialna

Najljubši film: jih je več

Moj lokal: ga ni

Smola in nerodnost Ferrarija

SILVERSTONE - Avstralec Mark Webber (Red Bull-Renault) je zmagal na prenovljeni proggi v Silverstonu. Webber je že v prvem zavodu prehitel moštvence kolega Sebastiana Vettla, s katerim sta si zdaj v laseh, kajti Webber obtožuje svoje moštvo, da favorizira mladega Nemca. Ferrarijeva Alonso in Massa sta med dirko dosegla najhitrejši krog, a kljub temu ostala brez točk. Za Alonso je bila usodna penalizacija »drive through«. Ker je ravno tedaj na stezo zapeljal varnostni avtomobil, so imeli pri Ferrariju smolo, a so bili hkrati tudi nespretni, da niso Španci iz boksa pravčasno sporočili, kako ukrepati.

Skupno: 1. Hamilton (VBr) 145 točk; 2. Button (VBr) 133; 3. Webber (Avs) 128; 4. Vettel (Nem) 121; 5. Alonso (Špa) 98.

Davis cup: znani polfinalisti

ZENEVA - V polfinalu Davisovega pokala se bodo med seboj pomerile reprezentance Češke in Srbije ter Francije in Argentine. Francozi so v domačem Clermont-Ferrandu v četrtnfinalu izločili Španijo, branilko naslova, s 5:0, Češka je v gosteh proti Čilu zmagal s 4:1, Srbija je v Splitu premagala Hrvatsko s 4:1, Argentina pa je Rusijo s 3:2 premagala v Moskvi. V drugi evroafriški skupini je Slovenija na Otočcu s 5:0 premagala Bolgarijo.

Premoč citroena

SOFIJA - Vozniki citroena so na rešilju po Bolgariji, sedmi letosni dirki za SP praznavali kar štirikratno zmago. Najboljši je bil šestkratni svetovni prvak Francoz Sébastien Loeb pred svojim moštvencem Špancem Daniëlem Sordom, uspeh francoskega proizvajalca pa sta dopolnila Norvežan Petter Solberg in Francoz Sébastien Ogier na mestih tri in štiri. Prednost citroenovih voznikov je bila tokrat med zgodovinskimi v religij, saj je nazadnje leta 1993 podoben uspeh dosegla toyota.

Koper danes, Hit v četrtek

KOPER - Nogometne Kopre čaka danes ob 20.15 v Zagrebu obračun 2. kroga kvalifikacij za ligo prvakov. Tekmec bo sloviti Dinamo. Vloga favorita je povsem na strani precej bogatejšega Dinama. Sodil bo Nizozemec Bas Nijhuis. Povratna tekma bo 20. julija ob 20.15 v Novi Gorici. V četrtek pa bosta v 2. krogu kvalifikacij za evropsko ligo igrala še Maribor in Hit Gorica. Štajerci bodo prvo tekmo igrali ob 20.30 v Szekesfehervaru proti Videotonu, Novogoričani pa bodo ob 18. uri gostili danski Randers.

ODBOJKA - Podpis pogodbe Kosmina tudi uradno član Verone v A1-ligi

Kot smo že poročali prejšnji teden, bo nekdaj Slogin odbojkar Damir Kosmina svojo poklicno pot končno kronal z igranjem v A1-ligi za moštvo Marmi Lanza iz Verone. Od nedelje je novica tudi uradna, kar pomeni, da je dvometraš iz Sesljana podpisal pogodbo za novi klub. V njem bo imel vlogo rezerve korektorja reprezentance Laska. »Trudil se bom na vso moč, da bi nudil ekipi čim več. Mislim, da je lahko moj doprinos v napadu dober, zelo pa se še lahko izboljšam na servisu in v bloku,« je za klubsko spletne stran povedal Kosmina. Sicer so na spletu Damirjevo ime zamešali s priimkom in pohiteli s podarkom, da je kljub imenu in priimku italianissimo, ker pač - kot vedno - ne razlikuje med narodnostjo in državljanstvo ...

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

SESTAVIL LAKO	TRŽASKI POLITIK (STELIO)	GLAVNO MESTO SUDANA	AMERIŠKI IGRALEC WALLACH	STAR GERMAN	ANTON ČEHOV	ORGANSKA SPOJINA S FORMULO RCN	LENNONOVNA VDOVA (YOKO)	OBČUTEK NEMIRA	ALKALOID V ČAJU
POTRTOST									
OMLETI IZ TEKOCEGA TESTA									
KOSARKARSKI KLUB IZ SOLUNA						CLAN ANGL STRANKE ALEKSANDR ZAVAROV			
DALEY THOMPSON									
FOTO LAKO	IGRA NA SRČO, TVEGANNA NAPOVED	AM. BIOLOG NOBELOVEC ESTONSKI ŠAHIST	SLOVANSKI NAROD	ALDO RUPEL DEL FOTO-GRAFA ALI KAMERE			BEN NICHOLSON KRAJ PRI SAN FRANCISCU		
OTROSKO VOZILO						RUSKI AVTOBOMIL POZITIVNA ELEKTRODA			
NEKDANJI DOMOV TRENER DEVETAK							NAJVEČJI MORSKI SESALEC EDI KRAUS		
PREBIVALKA NAJVEC POLOTOKA NA SVETU									SETA OBLAK
NEKDANJE DVOKOLO							DEL OBRAZA		
GOROVJE V SAUDSKI ARABII							SPODNI DEL POSODE		
			PREDSEDNIK FERRARIJA DI MONTE-ZEMOLO						

SLOVARČEK - KERES = estonski šahovski velemojster • VARMUS = ameriški molekularni biolog in virolog, nobelovec (Harold)

JADRANJE - Svetovno prvenstvu v olimpijskem razredu 470 v Haagu na Nizozemskem

Zaradi neugodnih razmer prvi dan minil brez regat

Zaman čakali na start na morju - Med konkurenti tudi olimpijski, svetovni in evropski prvaki

Čupina jadralca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti se že mudita v Haagu na Nizozemskem na prizorišču svetovnega prvenstva v olimpijskem razredu 470. Včeraj naj bi jadralci že začeli s prvimi kvalifikacijskimi regatami, a so zaradi neugodnih vremenskih razmer vse preizkušnje odpovedali. Prve kvalifikacijske regate bodo torej opravili najbrž šele danes, če se bodo vremenske razmere izboljšale. Vremensoslovci so sicer napovedali, da bo vreme v začetku tedna dokaj nestanovitno, sonce in ugodne vetrovne razmere zato v Haagu pričakujejo šele konec tedna.

Včeraj so v popoldanskih urah jadralci vsekakor na morju čakali prvi uradni start, a zaradi neugodnih vremenskih razmer je regatna komisija odločila, da regat ne bo. Danes in jutri naj bi jadralci vsekakor zaključili kvalifikacijske regate (opraviti morajo 6 regat), nato pa bo do nedelje, 18. julija sledil finalni del tekmovanja.

Na svetovnem prvenstvu v Haagu nastopa 119 moških in 61 ženskih posadk iz 39 držav. Med njimi so vsi najboljši tekmovalci, tudi olimpijski, svetovni in evropski prvaki. Med glavnimi favoriti bo prav gotovo avstralski olimpijski prvak Malcolm Page, ki je zamejnjal krmara. Nastopil bo z Mattom Belcherjem (na lanskem SP je bil peti): Avstralca, tačas druga na svetovni jakosti lestvici, sta dobro formo potrdila že na kielkem jadralnem tednu konec junija, kjer sta bila najboljša. V Haagu bo nevarno tudi bronasti v Pekingu,

Simon Sivitz
Košuta in Jaš
Farneti na SP ne
pričakujeta veliko.

Zaradi slabe
pripravljenosti
(pozornost sta
usmerila na
mature) se na
težke razmere v
Haagu nista
najbolje pripravila.
Nastope med
svetovno elito
bosta izkoristila
predvsem za
vrhunski trening

KROMA

Francoz Nicolas Charbonnier, ki tekmuje z Baptistem Meyer Dieu. Francoška posadka je letos zmaga v domaćem Hyeresu na predolimpijski regati, kjer sta nastopala tudi Čupina jadralca.

Svetovni naslov branita Hrvata Igor Marinčič in Šime Fantela, ki sta lahi osvojila tudi evropsko prvenstvo. »Pripravljena sva na vetrovne razmere; to je odličen trening za naju, saj bova take pogoje srečala tudi na olimpijskem prizorišču v Weymouthu,« je pojasnil Marinčič na uradni spletni strani svetovnega prvenstva. Med favorite za naslov sodi tudi Izraelec Gideon Klinger, ki je tretji na svetovni jakosti lestvici, leta 2008, 2007 in 2006 pa je na svetov-

nem prvenstvu osvojil bronasto kolajno. Čeprav je letos zamenjal flokista in nastopa z Eranom Selo, je bila posadka na prejšnjih nastopih med svetovno elito vedno med najboljšimi. Ob »veterinah« bodo nastopali tudi mladici, s katerimi se bosta slovenska jadralca pomerila pred uradnimi nastopi v mladinski konkurenči.

Italijanske barve brani ob Simunu in Jašu še sedem posadk: Zandonà / Zucchetti, Zeni / Pitanti, Bertola / Alcidi, branca D'Urbino, Desiderato / Bianchi, Cattaneo / Zaoli ter Airò / Mascoli. Slovencija pa bosta predstavljali posadki: Dylan Tidd in Nejc Dolinšek ter Mitja Mikulin in Sebastian Petrič. (V.S.)

ROLKANJE - ŠD Mladina na državnem prvenstvu v ravnini v Montebelluni

Tri prvakinje, drugi najboljši klub

Prvo mesto so osvojile Mateja Bogatec, Jasna Vitez in Patrizia Turchet - Na društveni lestvici tik za Montebelluno

Trije državni naslovi in drugo mesto na društveni lestvici: tak je bil izkupiček ŠD Mladina na državnem prvenstvu v ravnini, ki je steklo v nedeljo v Montebelluni. Na najvišjo stopničko so stopile izključno tekmovalke: Mateja Bogatec je bila najhitrejša med članicami in v absolutni konkurenči, Jasna Vitez med deklicami, Patrizia Turchet pa med damami. Bogatčeva in Vitezova sta v svojih starostnih kategorijah povedli že v uvodnih kilometrih in vodstvo večali iz metra v meter. Bogatčeva je skoz ciljno ravnino priroklala kar s 50 sekundami naskoka, več sekund prednosti je na cilju pridobila tudi mlajša Vitezova. Predvsem v članski konkurenči tokrat Mateja ni imela konkurence, saj tudi smučarskih tekačev, ki navadno nastopajo na tem prvenstvu, ni bilo. Pri damah pa je bila Turchetova edina tekmovalka.

Kriška Mladina je na državnem prvenstvu osvojila še štiri druga mesta: v najmlajši starostni kategoriji prvi koraki je srebro osvojila Sara Tenze, Petra Prašelj je bila druga med cicibankami, Tarek Nelson pa med cicibani. Dana Tenze je bila po ciljnem šprintu med začetnicami prav tako druga; za zmagovalko je zaostala le za desetinko sekund. Med mladinci je za presenečenje poskrbe Nikolka Iona, ki je dobro izpeljal ravninsko tekmovanje in bil na koncu drugi. V tej kategoriji pa je imel veliko smole Niki Hrovatin, ki se je zapletel v padec tik pred ciljem. Vseskozi je bil med najboljšimi, a je zaradi napake tekmovalca zdrsnil in padel na zaščitno ograjo, zlomil palici in moral tudi zaradi lažje poškodbe odstopiti. Bržkone bi zaključil tekmo z visoko uvrstitevijo, morda celo na prvem mestu, saj je vse tekmovalce že premagal na ravninski tekmi Alpe Adria konec maja.

Tretjega mesta pa so se veselili Tayrin Tence med cicibankami, Nik Košuta med cicibani in Luka Ghira med dečki. Slednji je bil vseskozi v glavnini na četrtem ali petem mestu, v končnem šprintu pa je prehitel ostale sotekmovalce in osvojil 3. mesto. Med mlajšimi tekmovalci sta dobro nastopila tudi Maja Chenda, ki je bila med začetnicami 5., Jan Godnič pa je bil v svojem krstnem nastopu četrti med cicibani. Mladinka Kateri-

Mladinina odprava na DP v ravnini v Montebelluni, spodaj Jasna Vitez na najvišji stopnički zmagovalnega odra

ODOBJKA

Martin Maver se vrača za krmilo slogašic v C-ligi

Slogino člansko žensko ekipo v dejelni odbokarski C-ligi bo v prihodnji sezoni vodil Martin Maver. Že po končani minuti sezoni je dosedanji trener Peter De Walderstein izrazil željo, da ne bi več vodil prve ekipe, za Maverja pa pomenu to povratek za krmilom deklet po treh sezонаh. Njegov povratek je povezan tudi z odločitvijo vodstva društva, da pomesti ekipo.

»Odločili smo se, da bomo zaupali predvsem lastnim domaćim igralkam, tako da bomo v prvo ekipo vključili še nekaj igralki, ki so do lani igrale v 1. diviziji, sploh pa bomo ekipo C-lige in 1. divizije bolj povezali v skupno celoto,« je pojasnil Maver.

Ekipa naj bi sicer v glavnem ostala nespremenjena. V njej zagotovo ne bo več Daniele Ciocchi in Elise La Biance, kot kaže ne bo igrala niti Fanika Starec, na Giulio Spanio bodo lahko kvečemu računali »part time«, Chiara Fazarinc, ki jo snubita Talmassons in tržaški Libertas in je prosta igralka, pa se še ni odločila, kje bo igrala. Najbrž, kot so nam povedali, bi kakšno okrepitev na tolkaškem mestu poiskali le v primeru, da bi se Fazarinceva odločila za odhod.

Društvo sicer še čaka na razpis prvenstva, okoli katerega je nastal zaplet, saj se je skupina društev iz različnih koncev dežele pritožila na zvezzo zaradi nasprotovanja novi formuli prvenstva, ki predvideva razdelitev lige na dve skupini.

ŠD SOKOL

Savo Ušaj potrjen za predsednika

Novozvoljeni odborniki Amaterskega športnega društva Sokol iz Nabrežine so se minuli teden sestali na svoji prvi seji po občnem zboru. Po pregledu delovanja in analizi zadolžitev so si prisotni porazdelili funkcije. Za predsednika je bil potrjen Sava Ušaj. V odboru sta dva podpredsednika, in sicer: Cirila Kralj, odgovorna za odbojko, in Igor Škerl, odgovoren za košarko.

Tajniško mesto je sprejel Martin Vidali, medtem ko je bil za blagajnika potrjen Marko Kojanc.

Gospodar bo Joško Okretič. Za odbojko so poleg že omnogene podpredsednice zadolženi Andrej Pertot, Lajris Žerjal, Sanna Lozar in Sonja Markuža.

Za košarko pa poleg odgovornega skrbijo še Marko Hmeljak, Marko Goljemac, Marko Emili in Vojko Peric. Za balinjanje bo še naprej skrbel Dušan Gruden. Predsednik nadzornega odbora je Robert Franko, člana pa sta Matej Gruden in Niko Pertot.

Zaradi razvijane dejavnosti in velikega števila ekip in vadbenih skupin so sklenili, da bodo poiskali še dodatne sodelavce med starši otrok, ki obiskujejo posamezne panoge. Po krajskem premoru, med katерim bodo odgovorni vsekakor skrbeli za tekoče obveznosti, se bo odbor spet srečal v torek, 10. avgusta.

Obvestila

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSŠDI organizira Poletni intenzivni plesni teden od 23. do 27. avgusta in/ali od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpisi na tel. št. 349-759763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillenium.com.

ZSŠDI obvešča, da delujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom (8.00 - 14.00).

KOŠARKARSKI BREG 3:3. Ob 45. obletnici ustanovitve, AŠD Breg organizira 14.-15. in 16. julija, ženski in moški košarkarski turnir 3:3 v dolinskem športnem centru S. Klabjan. Informacije na tel. št. 338 2888339 (Valter) in 333 2208272 (David).

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Prvi aplavz: Gabriel in Erika Legiša - trobenta in klavir
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini del Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.35 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 3 (i. T. Hill)
15.05 Nan.: Una famiglia in giallo
16.50 Dnevnik - Parlament in vremenska napoved
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.45 Kviz: Reazione a catena
19.55 Dnevnik in športne vesti
20.30 Variete: Da da da
21.20 Nan.: Un medico in famiglia 6
22.50 Dnevnik
0.15 Variete: Mare latino
1.35 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.50 11.00, 13.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33
7.00 Variete: Cartoon Flakes - L'albero azzurro
9.55 Nan.: Tutti odiano Chris
10.15 Aktualno: Crash - Files
10.30 Aktualno: Tg2 Mattina
11.15 Nan.: Love Boat (i. T. Lange)
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
13.00 20.30, 23.35 Dnevnik
14.00 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
15.35 Nan.: Squadra speciale Colonia
16.20 Nan.: La signora del West
17.10 Nan.: Las Vegas
18.00 Risanke: Tom & Jerry
18.20 Dnevnik L.I.S.
18.25 Dnevnik in športne vesti
19.00 Dok.: A come avventura
19.30 Nan.: Love Boat
20.00 Risanke: Classici Disney, sledijo Corti Pixar
20.25 Žrebanje lota
21.05 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.50 Nan.: Lasko
22.50 Nan.: Anna Winter - In nome della giustizia
23.50 Variete: Stracult

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: Promesse di marinaio (kom., It., '58, i. A. Cifariello)
10.40 13.00 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 14.50 Aktualno: Condominio Terra (v. L. Colò)
13.10 Kolesarstvo: Tour de France
14.00 19.00, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.55 Dnevnik - kratke vesti
17.40 Dok.: Geo Magazine 2010
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconde chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Variete: Circo
23.15 Deželni dnevnik
23.20 Dnevnik - Tg3 Linea notte estate
23.50 Dok.: Correva l'anno

Rete 4

7.10 Nan.: Kojak
8.15 Nan.: Il fuggitivo

9.10 Nan.: Balko
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 17.15 Dnevnik in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri
13.05 Nan.: Distretto di polizia 5
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Nikita
16.15 Nad.: Sentieri
16.40 Film: Si può fare...amigo (western, It., '72, r. M. Lucidi, i. B. Spencer)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Film: Ufficiale e gentiluomo (dram., '81, r. T. Hackford, i. R. Gere)
23.55 Film: Piedipiatti (kom., It., '91, r. C. Vanzina, i. E. Montesano)
23.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
1.50 Dnevnik - Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Il supermercato
9.10 Film: Una sorellina di troppo (kom., Nizoz., '08, r. B. Bredero, i. T. Lamberts)
10.05 17.05, 18.00, 22.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.40 Film: Inga Lindstrom - Nuvole su Sommarholm (dram., Švedska, '06, r. K. Meeder, i. S. Kellner)
17.45 Nan.: Insieme appassionatamente
20.30 1.00 Variete: Velone
21.10 Nan.: Women's murder club
23.10 Aktualno: Matrix extra (v. A. Vinci)
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.35 Nan.: I Robinson
7.00 Nan.: Beverly Hills 90210
7.55 17.25 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer Dreams
11.20 Nan.: Summer Crush
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Camera café
14.05 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaglio!
14.35 20.05 Risanka: Futurama
15.00 Nan.: H2O
16.00 Nan.: Blue Water High
16.30 Nan.: H2O
17.00 Nan.: Chante!
17.30 Dok.: Capogiro Junior
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Film: Il tesoro dell'Ammazzonia (pust., ZDA, '03, r. P. Berg)
22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.20 Nan.: October road

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.32 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Aktualno: L'età non conta
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.40 Mukko Pallino
13.05 Šport: Sport Estate
14.05 Variete: ...Nel baule dei tempi
14.35 Aktualno: Super Sea
15.30 Dok.: Borgo Italia
17.00 Risanke
19.00 Variete: Expo' Mittel School
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Pagine e fotogrammi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Lirika: Norma
0.05 Dnevnik - Montecitorio

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.00 Aktualno: Omnibus (ah)iPiroso
10.35 Punto TG
11.00 Aktualno: Due minuti un libro
11.10 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: Hardcastle & McCormick

RADIO IN TV SPORED

Koper

14.05 Film: Il bacio della morte (det., ZDA, '47, i. B. Donlevy)
16.05 Dok.: La7 Doc - Homo Sapiens
17.00 Nan.: Star Trek
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: N.Y.P.D.
20.00 0.25 Dnevnik
20.30 Aktualno: In Onda
21.10 Dok.: Gaia scienza (v. M. Tozzi)

23.20 Aktualno: Complotti
0.50 Film: San Antonio (kom., Fr., '04, i. G. Lanvin)

Slovenija 1

6.40 Kultura
6.45 Odmevi, sledi Na zdravje!
9.00 Risanka: Nuki in prijatelji (pon.)
9.05 Risanka: Mojster Miha (pon.)
9.15 Ris. nan.: Marči Hlaček
9.35 Nad.: Modro poletje (pon.)
10.05 18.40 Risanke
10.20 Na potep po spominu
10.25 Ris. nan.: Mladi znanstvenik
10.40 Ris. nan.: Feliksova pisma (pon.)
10.50 Lutk. nan.: Zgodbe iz školjke
11.20 Dok. nan.: Zgodbe iz divjine
11.55 Večerni gost: Jana Valenčič
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.35 Umetnost igre: gledališče kot umetnost ali zabava (pon.)
14.05 Duhovni utrip (pon.)
14.15 Obzorja duha (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Izganjalci vesoljcev
16.10 Nan.: Profesor pustolovec (pon.)
16.30 Potlapotis, 5. oddaja (pon.)
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 0.10 Dok. serija: Zgodovina arhitekture
18.00 Naši vrtovi
18.30 Žrebanje Astra
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nad.: Vrtilčarji
21.00 Dok. odd.: Za žogo v Afriku
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.15 Dok. serija: Zadnji dnevni slavnih: Jurij Gagarin

0.05 Prava ideja! (pon.)
1.00 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 13.07.1992 (pon.)

Slovenija 2

7.00 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 13.07.1992
8.00 Studio City (pon.)
8.55 Seja Državnega zborna, prenos
15.15 Kolesarska dirka po Franciji
17.40 Festival Vurberk, 2. del
18.50 Družinske zgodbe (pon.)
20.00 Med valovi
20.30 Muzikajeto (pon.)
21.00 Prava ideja!
21.35 Film: Histerična lepotica
23.10 Film: Ljubezen in akcija v Čikagu

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Turistov glas seže v deveto vas; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Dobra dela; 10.10 Intelekt; 11.30 Ena ljudska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.30, 11.30,

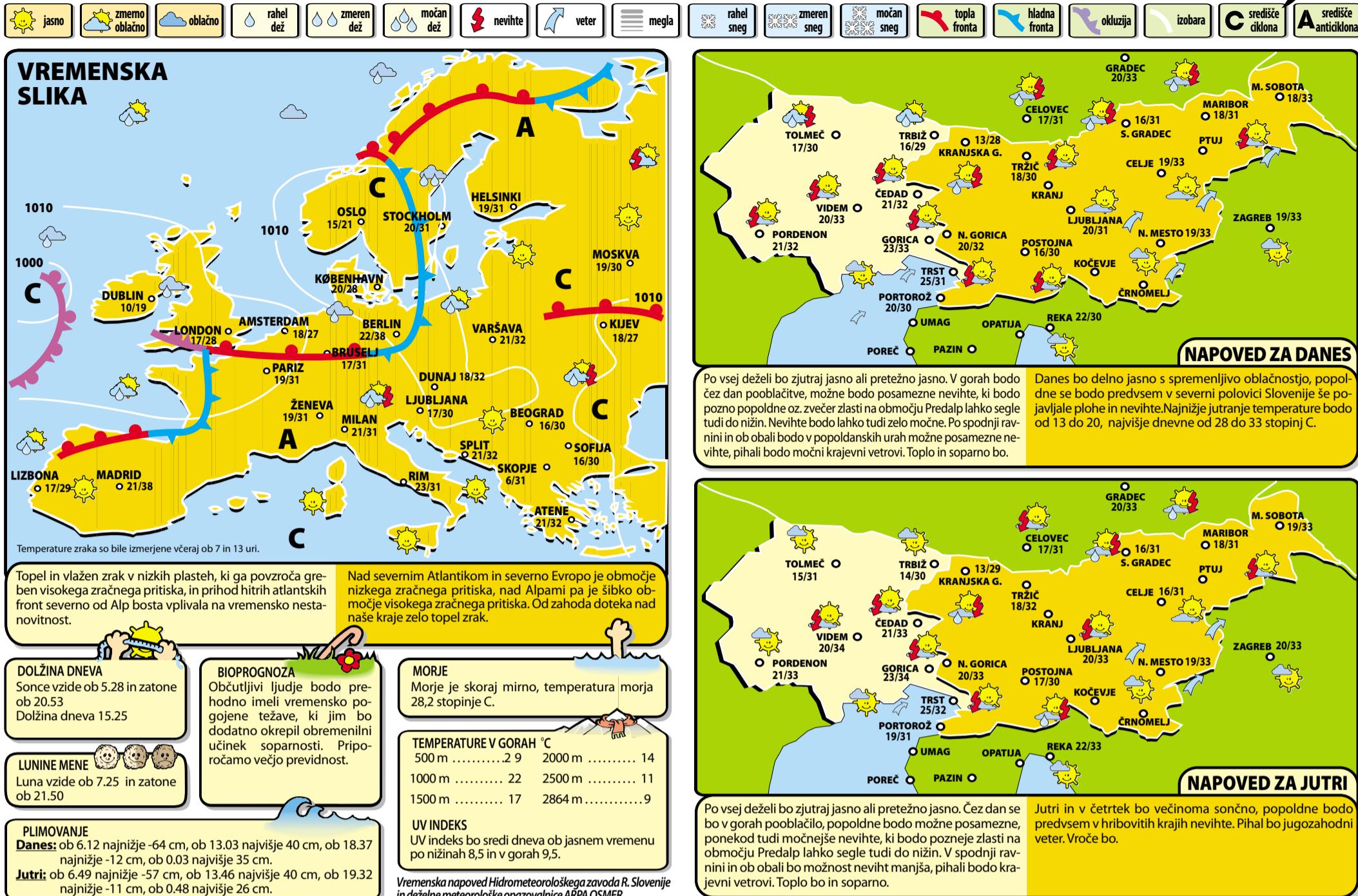
12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika in vremenska napoved 8.00 Večer; 8.10 Delo; 8.15 Dobro jutro, Afrika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.00 Poletje za podjetje; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.30, 16.15, 18.50 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.30 Proteti etru (pon.); 17.15 18. vzprednik; 17.40 Šport; 18.30 Poletni knjižni namig; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torem obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

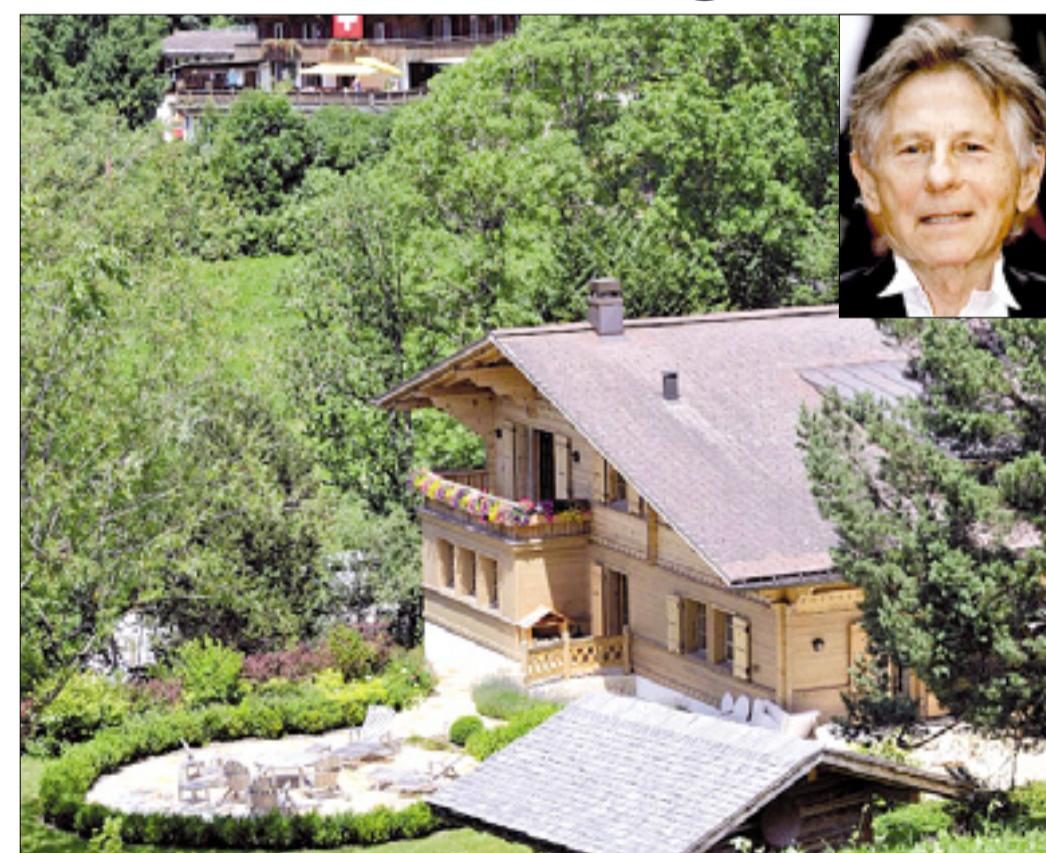
6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasbeni utrinki; 8.00 Lirični utrinki; 10.05 Skladatelji tedna; 11.05 Slovenski solisti; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Menuet za besedo; 13.35 Glasbeni rondo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 S solističnih in konornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinki.

RADIO KORŠKA

6.00-

KRONIKA - Poljsko-francoski režiser je prost Švicarske oblasti ne bodo izročile Polanskega ZDA

Vila v švicarskem Gstaadu, v kateri je Polanski (zgoraj desno) prebil hišni pripor

ANSA

BERN - Režiser Roman Polanski, ki je bil od decembra v hišnem priporu v Švici, je prost. Polanskega ne bodo izročili Združenim državam Amerike, odpavili so mu tudi hišni pripor, je novinarjem včeraj v Bernu povedala švicarska ministrica za pravosodje Eveline Widmer-Schlumpf. Izročitev Polanskega so ZDA zahtevali zaradi spolnega delikta iz leta 1977.

Poljsko-francoskega režisera so švicarske oblasti septembra lani prijele na ameriško zahtevo, od decembra je bil v hišnem priporu v svoji planinski vili v Gstaadu.

Primer Polanski je globoko razdelil politične in filmske kroge na tej strani in onstran Atlantika - nekateri so dobitnika oskarja izrecno podprli, drugi so se rajši distancirali od zadeve. Režiser, med drugim znan po filmih Pianist, Chinatown in Duh, se je dolgo otepal izročitve ZDA zaradi 33 let stare obsodbe zaradi nezakonitega spolnega odnosa s tedaj 13-letno Samantho Geimer. Tedaj je 42 dni prebil v zaporo.

ru Chino State Prison, nato pa zbežal iz ZDA. Zadnje mesece je skušal tudi doseči sojenje v odstotnosti, a je z zahtevkom pogorel.

Švicarsko pravosodno ministrstvo je pri odločitvi, da slavnega režisera ne bo izročilo ameriškim oblastem, upoštevalo tudi državne interese, je povedala pravosodna ministrica. Dodala je, da se ZDA ne morejo pritožiti na odločitev Švice.

Nemška tiskovna agencija dpa poroča, da ne posredno po objavi ranj dobre novice ni bilo moč ugotoviti, ali je Polanski že zapustil svoje švicarsko domovjanje v Gstaadu.

Z odločitvijo švicarskih pravosodnih oblasti so seznanjeni odvetnik 76-letnega Polanskega, kot tudi veleposlaniki ZDA, Francije in Poljske, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Filmarija so 4. decembra izpustili iz pripora na podlagi kavci v višini 4,5 milijona švicarskih frankov oziroma tri milijone evrov. Potlej je bil v hišnem priporu, nositi je moral elektronsko zapestnico. (STA)

Z DNEVNIKOM NA DOPUST

Jaz in ti... in Primorski

Bralce in naročnike, ki se odpravljajo na dopust, vabimo, da se naročijo na spletno izdajo časopisa. Primorski dnevnik vas bo s svojimi vestmi v živo spremljal, kamorkoli vas bo popeljalo poletje.

Trimesterna naročnina: 55 evrov
Naročnina za 30 dostopov: 30 evrov

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu